SUHOKRANJSKE Poti

Glasilo Občine
Žužemberk
Št. 41
Leto XI.
april 2011

Žužemberk

Foto: Dušan Šetina

Občinski svet na 2. seji potrdil večino članov delovnih teles občinskega sveta

Občinski svet se je na svoji drugi seji in zadnji seji v letu 2010 sestal 17. decembra. Na seji so člani občinskega sveta na predlog mag. Jelke Mrvar dopolnili dnevi red ter nato sprejeli sklepe, s katerimi so potrdili zavezanost etičnemu kodeksu in pravilom lepega obnašanja, poročanju župana o sprejetih sklepih in opravljenih nalogah, poročanju direktorja o pomembnejših dogodkih in s seznanitvijo stanja v stari šoli OŠ Žužemberk. Občinski svet je na podlagi mnenja Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko razrešil člana komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Franca Jarca in s tem potrdil ustni odstop. Občinski svet je na podlagi izjave člana občinskega sveta - javnega uslužbenca, da se je opredelil za delo v občinski upravi, sprejel sklep o predčasnem prenehanju mandata članu občinskega sveta Darku Puclju zaradi nezdružljivosti funkcij. Občinski svet je nato posamično glasoval o imenovanju članov delovnih teles občinskega sveta in imenoval naslednja:

- Komisijo za vloge in pritožbe občanov so imenovani: Marija Ban, Marko Zajec, Marija Breceljnik, mag. Jelka Mrvar, Jože Šteingel,
- Odbor za okolje in prostor, komunalo in promet so imenovani: Dušan Papež, Matjaž Župevec, Albin Ljubo Jarc, Iztok Može, Marko Zajec,
- Odbor za družbene dejavnosti so imenovani: Jože Šteingel, Franc Jarc, Marija Breceljnik, Rafael Vidmar, Genovefa Maver,
- Odbor za lokalno samoupravo so imenovani: Milan Ivkovič, Rafael Vidmar, Jože Šteingel, Nežka Primc, Ivan Murn.

Imenovane so bile tudi članice Nadzornega odbora Občine Žužemberk, in sicer v naslednji sestavi: Cecilija Kastelic, Nada Košmerl, Stanka Blatnik.

Občinski svet pa je sprejel tudi sklep o imenovanju Občinske volilne komisije, v sestavi: Jasna Rakuljić Zelov, Katarina Drenik, Franci Šenica, Irena Blatnik, Jože Pečjak, Anton Slak, Bogdan Murn in Mihael Štravs.

Občinski svet je glede na posledice poplav, ki so povzročile za 260.420,53 EUR škode, večino predstavlja škoda na Tomaževem mostu, sprejel sklep o zagotovitvi sredstev za najnujnejšo odpravo posledic poplav v Občini Žužemberk, s katerimi se oškodovancem, ki so prijavili škodo, pomaga, da delno poravnajo stroške sanacije posledic poplav na stanovanjskih in drugih objektih.

Župan je občinski svet seznanil s sklepom o začasnem financiranju za obdobje od 1. 1. do 31. 3. 2011.

Člani občinskega sveta so postavili tudi nekaj vprašanj in podali nekaj pobud. Na koncu je župan vsem zaželel srečno, zdravo in mirno leto 2011.

Vlado Kostevc

Imenovana delovna telesa Občinskega sveta Občine Žužemberk

Na 2. seji občinskega sveta Občine Žužemberk, ki je bila 17. decembra 2010 in nato na 3. seji, ki je bila 3. februarja 2011 so bili imenovani člani in članice delovnih teles Občinskega sveta Občine Žužemberk. V mesecu januarju in marcu so bili tudi konstituirani.

V **Komisijo za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja** so imenovani:
Dušan Papež, Hrib pri Hinjah 9, Hinje – predsednik
Matjaž Župevec, Boršt pri Dvoru 15, Dvor – namestnik predsednika
Milan Ivkovič, Lopata 16, Hinje
mag. Jelka Mrvar, Vrti 4, Žužemberk
Marija Ban, Dvor 47, Dvor

V **Komisijo za vloge in pritožbe občanov** so imenovani:
Marija Ban, Dvor 47, Dvor - predsednica
Marko Zajec, Prapreče 20, Žužemberk – namestnik predsednice
Marija Breceljnik, Hinje 14, Hinje
mag. Jelka Mrvar, Vrti 4, Žužemberk
Jože Šteingel, Sadinja vas 16, Dvor

V **Komisijo za statut občine in poslovnik občinskega sveta** so imenovani:
Marija Breceljnik, Hinje 14, Hinje – predsednica
Marija Ban, Dvor 47, Dvor – namestnica predsednice
Milan Ivkovič, Lopata 16, Hinje,
Albin Ljubo Jarc, Cvibelj 27, Žužemberk,
Jože Zupančič, Trške njive 39, Žužemberk,

V **Odbor za okolje in prostor, komunalo in promet** so imenovani:
Dušan Papež, Hrib pri Hinjah 9, Hinje – predsednik
Matjaž Župevec, Boršt pri Dvoru 15, Dvor – namestnik predsednika
Albin Ljubo Jarc, Cvibelj 27, Žužemberk
Iztok Može, Dvor 7, Dvor
Marko Zajec, Prapreče 20, Žužemberk

V **Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, proračun, davčno politiko in finance,** so imenovani:
Marko Zajec, Prapreče 20, Žužemberk – predsednik
Milan Ivkovič, Lopata 16, Hinje – namestnik predsednika
Albin Ljubo Jarc, Cvibelj 27, Žužemberk,
mag. Jože Jenkole, Dvor, 13, Dvor,
Stanislav Legan, Nad Miklavžem 17, Žužemberk,

V **Odbor za družbene dejavnosti** so imenovani:
Jože Šteingel, Sadinja vas 16a, Dvor - predsednik
Franc Jarc, Grajski trg 30, Žužemberk – namestnik predsednika
Marija Breceljnik, Hinje 14, Hinje
Rafael Vidmar, Šmihel pri Žužemberku 16, Žužemberk
Genovefa Maver, Stranska vas 13, Žužemberk

V **Odbor za lokalno samoupravo** so imenovani:
Milan Ivkovič, Lopata 16, Hinje – predsednik
Rafael Vidmar, Šmihel pri Žužemberku 16, Žužemberk – namestnik predsednika
Jože Šteingel, Sadinja vas pri Dvoru 16a, Dvor
Nežka Primc, Dvor 52, Dvor
Ivan Murn, Dvor 27a, Dvor

Konstituiran je bil tudi **Nadzorni odbor** Občine Žužemberk, in sicer v naslednji sestavi:
Cecilija Kastelic, Grajski trg 17, Žužemberk – predsednica
Nada Košmerl, Dvor 60, Dvor – namestnica predsednice
Stanja Blatnik, Hinje 33, Hinje

Vlado Kostevc

3. seja Občinskega sveta

3. februarja je potekala tretja seja občinskega sveta, ki so se je udeležili vsi svetniki. Le-ti so potrdili mandat nadomestni članici občinskega sveta Genovefi Maver, ki je mandat sprejela in tako postala članica občinskega sveta. Nadomestila je Darka Puclja, ki se je svojemu mestu v občinskem svetu odpovedal že na prejšnji seji zaradi nezdružljivosti funkcij.

Svetniki so sprejeli predlog Sklepa o imenovanju Komisije za statut občine in poslovnik občinskega sveta, v katero so bili predlagani svetniki M. Ban, M. Ivkovič, L. Jarc, J. Zupančič in M. Breceljnik ter predlog Sklepa o imenovanju Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, proračun, davčno politiko in finance, v katerega so bili predlagani M. Zajec, L. Jarc, J. Jenkole, S. Legan in M. Ivkovič.

Župan je predstavil osnutka proračunov za leti 2011 in 2012. Dokumenta sta bila dana v javno razpravo, občani pa imajo osem dni časa, da oddajo pisne pobude glede proračuna. Sicer pa proračun predvideva 8 milijonov prihodkov in odhodkov v višini 10,5 milijona ter zadolževanje v višini dveh milijonov. V letu 2012 se predvideva 9,1 milijona prihodkov eurov, odhodkov 10,8 milijonov in zadolževanje za skoraj 1,4 milijonov evrov. Župan je ob tem dodal, da se bo občina zadolžila, le če bo to nujno potrebno in da bo o tem odločal občinski svet.

Podžupan Jože Šteingel

Svetniška skupina, ki jo sestavljajo svetniki F. Jarc, L. Jarc, J. Zupančič, G. Maver, J. Jenkole in I. Može, je podala predloge, s katerimi so želeli, da se dopolni program dela Občine Žužemberk. Med drugim so bili predlogi, da direktor občinske uprave pisno poroča o oddaji naročil v vrednosti nad 10.000€, o zaključevanju javnih naročil v času dveh sej v vrednosti nad 10.000€ itd. Svetniki so predlog svetniške skupine zavrnili.

Na seji, ki je potekala v razburkanem tonu, je župan razglasil svojega podžupana Jožeta Šteingla.

Tinka Fric

4. redna seja občinskega sveta Občine Žužemberk

Prekinjeno sejo, po štirinajstih dneh, spravili pod streho

Občinski svet Občine Žužemberk je na svoji 4. redni seji, 4. marca, ter v nadaljevanju, 17. marca sprejel kar nekaj pomembnih točk.

Po mnenju svetnikov bi morala občina zaradi enormnih izgub vode, nenehnih popravil obstoječega vodovodnega sistema sprejeti določene ukrepe. Predlog poslovnega plana novomeške Komunale med drugim predvideva tudi podražitev pitne vode, ki bi pokrivala vse stroške enostavne reprodukcije, vključno s stroški omrežnin, kar bi zneslo 2,2531 eur/m3 ali 121,33% povišanje cen pri uporabnikih. Svetniki so med drugim izrazili veliko nezadovoljstvo zaradi podražitev, ki se obetajo prebivalcem, pa tudi cene vode v Sloveniji bi morale biti enotne.

Novomeška Komunala bo prednostno obnovila tiste odseke, kjer je največ vodovodnih okvar. To je na odseku Pleš- Lazar, odseku Cvibelj-Zafara in na odcepu nad plavžem na Dvoru. Čim prej pa bo morala občina Žužemberk izkoristiti svoje lastne vire iz Gornjega Križa in Vinkovega Vrha, da bi na ta način znižala kupljeno vodo iz Globočca.

Soglasno so, kljub pripombi o neprimernem parkiranju voznikov ter tovornjakov, sprejeli tudi Oceno izvajanja Občinskega programa varnosti za minulo leto ter se seznanili s poročilom Medobčinskega inšpektorata in redarstva treh občin za minulo leto. Brigita Kalčič iz medobčinskega redarstva je svetnikom zagotovila, da novega radarja ne bo v občino Žužemberk, temveč bo deloval v Občini Dolenjske Toplice. Po skrajšanem postopku so sprejeli tudi odlok o ustanovitvi skupnega organa medobčinskega inšpektora-

NE SPREGLEJTE

Stran 12 - 13

Franci Grajš

Pomembna je hladna glava in vroče srce

Stran 19 - 20

Obrazi časa

Kelšin Stanislav

Stran 46

»Krški raki« v lepotici Krki

ta, ki bo na novo vključil tudi občino Straža. Jasno in glasno je bilo tudi povedano, da se morajo ob tem stroški organa zmanjšati, prav tako žužemberški svetniki ne podpirajo dodatnih zaposlitev. Nadaljevanje seje je prineslo obravnavo osrednjega finančnega dokumenta, pomembnega za delo v prihodnje- proračun občine za leto 2011 in 2012. Dopolnjen osnutek Odloka o proračunu so svetniki prejeli v gradivu z obrazložitvami na CD-ju. Svetniki in svetnice so v razpravi obžalovali dejstvo, da je tako pomemben dokument neprimerno predstavljen in so se zavzeli za morebitno spremembo poslovnika, ki bi omogočil primerno in jasno razlago proračuna. Po sprejetju obeh odlokov so se svetniki in svetnici posvetili šolstvu in po skrajšanem postopku spremenili in sprejeli odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Žužemberk ter potrdili soglasje k sistematizaciji delovnega mesta pomočnice vzgojiteljice v Vrtcu pri OŠ Žužemberk.

Svetniki in svetnice so precej časa namenili tudi točki vprašanja in pobude. Teh je bilo kar nekaj. Tako je bila Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, zaradi očitkov o laži, pozvana k odstopu. Svetnik Franc Jarc iz Žužemberka je predlagal, da se občina aktivneje vključi v reševanje problema pri izgradnji dvorske male hidroelektrarne. Vse je seznanil s podatki o pretokih reke Krke v preteklih letih in poudaril škodljivost elektrarne na tem delu reke Krke.

Svetniki se ukvarjajo tudi z anonimkami. Tako sta na občino prišli kar dve pritožbi, leteli pa sta na delo dveh gostinskih lokalov na Dvoru. Komisija je sicer anonimki obravnavala in omenjenima lokaloma napisala le informativno sporočilo. Besedo na seji sta dobila tudi Ana Vehovec in Aleksander Valenčič, lastnika nekdanjega Vehovčevega mlina ob Krki. Po burni razpravi je župan sejo prekinil, v nadaljevanju seje 17. marca pa so svetniki prekinjeno sejo pri tej točki tudi nadaljevali. Investitorja želita mlin ob reki Krki spremeniti v objekt, namenjen turistični dejavnosti. V razpravi, ki je sledila, so zbranim spregovorili Vida Šušteršič in župan Škufca, ki je pojasnil, da občina ne ovira obnove, vendar mora zagotavljati občanom dostop do njihovih objektov. Problem je služnostna pot, ki je nekdaj vodila pod samim mlinom in sta jo sedaj lastnika zaprla. Mag. Jelka Mrvar je predlagala mediacijo vseh strank v postopku, na podlagi vseh gradiv pa se bodo svetniki, po obravnavi na odboru za okolje in prostor, odločali na naslednji seji.

Na seji tudi o….

Upravno sodišče Republike Slovenije je v upravnem sporu, ki so ga sprožili svetniki Albin Ljubo Jarc, Jože Zupančič, mag. Jože Jenkole, Iztok Može in Franc Jarc proti Občini Žužemberk zaradi varstva volilne pravic, o tožbi tožeče stranke zoper sklep o potrditvi mandata članici občinskega sveta Mariji Ban, zoper dva sklepa o imenovanju Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, sklep o razrešitvi Franca Jarca ter zoper vse akte in odločitve, ki jih je sprejel občinski svet na seji 15. februarja sklenilo, da se tožba zavrže, obe stranki pa trpita svoje stroške postopka. Svetnik, mag. Jože Jenkole z Dvora, je poudaril, da bodo tudi v prihodnje, v kolikor bodo menili, da Občina delujejo nezakonito, vložili tožbo proti njej.

Svetniki pa so se dotaknili tudi drugih perečih problemov v občini. Tako je svetnica mag. Jelka Mrvar seznanila občinski svet in župana, da je bil objavljen razpis za financiranje potresno nevarnih objektov, med katere spada tudi stara šola. Deževala so številna vprašanja od komunalnih tem od ureditve priključka za dovoz grezničnih fekalij pri čistilni napravi , same čistilne naprave in kanalizacije, ki še ni upravičila pričakovanj občanov, gradnje mostu v Drašči vasi in Žužemberku, ceste proti Prečni in Šmihelu in razširitvi ceste pri lipi na koncu Žužemberka. Ker poteka ta trenutek v občini kar nekaj investicij, želijo žužemberški opozicijski svetniki pod vodstvom Albina Ljuba Jarca aktivneje sodelovati na razširjenih tehničnih sestankih z gradbinci. Ponovno je beseda tekla tudi o odstopu celotnega KVIAZ- a.

Urednik

Po novem vpis v zemljiško knjigo '**elektronski**'

Sporočamo vam, da je 5. aprila stopila v veljavo novela Zakona o zemljiški knjigi, ki uvaja obvezno elektronsko vlaganje zemljiškoknjižnih predlogov. Predloge bodo lahko vlagali notarji, v posameznih primerih pa tudi lastniki nepremičnin in njihovi pooblaščenci. Elektronsko vlaganje zemljiškoknjižnih predlogov bo obvezno s 1. majem.

Novela zakona določa, da mora center za informatiko na vrhovnem sodišču do 1. maja prenesti podatke o vseh vpisih iz sedanje baze informatizirane glavne knjige v novo bazo informacijskega sistema zemljiške knjige.

S tem dnem bo začela veljati tudi določba, po kateri se zemljiškoknjižne predloge vlaga elektronsko.

Te mora v imenu predlagatelja vložiti notar, če ima digitalno potrdilo, pa lahko tudi vsaka fizična ali pravna oseba v svojem imenu. Poleg tega lahko zemljiškoknjižne predloge vlagajo tudi odvetniki, posredniki z nepremičninami ter državni in občinski pravobranilci.

Poleg informatizacije vseh poslovnih procesov v zvezi z odločanjem o vpisih v zemljiško knjigo je namen noveliranja zakona tudi opredelitev zemljiške knjige kot javne knjige. Posameznikom bo preko spletnega portala e-Zemljiška knjiga omogočen dostop in računalniški izpis iz zemljiške knjige.

Novelo zakona so pripravili v koalicijskih poslanskih skupinah, potem ko je državni svet lani jeseni izglasoval odložilni veto na novelo zakona s podobnimi rešitvami, ob vnovičnem glasovanju v DZ pa ni več zbrala zadostne podpore. Nasprotovanja so bile deležne določbe, po katerih bi lahko zemljiškoknjižne predloge vlagali le kvalificirani predlagatelji, to so notarji in odvetniki ter državni in občinski pravobranilci.

Novela zakona o zemljiški knjigi bo skupaj z novelo zakona o sodnih taksah in spremenjenimi notarskimi tarifami zagotovila cenejše, hitrejše, poenostavljene postopke vpisa v zemljiško knjigo ter s tem za uporabnike tudi večjo pravno varnost v prometu z nepremičninami, so bili ob sprejemu novele zakona konec letošnjega marca zadovoljni na ministrstvu za pravosodje.

Vir: Združenje občin Slovenije

VladiMir

Velika noč naj Vam prinese notranjega miru, v srcu srečo in telesu zdravje.

Uredništvo Suhokranjskih poti

Boljša oskrba z vodo

Cilj izgradnje novega povezovalnega vodovoda Reber-Žužemberk je zagotovitev zadostne količine kvalitetne in neoporečne vode, tudi neoskrbovanih območij, izrabe lastnih vodnih virov, sanacije zastarelih vodnih omrežij in zmanjšanje izgub.

»Reber, Zalisec, Cvibelj pri Žužemberku in ostala severna naselja Občine Žužemberk bodo v letošnjem letu pridobila kvalitetno vodo in neoporečno vodo, kar je tudi cilj povezovalnega vodovoda Reber-Žužemberk,« je dejal Martin Grčar, koordinator del na občini Žužemberk. Hkrati bo nov povezovalni vodovod občutno zmanjšal izgube iz zajetja Globočec, kar bo omogočala izraba lastnih virov vode iz vodnega zajetja na vrtini Križi, ki je bil zgrajen v letu 1993. Tako bo 40.000 m^3 vode iz te vrtine zadostilo kakovostni oskrbi naselij Dolenjega in Gorenjega Križa, Vrhovega, Vrha, Rebri, Zalisca, Cviblja in ostalih severnih naselij Občine Žužemberk. Z vodo bodo preskrbljeni tudi trije stanovanjski objekti v vasi Reber, ki so zaradi razkropljenosti pozidave pred leti ostali neoskrbovani s tekočo pitno vodo. Projektant celotnega projekta je firma Topos Novo mesto, izvajalec del pa je GPI Tehnika. Vrednost celotnih del, ki vključuje izgradnjo primarnega cevovoda Reber – Žužemberk, dokončanje cevovoda vzhodnega dela naselja Reber in izgradnjo novega 100 m^3 vodohrama na Rebri, skupaj s povezovalnim cevovodom na dotoku in odtoku in elektroenergetskim priključkom je 405.521,83 EUR. Projekt je sofinanciran tudi s strani Strukturnega sklada EU in sredstev Republike Slovenije v višini 85% sredstev in bo zaključen do konca letošnjega leta.

Trasa 2350 m dolgega primarnega cevovoda se navezuje na že zgrajeni cevovod Reber, poteka pa ob lokalni cesti Zalisec – Žužemberk, ob robu regionalne ceste do naselja Cvibelj. Po idejnih zasnovah Suhokranjskega vodovoda je predvidena povezava vodovoda Reber – Zalisec - Žužemberk z možnostjo navezave tudi na vodovodni sistem Občine Trebnje.

S.Mirtič

3. seja sveta KS Hinje

Člani sveta KS Hinje so na tretji seji največ časa namenili predlogom za delo v prihodnjem letu oz. celem mandatu, ki je pred njimi. S predlogi niso skoparili, saj so prepričani, da je potrebno marsikaj postoriti. Radi bi asfaltirali makadamske in preplastili dotrajane ceste ter primerno uredili bankine; potegovali se bodo za dostop do interneta, potrebno bi bilo urediti nadzemne hidrante, zaliti podstavke za kontejnerje in urediti ekološke otoke po vaseh. To je le nekaj izmed danih predlogov, ki jih bodo zbrane posredovali občini. Želijo si, da bi njihove predloge upoštevali pri pripravi proračuna, kajti realizacija predlogov je odvisna od finančnih sredstev, ki bodo za to namenjena.

Mojca Obrstar

Dolenjska.eu

Letošnje leto je 19 občin JV Slovenije začelo izvajati operacijo DOLENJSKA.EU. Operacija se financira pretežno z javnimi sredstvi. Javna sredstva za izvedbo projekta zagotavljajo lokalne skupnosti JV Slovenije in Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR). Delno jo sofinancira tudi Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Z operacijo Dolenjska.eu bo JV Slovenija povezala razdrobljeno turistično ponudbo v pet osnovnih turističnih produktov in izoblikovala celostno grafično podobo, vključno z imenom, logotipom in sloganom. Tako bo naša regija končno dobila podobo turistične destinacije. Oblikovala bo trženjske znamke in vzpostavila sodoben informacijski portal. Izdelan bo tudi znak kakovosti in izdelan ter izveden promocijski načrt.

Osnovni cilj operacije je večja prepoznavnost regije kot turistične destinacije in njena celostna ter celovita predstavitev. Obenem pomeni operacija tudi končno pripravo za ustanovitev RDO (Regijske destinacijske organizacije), ki bo podrejena neposredno STO (Slovenski turistični organizaciji) in bo skrbela za razvoj in promocijo turizma v regiji.

Hkrati vas bomo seznanili tudi z vlogo Ministrstvu za gospodarstvo za sofinanciranje izvedbe aktivnosti RDO (Regijske destinacijske organizacije).

Ker gre za zelo pomemben korak v pospeševanju razvoja našega turizma, želimo doseženo predstaviti čim širši javnosti. Na predstavitvi bomo pokazali tudi možnosti vključevanja ponudnikov v promocijo regije in njene ponudbe, posebej spletnega oglaševanja na portalu www.visitdolenjska.eu

VladiMir

POROČILO O KOMUNALNIH ZADEVAH marec 2011

Spoštovane občanke in občani!

Proračuna za leto 2011 in 2012 sta sprejeta, zato se bodo lahko začela nova načrtovana dela

VODOVOD

VODOVOD REBER – ŽUŽEMBERK Z VODOHRANOM REBER

Na razpisu izbrani izvajalec del, GPI Tehnika Novo mesto, izvaja gradbena dela po načrtu. Od vodohrana na Rebri do Žužemberka so cevi s planiranimi hidranti praktično že položene. Na Cviblju je v projektu še večji razvodni jašek in povezava na obstoječe omrežje. Vodohran na Rebri je v glavnem zabetoniran. Opravijo se še montažna dela, priklopi elektrika in uredi okolica. Načrtujemo, da bi vodo iz Križev začeli dobivati pred koncem leta 2011.

VODOVODNO OMREŽJE OBČINE ŽUŽEMBERK

Letos planiramo večji poseg na omrežju v naselju Jama. Priključili bomo tudi 4 nove objekte.

Servisirali bomo vsaj še dva kritična odseka v občini.

PROJEKT SUHOKRANJSKI VODOVOD

Intenzivno se dela na pripravi dokumentacije za prijavo na kohezijska EU sredstva.

FEKALNA KANALIZACIJA

PROJEKT ULICA BREG IN NAD MIKLAVŽEM

Gradbeno dovoljenje pričakujemo do konca marca 2011. Takoj gremo v razpis in izvedbo. Projekt je zelo zahteven, saj na obeh ulicah menjamo vso instalacijo in dodajamo novo.

CENTER ŽUŽEMBERKA, INDUSTRIJSKA CONA SEJMIŠČE, PRAPREČE

Uporabno dovoljene za fekalno kanalizacijo je pridobljeno. Ukinili smo staro Iskrino ČN. Pospešeno se priključujejo uporabniki v Žužemberku in v Praprečah.

PROJEKT DOPOLNITEV FEKALNE KANALIZACIJE Žužemberk

Gradbeno dovoljenje pričakujemo do konca marca 2011. Takoj gremo v razpis in izvedbo.

CESTNA INFRASTRUKTURA

DRŽAVNE CESTE

CESTA SKOZI CENTER ŽUŽEMBERKA

DRSC je že izvedel razpis za meteorno kanalizacijo in zaključni sloj asfalta. Občina bo izvedla razpis za javno razsvetljavo in pločnike. Projekt bo zaključen do konca leta 2011.

CESTA BELI GRABEN – PAJČNA

Dela stojijo zaradi problemov z izvajalcem – SCT. Občina Žužemberk stalno urgira, da se obvoz vsaj vzdržuje. Z lastnico zemljišča, ki jo zadeva priključek za Šmihel, žal nismo uspeli urediti razmerij. Pogajanja se nadaljujejo.

CESTA SKOZI DVOR

Do danes DRSC še nima podpisane pogodbe o odprodaji 8 m² zemljišča z lastnico. Poskušamo vse, da bi do podpisa prišlo do konca marca 2011. Planiramo sestanek z DRSC, ki bo osnova za sredstva in realizacijo.

OBČINSKE CESTE

Zimsko službo smo izvajali in jo zaključili s 15. 3. 2011. Ceste so bile zelo dobro plužene in posipane. Zastojev ali nevarnosti praktično ni bilo. Seveda pa se visok nivo odraža v porabi proračunskih sredstev.

Pospravljajo se snežni koli, pometa se posipni pesek, čistijo mulde in prepusti ter odstranjuje polomljeno drevje.

CESTA MAČKOVEC

Do 25. 3. 2011 naj bi bila vsa dela zaključena. Tako na plazu, kot na sami cesti.

CESTA Žužemberk – BIČ

DARS-u ponovno argumentirano predlagamo, da se cesta rekonstruira, in sicer v razmerju 35/65 v korist Občine Žužemberk. Dogovor še ni dokončen. Cilj je, da bo projekt zaključen do konca leta 2011.

CESTA SELA pri HINJAH – VISEJEC – OBČINSKA MEJA Z IV. GORICO

Po sprejetju proračuna razpis in asfaltiranje izvedene širitve ceste.

JAVNA RAZSVETLJAVA

Javna razsvetljava JR SREDNJI LIPOVEC

Po zakonu moramo pridobiti projekt in gradbeno dovoljenje. Zaključek gradnje do konca leta 2011.

KOMUNALNI ODPADKI

Sprejeta je bila nova direktiva EU, ki veleva precej drugačno in zahtevnejše ločeno zbiranje odpadkov, kar je bilo do sedaj. S Komunalo planiramo sestanek in potem bomo obvestili občane.

POKOPALIŠČA IN VEŽICE

Čakamo sprejem OPN in takoj bo sledil odkup zemljišč v Šmihelu in Velikem Lipju ter naročilo projektov na osnovi idejnih študij.

Na pokopališču Žužemberk nameravamo letos obnoviti oporni zid. Preučujemo možnost vgradnje žarnih niš in pripravo nekaj žarnih grobov.

MOSTOVI

MOST ŽUŽEMBERK

Dela na mostu Žužemberk se nadaljujejo. Kljub vsem oviram načrtujemo, da bo most v funkciji do 15. 7. 2011. Izvajalec ima velike težave z vodosta-

jem reke Krke. Skupaj z investitorjem (občino) pa tudi s partnerjem v projektu, firmo SCT.

MOST DRAŠČA VAS

Do konca marca 2011 pričakujemo gradbeno dovoljenje. Pripravimo razpis in projekt zaključimo do konca 2011. Z Občino Ivančna Gorica smo se uspešno dogovorili o delitvi sofinancerskega deleža. Vsa zahvala g. županu in vsem ostalim iz OU Ivančna Gorica ter seveda svetnikom, ki so znali prisluhniti skupni realizaciji tega povezovalnega mostu.

TOMAŽEV MOST

Izdelan je geodetski načrt in odmerjeno je zemljišče za dostopne ceste na obeh bregovih reke.

Dogovarjamo se z lastnikom zemljišč, da potrdi odmere in kasnejši odkup.

Do konca leta bomo pridobili idejni projekt z vsemi pogoji ZVKDS in vodarjev.

Pripravili bomo projekte za pridobitev nepovratnih sredstev na Ministrstvu za kmetijstvo.

Gradnja naj bi se začela v letu 2012.

PROJEKT ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OPTIČNEGA OMREŽJA V OBČINI ŽUŽEMBERK

Konzorcij 6 občin je uspešno pridobil sredstva na razpisu. Od tega naša občina 1,45 mio EUR nepovratnih sredstev. Projekt mora biti končan v 18 mesecih. Natančna obrazložitev bo podana na zborih občanov, ki bodo potekala po načrtu v naslednjem mesecu.

Martin Grčar, inž. kom.
Občina Žužemberk
ceste@zuzemberk.si

Priprava in izvedba projekta »**Oskrba prebivalstva s pitno vodo Suhe krajine**«

Projekt »Oskrba prebivalstva s pitno vodo Suhe krajine« je eden izmed prednostnih razvojnih projektov na področju oskrbe prebivalstva s pitno vodo Operativnega programa okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI) za sofinanciranje s sredstvi Kohezijskega sklada 2007-2013.

Projekt uvaja oskrbo prebivalstva s pitno vodo v okviru enotnega oskrbovalnega sistema Suhe krajine in bo zagotovil zanesljivo, varno in kakovostno oskrbo prebivalstva s pitno vodo za nadaljnjih 50 let.

V projekt so vključene občine Žužemberk, Kočevje, Dobrepolje, Mirna Peč in Dolenjske Toplice. Na podlagi pooblastila vseh vključenih občin pripravo projekta vodi Občina Žužemberk.

Ključne vsebine projekta so:
- nadgradnja obstoječih vodovodnih sistemov posameznih občin s povezavo v skupni sistem oskrbe prebivalstva s pitno vodo in priključitev novih prebivalcev na nadgrajeno javno vodovodno omrežje,
- hidravlična izboljšava sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Suhe krajine,
- vključitev novih vodnih virov v sistem oskrbe prebivalstva s pitno vodo Suhe krajine s ciljem zagotovitve varne oskrbe s pitno vodo vsem prebivalcem občin Suhe krajine.

Obveznosti in odgovornosti občin glede sodelovanja pri pripravi in izvedbi potrjene projektne rešitve oskrbovalnega sistema prebivalcev Suhe krajine s pitno vodo so občine medsebojno uredile s pogodbo. Podpisana pogodba določa za vodilno občino koordinatorko Občino Žužemberk, naloge posameznih podpisnic v fazi priprave projekta, predvideno financiranje skupnega projekta in upravičence za pridobitev nepovratnih sredstev sofinanciranja Kohezijskega sklada 2007-2013. Skladno s pravili črpanja sredstev Kohezijskega sklada 2007-2013 je vodilna Občina Žužemberk prijaviteljica skupnega projekta za pridobitev nepovratnih sredstev sofinanciranja. Vse občine, vključene v skupni projekt, pa bodo skladno z obsegom posamezne investicije na območju svoje občine neposredne prejemnice nepovratnih sredstev sofinanciranja v odobrenem deležu.

Projektna rešitev oskrbovalnega sistema prebivalcev Suhe krajine s pitno vodo obsega:
- rekonstrukcije in nadgradnje obstoječega vodovodnega omrežja v okviru posameznih občin,
- novogradnje primarnega omrežja z namenom povezave novih vodnih virov za zadostitev potrebnih količin pitne vode in izboljšavo varne oskrbe,
- novogradnje primarnega omrežja za povezave posameznih sistemov v posameznih občinah v skupni oskrbovalni sistem in
- izgradnjo sekundarnega omrežja na področjih, ki doslej niso bila priključena na sistem javne oskrbe s pitno vodo.

V občini Žužemberk so predvidene sledeče gradnje:
- **Višinska cona 2 – VC2,** odsek Gornji Križ – Šmihel pri Žužemberku,
- **Višinska cona 3 –VC3,** odsek Šmihel–vodohran Plešivica –Visejec – Lopata – Hinje – vodohran Pleš – Prevole – Žvirče,
- **Višinska cona 4 – VC4,** odsek vodohran Pleš – vodovod Smuka v občini Kočevje,
- **Nižinska cona Žužemberk**, cona 1 cevovod med vrtino Vinkov Vrh – VH Zafara – VH Cvibelj – VH Stranska vas,
- Nizka cona Ajdovska planota.

Predvideni viri financiranja projekta sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo so sledeči:
- nepovratna sredstva sofinanciranja Kohezijskega sklada 2007-2013,
- nepovratna sredstva sofinanciranja lastne udeležbe proračuna Republike Slovenije,
- sredstva lastne udeležbe proračunov občin, vključenih v projekt.

Občine bodo sredstva lastne udeležbe zagotovile v ustreznih deležih skladno z obsegom investicijske vrednosti projekta na območju posamezne občine in v skladu s časovnim načrtom izvedbe projekta, predvidoma do prve polovice leta 2015.

Okvirna vrednost izvedbe projekta je okoli 30,00 milijonov EUR, pričakovana lastna udeležba sofinanciranja občin je okrog 10 % vrednosti investicije.

Priprava in izvedba projekta »Oskrba prebivalstva s pitno vodo Suhe krajine« bo predvidoma sledila sledečim časovnim mejnikom:
- Projektna rešitev je izdelana po posameznih občinah na nivoju Idejnega projekta.
- Investicijska dokumentacija, ki vključuje vse dokumente skladno z našo zakonodajo in dodatno še Študijo izvedljivosti z analizo stroškov in koristi za potrebe pridobitev sredstev sofinanciranja Kohezijskega sklada 2007-2013, bo pripravljena do konca meseca aprila 2011.
- Vloga za pridobitev sredstev sofinanciranja Kohezijskega sklada 2007-2013 bo izdelana in posredovana na pristojno ministrstvo – Ministrstvo za okolje in prostor v začetku meseca maja 2011.
- Priprava razpisne dokumentacije za javna naročila za izvedbo projekta bo zaključena do konca meseca novembra 2011.
- Potrditev razpisne dokumentacije s strani Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko pa se pričakuje v prvi polovici 2012, ko bo tudi možna objava vseh javnih naročil.
- Potrditev vloge z izdajo Odločbe o dodelitvi sredstev sofinanciranja se pričakuje v mesecu decembru 2011.
- Gradnja je predvidena v obdobju od druge polovice leta 2012 do prve polovice leta 2015.

dr. Metka Gorišek

Gradnja mostu napreduje

Gradnja žužemberškega mostu na Loki, vrednega 550.000 evrov, se po začasni zaustavitvi del s strani Zavoda za ribištvo, spet nadaljuje. Nasip za izdelavo vrtin za pilote je narejen, ob tem pa ne ovira vodnega življa, saj imajo ribe neovirano gibanje. Sledi izdelava vrtin za pilote nosilcev mostu, ki bodo betonirani. Pred betoniranjem se bo po tehničnih navodilih projektanta izdelalo popolno varovanje, ki bi v strugi reke preprečilo morebiten kontakt betona z reko Krko. Izvajalec upošteva tudi ostale okoljevarstvene standarde, ki so potrebni pri gradnji mostu čez reko Krko. Novi most, podprt z državnimi in evropskimi sredstvi, mora biti predan v uporabo 30. septembra letošnjega leta.

Urednik

Sanacija sedmega stolpa

Žužemberškemu gradu niso bili naklonjeni predvojni, niti dogodki med drugo svetovno vojno in takoj po njej, ko sta se zrušili še dve preostali obodni steni osrednjega grajskega stolpa. Spomeniška služba je pričela v tesnem sodelovanju s takratno KS Žužemberk in kasneje Občino Žužemberk s sanacijo grajskih razvalin že leta 1957, ki traja z vmesnimi premori vse do današnjih dni, zadnjih trinajst let pa obnova teče neprekinjeno.

Ob sedanjem tempu obnove lahko upravičeno pričakujemo dokončanje sanacije še preostalega grajskega stavbnega fonda v naslednjih dveh letih, s čimer bodo preostali zidovi zavarovani pred nadaljnjim propadanjem, težja naloga pa čaka Občino Žužemberk pri iskanju ustrezne namembnosti za grad. Trenutno, z manjšo zamudo zaradi pritožb na razpisu, že teče obnova stolpa številka sedem. Delavci podjetja Mape Trade iz Slovenske Bistrice , ki je bilo izbrano na javnem razpisu, statično sanirajo staro jedro gradu, statično pa bodo sanirali tudi ruševine notranjih in zunanjih sten sedmega stolpa. Med drugim pripravlja Odbor za obnovo žužemberškega gradu pod vodstvom Slavka Glihe širši posvet. Le-ta naj bi dal po besedah predsednika Glihe odgovore na številna vprašanja v zvezi z nadaljevanjem obnove, kot so: v kolikšni meri rekonstruirati staro grajsko jedro, kako rešiti povezavo med stolpi, oziroma kje postaviti in kakšne arkadne hodnike, ali obnoviti osrednji štirioglati stolp v grajskem jedru, ali in kje postaviti kopijo grbovne plošče, pozidava ploščadi nad grajsko kletjo, določitev namembnosti gradu, predvsem pa kdaj in kako iskati novo finančno konstrukcijo z vključitvijo namenskih skladov – sredstev Evropske unije.

Urednik

FOTO: S.Mirtič

Inovativne lokalne skupnosti **InLoCom 2011**

Skupnost je osnovna celica družbenega dogajanja, je zibelka vrednot, prostor medgeneracijskega povezovanja, vez s preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo. Je tisto jedro, ki lahko ponudi polje varnosti, zaupanja in spoštovanja, nujno potrebnega, da polno živimo svoje talente. Da ustvarjamo. Da polno razvijemo svoje sposobnosti. Da dodajamo svoj prispevek k ustvarjanju blaginje.

To so bila osnovna vodila **konference** o inovativni lokalni skupnosti (InLoCom 2011), ki se je odvijala v petek, 11. marca 2011, v prostorih OŠ Šentrupert, v organizaciji družbe Vibacom in njene direktorice mag. Violete Bulc, Občin Šentrupert in Dobrovnik, Centra za razvoj Litija in InCo gibanja.

Potrdila je potrebo po bolj sistematičnem in strokovnem razvoju lokalnih skupnosti. Udeleženci, organizatorji, soustvarjalci vsebin in prostor kot celota smo vzpostavili polje zaupanja, spoštovanja in varnosti za vse prisotne. Nosilci vsebin (prezentatorji/govorci) so svoje izkušnje, razmišljanja in vizije podajali srčno, profesionalno, neposredno in iskreno. V prostoru je prevladovala energija radosti, zavesti, da se pravi projekti in prave potrebe vedno manifestirajo v uspešne zgodbe. Hkrati pa se je ponovno ozavestilo spoznanje, da le vrhunska znanja, profesionalni pristopi in visoka stopnja srčnosti ustvarjajo pogoje za trajnostno blaginjo.

Prav projekti na lokalnem nivoju s svojimi rezultati potrjujejo njihov vitalni pomen za regionalni razvoj in uresničevanje strateških smernic EU.

Konferenca je izpostavila nekaj ključnih vsebin: samooskrbo na področju hrane in energetike, podjetništvo in destinacijski management, kulturno dediščino, socialni kapital s poudarkom na socialnem podjetništvu in managemetu in vlogo inovativnega šolstva.

Na konferenci so bile prvič podeljene nagrade za inovativne projekte v lokalnih skupnostih. Glavni namen nagrad je izpostaviti dobre prakse, podpreti izvirne rešitve in vzpodbuditi še več uspešnih projektov.

Nagrajenci so bili:

1. Občina Šentrupert: Nizkoenergijski, nizkogljični, lesen vrtec
2. Center za razvoj Litija d.o.o., Srce Slovenije: Razvojno partnerstvo 10 občin
3. Občina Škocjan: Aktivna e-Dolenjska
4. Društvo Fran Govekar, Ig: Koliščarji

Izjemno zanimiva konferenca ja udeležencem dvignila zavest, prebudila ustvarjalne ideje ter z znanjem in izkušnjami predavateljev udeležencem podala zavedanje, da imamo znanje, imamo moči, imamo izkušnje in energije, da lahko stopimo na novo pot razvoja in blaginje.

VladiMir

Konzorcij občin uspešen na javnem razpisu za odprto širokopasovno omrežje

Skupina dolenjskih občin, združenih v konzorcij, ki ga vodi občina Mokronog – Trebelno, v njem pa sodelujejo še občine: Sevnica, Mirna Peč, Žužemberk, Trebnje in Šentrupert, je bil uspešen na razpisu Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo za dodelitev sredstev za izgradnjo odprtega širokopasovnega omrežja. Tehnična rešitev, ki je bila izbrana na javnem razpisu občin, je optično omrežje FTTH (fiber to the home), kar omogoča najhitrejši in najbolj zanesljiv prenos podatkov do končnih uporabnikov. Omrežje bo omogočalo vse telekomunikacijske storitve: telefonijo, visoko zmogljivi internet ter IP televizijo.

Rok za izvedbo in izgradnjo celotnega omrežja je leto in pol, v vseh udeleženih občinah pa bo potrebno položiti več kot 1.000 km optičnih kablov. Za uspešno izvedbo projekta bo potrebno **sodelovanje vseh prebivalcev** v naseljih, kjer se bodo dela izvajala. Za boljše informiranje bomo že zgodaj spomladi sklicali zbore krajanov v vseh udeleženih območjih, kjer bomo predstavili podrobnosti izvedbe, za morebitni priklop pa se bodo morali odločiti tudi prebivalci. Omrežje je namreč zasnovano tako, da z njim pokrijemo vsa območja, ki so upravičena do izgradnje. Z optičnim omrežjem se približamo objektom na ne več kot 200 metrov razdalje. Sam priklop od hrbteničnega omrežja do objektov pa morajo naročiti zainteresirani uporabniki sami. Izvedba priklopa bo stala 200 evrov (z DDV) in jo poravnajo zainteresirani uporabniki sami. Poleg tega morajo zainteresirani uporabniki zagotoviti tudi podpis in overitev služnostne pogodbe za potek omrežja po njihovem dvorišču do objekta. Na zborih krajanov bomo zato razdelili prijavnice, ki jih boste izpolnili, če se želite priključiti na omrežje.

Ker bo omrežje odprto, bodo na njem storitve ponujali različni ponudniki, zato se boste lahko končni uporabniki prosto odločali, kdo bo vaš ponudnik storitev, seveda pod pogojem, da ta ponudnik na omrežju storitve ponuja. S tem bo zagotovljena večja konkurenca in boljši nabor storitev za končne uporabnike.

Konzorcij občin in GVO d.o.o.

Prenovljena pošta v Žužemberku

Poštni urad v Žužemberku ima pestro in bogato zgodovino. Nastal pa je 1. marca 1850. Na področju poštnega prometa je imel Žužemberk pomembno vlogo že v 16.stoletju.

Ob koncu 19. stoletja je imela pošta Žužemberk podrejene štiri poštne nabiralnice, od takrat pa posluje neprekinjeno. Od ustanovitve do danes je pošta poslovala v različnih prostorih.

Direktor novomeške enote Cveto Sršen je ob otvoritvi prenovljenih poštnih prostorov v središču Žužemberka poudaril, da so bili po zadnji obnovi leta 1986 prostori deležni temeljite prenove, Vrednost celotnih del je bila 108.000 evrov, s katero bodo omogočili lažje in bolj učinkovito, pa tudi varnejše delo poštnih uslužbencev. Pošta Slovenije je tako storila korak k izboljšanju kakovosti ponujenih storitev, skupaj z občino pa bo morala v prihodnje urediti tudi parkirna mesta. Od 820 gospodinjstev je 440 vključenih v dostavo petkrat tedensko in 380 gospodinjstev šest krat tedensko. Ob upravnici in delavki pošte so na pošti zaposleni še trije pismonoše, ki imajo sedaj na razpolago 74 kvadratnih metrov površine. V kulturnem programu so sodelovali žužemberški osnovnošolci, prostore pa sta družno odprla direktor Cveto Sršen in žužemberški župan Franc Škufca.

Urednik

Jožica Fabjan, poštna uslužbenka z Visejca: »V to stavbo smo se preselili 13. julija leta 1986. Takrat je prostore pošta tudi prenovila. Na pošti delam že 25 let, opravljala sem različna dela, v letih 1991 do 2003 tudi delo upravnice pošte.«

Branka Ljube, upravnica pošte z Vrha pri Hinjah: »Gotovo bodo prenovljeni prostori dobro služili zaposlenim, vsekakor pa se bo izboljšala tudi kakovost ponujenih storitev. Na novo je omogočen dostop invalidom, občanom pa bosta na volja dve poštni okenci.«

Zdenka Vehovec-Suhorepec, nekdanja upravnica pošte v pokoju: »Pošta je bila prej v sedanji stavbi veterinarske postaje in lekarne. Pošto sta peš in s kolesom raznašala poštarja Ludvik Kocjančič in Feliks Kastelic. Takrat so bili drugačni časi. Do danes se je na tem področju veliko spremenilo.«

VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA

Za zagotavljanje ugodnih varnostnih razmer je območje Policijske postaje Dolenjske Toplice razdeljeno na policijska okoliša, ki obsegata območje več občin. Policijski okoliš I zajema občini Dolenjske Toplice, Straža in KS Uršna sela, **policijski okoliš II** pa zajema **občino Žužemberk**. Eden izmed novejših načinov zagotavljanja varnosti je v skupnost usmerjeno policijsko delo, kjer je poudarjeno sodelovanje med državljani in policijo, skupno identificiranje varnostnih problemov in njihovo reševanje. Vodja policijskega okoliša je nosilec preventivnega dela in partnerskega sodelovanja z državljani na območju policijskega okoliša. Vodja policijskega okoliša je torej policist z delovnimi, strokovnimi in življenjskimi izkušnjami, ki ima občutek za delo z ljudmi.

Vodja policijskega okoliša:

- opravlja predvsem preventivne naloge v policijskem okolišu,
- sodeluje pri preprečevanju in odkrivanju kaznivih dejanj ter pri odkrivanju in prijemanju storilcev kaznivih dejanj in drugih iskanih oseb,
- ugotavlja kriminalna žarišča in sodeluje pri njihovem nadzoru,
- sodeluje s prebivalci, predstavniki lokalnih oblasti, predstavniki podjetij, organizacij in društev, ter jih seznanja s pojavnimi oblikami kriminalitete in kršitvami,
- predava v šolah, vrtcih,
- svetuje občanom, jih opozarja in jim daje navodila v zvezi s preprečevanjem kaznivih dejanj in prekrškov,
- obiskuje oškodovance in žrtve kaznivih dejanj, vrača najdene oziroma zasežene ukradene predmete in z razgovori pridobiva informacije.

Vodjo policijskega okoliša pokličite:

- če potrebujete pomoč ali nasvet policije,
- če želite posredovati podatke o kaznivem dejanju,
- če želite prijaviti kaznivo dejanje, nesrečo ali ogrožanje,
- če želite posredovati druge, varnostno pomembne ali zanimive podatke,
- če želite predlagati ukrepe ali dejavnosti za izboljšanje varnosti v svojem okolju.

Vodja policijskega okoliša II na Policijski postaji Dolenjske Toplice je **Aleš Sašek**, dosegljiv na službeni telefon: 07 384 38 97 ali na e-pošto: ales.sasek@policija.si.

Požar v poslovnih prostorih

V torek, 18. januarja, ob 6. 35 uri, so krajane Žužemberka prebudile sirene javnega alarmiranja za aktiviranje gasilskih enot in opozorile na požar. Zagorelo je v prostorih poslovnega objekta na Grajskem trgu, in sicer na oddelku za pranje/luženje. Med požarom je obstajala velika verjetnost eksplozije, saj se na tem oddelku uporablja veliko nevarnih in vnetljivih snovi, ena oseba pa se je za las rešila najhušemu.

Na kraju požara je bilo prisotnih nekaj več kot 20 gasilcev **PGD Žužemberk** in **PGD Dvor,** ki so požar hitro omejili in pogasili. Prišli so tudi trije gasilci novomeškega **GRC,** ki so s termokamero pregledali prostor. Na koncu pa so si kraj požara ogledali tudi policisti, ki so preiskovali okoliščine požara. Škoda je bila velika, saj je bil oddelek za pranje/luženje povsem uničen.

Gozdno-travniški požar

V petek 25. marca, ob 15.56, pa je na Hribu med krajema Reber in Vrtače prišlo do gozdnega in travniškega požara. Gorelo je suho listje, trava in podrast. Požar na površini okoli 3 hektarjev so pogasili gasilci **PGD Žužemberk** in **PGD Reber**. Na intervenciji je sodelovalo več kot 20 gasilcev, ki so požar hitro lokalizirali in nato pogasili.

Opažamo, da v primeru požara ljudje velikokrat kličejo naše člane v gasilskem društvu. Pravilno bi bilo, da pokličete številko 112. Zavedati se moramo namreč, da če pokličemo na številko 112, operater na centru za obveščanje s pomočjo hitrega obveščanja obvesti več gasilcev in ostalih posredovalcev, ki so potrebni za posredovanje na določenih inervencijah.

PGD Žužemberk

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

@VZU DOLENJSKA

ric Razvojno izobraževalni center Novo mesto

SVETOVALNO SREDIŠČE NOVO MESTO

V PREKVALIFIKACIJO ZA IZBOLJŠANJE ZAPOSLITVENIH MOŽNOSTI

V današnjem času je zelo pomembno imeti izobrazbo in znanja, ki so na trgu dela konkurenčna. V primeru, da že nekaj časa brez uspeha iščete zaposlitev, je morda pravi čas, da razmislite o morebitni preusmeritvi vaše poklicne poti z vpisom v prekvalifikacijo ali opravljanju kakšnega krajšega tečaja ali izpita. V Svetovalnem središču Novo mesto vam lahko pomagamo pri odločitvi za vpis v izobraževalni program ali tečaj, vas seznanimo s pogoji vpisa, z organizacijo in trajanjem izobraževanja ter vam pomagamo pri učenju. Pomagamo pa tudi pri iskanju zaposlitve.

POVRNITE SI STROŠKE ŠOLNINE

Programi v izobraževanju odraslih za prekvalifikacijo ali dosego višje stopnje izobrazbe so pogosto plačljivi, šolnine pa visoke. Tistim, ki ste že vpisani v srednješolsko izobraževanje ali pa se odločate za vpis, bo prav gotovo dobrodošla informacija, da je bilo pred kratkim objavljeno **Javno povabilo za sofinanciranje šolnin odraslim za zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja v šolskih letih od 2007 do 2013**. S prijavo na javno povabilo si lahko **povrnete stroške šolnine**, v kolikor izpolnjujete določene pogoje: da ste ob zaključku izobraževalnega programa ali šolskega leta oziroma letnika dopolnili od 25 do 64 let, ste si izobraževanje plačali sami, da uveljavljate stroške šolnine do V. stopnje izobrazbe ... Sofinanciranih je 90 % upravičenih stroškov šolnin za uspešno opravljene obveznosti srednješolskega izobraževanja odraslih (nižjega in srednjega poklicnega, srednjega strokovnega, poklicno tehničnega in gimnazijskega izobraževanja, mojstrski, delovodskega in poslovodskega izpita, maturitetnega in poklicnega tečaja ter priprave z opravljeno maturo). Pomembna informacija je tudi ta, da se na javno povabilo **lahko prijavijo tudi osebe, ki so se že prijavile na preteklo povabilo za sofinanciranje šolnin in so dobili zavrnjeno ali pa so prejeli le del sredstev.** Sedaj, ob novih pogojih, lahko uveljavljajo razliko sredstev. Rok za prijavo je 15. 7. 2013.

Pogosto smo veseli pomoči pri izpolnjevanju raznih obrazcev in dokumentacije. Svetovalno središče Novo mesto brezplačno pomaga vsem odraslim z ostalimi informacijami o javnem povabilu. V središču lahko dobite prijavni obrazec in pomoč svetovalke pri izpolnjevanju le-tega. Skupaj s svetovalko tudi pregledata vse pogoje in navodila k prijavi na javno povabilo.

Obiščite nas v prostorih **Občine Žužemberk (sejna soba) vsako sredo od 13.00 do 16.00** ali pokličite na telefon **07 393 45 52 ali 031 701 191** (Tina Kržišnik).

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve: izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.«

SUHA KRAJINA,TU IN TAM

Tehniški dan z lesom in keramiko

Učenci žužemberške šole so v učilnici tehnike spoznavali konkretno delo z lesom in keramiko. Pri delu so jim pomagali tudi dijaki Srednje gradbene in lesarske šole Novo mesto. Izpod rok so nastali zanimivi in uporabni izdelki.

Struna Uroš iz Žužemberka, dijak lesarske šole, je svoje izkušnje posredoval mlajšim

Osebni jubilej

Osebnih jubilejev je v življenju malo, a vsi so zelo dragoceni. Pred dnevi je delovno praznoval osebni jubilej zagnani turistični delavec , predsednik Turističnega društva Suha krajina, obenem tudi podpredsednik Turistične zveze Slovenije Vlado Kostevc. Pod njegovim štirinajstletnim vodenjem suhokranjskega turističnega voza so vidni uspehi na številnih področjih. Da bi ga uspešno, ob sodelovanju tudi drugih društev v občini, vozil še vrsto let, so mu na občnem zboru turističnega društva čestitali in s kupico nazdravili člani društva, pa tudi številni prijatelji iz sosednjih turističnih društev Ivančne Gorice, Trebnjega, Zagradca, Dobrniča in Mirne Peči. Čestitkam so se pridružile tudi pevke Turističnega društva.

Foto: Slavko Mirtič

110 let gasilcev

Dvorska gasilca Andrej Banko in Ludvik Legan sta pred kratkim skupaj praznovala 110-letnico. Dolgoletni društveni in sektorski poveljnik Andrej Banko je praznoval Abrahama, Ludvik Legan pa Abrahama z nadgradnjo desetih let. Za gasilske tovariše in člane turističnega društva sta združeno proslavila jubilej na Frati, ju je čakalo tudi presenečenje v obliki dveh tort, v obliki gasilske čelade in gasilskega vozila.

Vestno beležita

Novinarki Janja Ambrožič in Živa Zakšek redno poročata o dogajanju v naši občini. Prva za najbolj priljubljeni regionalni časopis Dolenjski list, druga pa za Žurnal in dolenjsko televizijsko hišo Vaš kanal. Informacije redno beležita na sejah občinskega sveta, da pa bi javnost čim bolje informirali o dogodkih in dogajanjih, jih spremljata tudi na terenu iščeta resnico, podajata pošteno in celovito sliko raznih dogodkov in zadev. Svoje delo opravljata natančno in vestno, kritično ocenjujeta vladajočo občinsko garnituro kot tudi opozicijo, kar je tudi temelj verodostojnosti novinarskega poklica.

Pomembna je hladna glava in vroče srce

Intervju sva naredila v Žužemberku. Že sam prvi stisk roke mi je dal vedeti, da ne bi bilo dobro zobati češenj z njim. Visoke postave, atletsko grajen in samozavestnega pogleda je že na prvi pogled kot ustvarjen za borca ene najbolj grobih borilnih veščin - tajskega boksa. Njegovi rezultati v zadnjih letih potrjujejo, da mu je ta borilna veščina več kot pisana na kožo, saj je postal eden najboljših borcev Muay thaia v svetovnem merilu. Govoril sem s Francijem Grajšem, 24 letnim domačinom iz Klečeta, večkratnim državnim prvakom v kategoriji do 91 kg, ki se je prijazno odzval na tale intervju.

DOSEDANJI REZULTATI:

2007 svetovno prvenstvo 2. mesto B divizija
2009 svetovno prvenstvo 5. mesto A divizija
2010 evropsko prvenstvo 2. mesto A divizija
2010 svetovno prvenstvo 3. mesto A divizija
prvak SMTL (slovenska muay thai liga) 2010
državni prvak 2006,2007,2008,2009,2010

Muay Thai oz. tajski boks je nacionalni šport na Tajskem, ki je močno prisoten v zavesti prebivalcev Tajske. Zgodovina tajskega boksa je tudi zgodovina tajskega naroda. Tajcem je Muay Thai predstavljal vojaški ponos, ki ni pogojeval zmage, temveč le srčno borbo.

Tajski boks je rojen iz boja za preživetje. Odlikujejo ga borbenost, pogum, enostavnost, eksplozivnost, prefinjenost in dovršenost. Je oblika borbe brez orožja; edino orožje, ki se uporablja, so deli telesa: noge, kolena, pesti in komolci. Ravno kolena in komolci pa so najnevarnejše orožje človeškega telesa. To, da tajski boks dovoli tudi udarce s komolci in koleni ter udarce pod pasom, ga loči od drugih vrst borilnih športov, ki večinoma teh udarcev ne dovolijo. Muay Thai se je v zadnjem času izstrelil v območja svetovne slave, predvsem po zaslugi Eurosporta, ki redno prenaša gala večere tajskega boksa po vsej Evropi ter mega popularni japonski K-1, ki ni nič drugega kot blažja oblika Muay Thai-a.

V Sloveniji deluje Slovenska zveza tajskega boksa, ki trenutno združuje sedem klubov. Zveza letno priredi 3-5 krogov državnega prvenstva in 2 tradicionalna spektakularna gala večera, ki vedno napolnita dvorane (3000 obiskovalcev).

V čem se razlikuje tajski boks od ostalih borilnih veščin?

Tajski boks je najbolj groba kontaktna borilna veščina, pri kateri borba na tleh ni dovoljena, se pravi, dovoljena je le borba na nogah. Vse ostalo je dovoljeno. Rokavice so edina zaščita borca, le na amaterskih tekmovanjih se uporablja tudi čelada. Posebnost je tudi ta, da so dovoljeni udarci v vse dele telesa, tudi v noge.

Glede na to, da ne uporabljate skoraj nobene zaščite, ali pride pri borbah tudi do poškodb?

Glede na to, kako sama borba izgleda nevarno in koliko udarcev tekmovalec prejme na tekmo, prihaja do zelo malo poškodb. Poškodb ni predvsem zaradi tega, ker so tekmovalci navajeni prejemati udarce in to tudi trenirajo. Takoj ko stopiš v ring, imaš že v podzavesti dejstvo, da te nasprotnik lahko poškoduje, zato si na to pripravljen in na udarec odreagiraš na pravi način. Na primer pri športih z žogo prihaja do poškodb prav zaradi tega, ker so vsi tekmovalci osredotočeni na vodenje žoge in telo ni pripravljeno na morebitni kontakt.

Koliko časa si že v tem športu in kdo te je za to navdušil?

Na to vprašanje težko odgovorim, ker je na moje navdušenje nad to borilno veščino vplivalo več dejavnikov. Že v osnovni šoli sem treniral karate, v srednji šoli pa sem imel sošolca, ki se je ukvarjal s tajskim boksom. Z njim sem enkrat odšel tudi na trening in bilo mi je všeč, tako da sem začel trenirati. Dokončno so me v to potegnili prijatelji in družba, ki sem si jo tam ustvaril. Tudi z očetom sem si enkrat ogledal tekmo za naslov evropskega prvaka v tajskem boksu in tudi takrat sem zelo užival, tako da je bil tudi to mogoče eden od razlogov. Tajski boks pa drugače treniram že 9. leto, približno 7 let pa v tej borilni veščini tudi tekmujem.

Koliko časa pa je tajski boks prisoten v Sloveniji in kje treniraš?

Tajski boks v Sloveniji nima dolge tradicije. V Sloveniji je prisoten od leta 1996 in šele pred dvema letoma je bil tudi uradno priznan na Olimpijskem komiteju Slovenije. Sam že od vsega začetka treniram v Akademiji tajskega boksa Scorpio Gym iz Novega mesta pod taktirko Iztoka Vorkapiča, ki je tajski boks tudi pripeljal v Slovenijo. Bil je tudi selektor reprezentance in mislim, da res dobro delamo.

Kolikokrat tedensko treniraš? Najbrž je tudi tvoje privatno življenje v veliki meri podrejeno tajskemu boksu.

V času priprav, se pravi pred pomembnimi dvoboji, kot so svetovno in evropsko prvenstvo, se cel mesec posvetim samo treningom. Se pravi, en mesec samo treniram dvakrat dnevno, pravilno jem in počivam. V kolikor pa nisem v fazi tekmovanj, se trudim, da treniram vsaj štirikrat tedensko, da ohranjam pripravljenost in stik z borilno veščino.

Glede na to, da veliko nastopaš na mednarodnih tekmovanjih, verjetno tudi precej potuješ? Kje vse si se že boril?

Bil sem trikrat na Tajskem drugače pa se borim večinoma po Evropi in Balkanu (Nemčija, Italija, Bosna, Srbija, Hrvaška...). Svetovna prvenstva so vedno na Tajskem, za ostala tekmovanja pa gledamo tako, da se borimo čim bližje Sloveniji, zaradi lažje logistike in manjših stroškov.

Pred kratkim je bilo v Novem mestu veliko tekmovanje, kjer si se dobro odrezal.

Tako je. Po dolgem času je bilo v Novem mestu spet eno večje tekmovanje, imenovano Situla. Turnir je bil zaključek slovenske Muai tai lige. V tej mednarodni ligi nastopajo tudi borci iz tujine in traja skozi celo leto. Tekmovalca, ki čez leto zbereta največ točk, se v zadnjem krogu pomirita za naslov prvaka te lige. V finalu sem nastopil tudi sam in postal prvak slovenske Muai tai lige v kategoriji do 91 kg.

V boksu na primer poteka dan pred dvobojem tehtanje tekmovalcev in slišal sem, da temu tehtanju tekmovalci posvečajo posebno pozornost in se nanj pripravijo. Kako je s tem pri tajske boksu?

Tehtanje pred dvobojem poteka tudi pri nas. Nekateri tekmovalci z neke vrste dehidracijo, ko dva dni ne pijejo tekočine, izgubijo tudi do sedem kilogramov, ki jih potem v enem dnevu do borbe pridobijo nazaj. Pri tem hujšanju se ne izgublja mišična masa, izloča se samo voda iz mišičnih celic, tako da tekmovalec na moči ne izgubi ničesar. Sam se tega ne poslužujem, ker nimam problemov z odvečnimi kilogrami za svojo kategorijo in sem nekje konstantno težak 91 kg, kolikor je maksimum za mojo kategorijo. Tega se poslužujejo predvsem tekmovalci, ki so pretežki za svojo kategorijo in s hujšanjem pridejo do dovoljene teže, vemo pa, da vsak kilogram pomeni določeno prednost v primerjavi z nasprotnikom že v sami moči in večji mišični masi.

Vemo, da si dosegel že veliko odličnih rezultatov. Na kateri rezultat si najbolj ponosen, oziroma kateri ti je najbolj pri srcu?

Lahko rečem, da sem najbolj ponosen na rezultat, ki ni moj največji dosežek. Je pa to prvi dober rezultat, ki mi je uspel na mednarodnem nivoju. To je bil moje prvo svetovno prvenstvo na Tajskem, kjer sem se prebil vse do finala, ki pa sem ga moral takrat zaradi poškodbe predati. Sem pa takrat dobil tisto potrditev, da se lahko kosam z najboljšimi in da sem jim enakovreden in prav to mi je dalo dodatnega zagona za naprej.

Katera je tvoja glavna vrlina v borbi, v katerem elementu si najboljši?

Dober sem predvsem v klinču (borba od blizu), se pravi, dobro se borim z rokami in tudi nogami. Značilno za mojo borbo je tudi to, da stopnjujem ritem borbe v vsaki rundi, ko nekateri že omagujejo. Borba me mora potegniti, a tudi pripravljenost tukaj odigra pomembno vlogo.

Tudi v tajskem boksu pride do knockouta, ko te nasprotnik spravi na tla. Si že katerega doživel in kakšen je občutek?

Moram se pohvaliti, da sam še nisem doživel knockouta. Še noben tekmovalec me ni spravil na tla, tako da težko opišem ta občutek. Dobil pa sem že močan udarec, pri katerem postaneš sekundo ali dve omotičen in te telo ne uboga. Takrat si v glavi samo ponavljaš, da moraš zdržati in se truditi spraviti telo spet v pogon. Si pa v tistih trenutkih zelo ranljiv in če nasprotnik to izkoristi z dodatnim napadom, se ti ne piše nič dobrega.

Kaj trenutno počneš? Se pripravljaš za kašno tekmovanje v bližnji prihodnosti?

Trenutno se posvečam bolj trenerskemu poslu. V Ivančni Gorici imam svojo šolo tajskega boksa Nak Muai, kjer že drugo leto treniram svoje člane. Trenutno se pripravljamo za državno prvenstvo, tako da imam z njimi veliko dela.

Se pravi, bo tudi tvoja prihodnost povezana s tajskim boksom?

V tajski boks sem se zaljubil in si ne morem predstavljati, kako bi brez njega funkcioniral. Zagotovo bo vedno del mojega življenja.

Kako je s popularnostjo tega športa v Sloveniji in v tujini?

Popularnost tega športa v Sloveniji se zadnje čase dviguje. Tudi Dejan Zavec je s tem, ko je dvakrat napolnil dvorano v Stožicah, naredil dobro reklamo tudi ostalim borilnim veščinam. Tudi v klubih opažamo porast zanimanja, saj se vse več mladih vpisuje na tečaje. V tujini je najbolj popularen na Tajskem, od koder izvira in je to tudi njihov nacionalni šport, pa tudi drugje po Evropi je že popularen.

Kako znanje te borilne veščine vpliva na tvojo osebnost? A postane človek bolj agresiven? Si že kdaj uporabil te prijeme v privatnem življenju?

Že po naravi sem bolj preudaren in umirjen človek, tako da se nisem nikoli zanašal na to znanje, oziroma ga uporabil. Že na treningu imaš vsak dan dovolj borbe in se ti potem ne ljubi s prijatelji o tem niti pogovarjati, kaj šele, da bi si želel še takega dokazovanja.

Imaš kakšen poseben ritual, preden stopiš v ring?

Sam osebno nimam nobenega posebnega rituala. Pred samim dvobojem poskušam ostati zbran in osredotočen predvsem nase. Z nasprotnikom se ne obremenjujem, saj v kolikor ne zaupaš v svoje sposobnosti, v borbi nimaš nobenih možnosti. Najboljša kombinacija pri nas, pravijo, da je „hladna glava in vroče srce".

Najlepša hvala za zanimiv pogovor. V prihodnosti ti želimo še naprej veliko uspeha na tvoji tekmovalni in tudi trenerski poti.

Damjan Novak

Fotografije: Osebni arhiv Franci Grajš

OBRAZI ČASA

KELŠIN STANISLAV

Matej Kocjančič

Izkušnje ljudi, ki so živeli v nekem drugem času, so neprecenljive in morali bi jih poslušati bolj pozorno, negovati bolj skrbno in se iz njih učiti bolj vestno. Vsako mesto, cesta, ulica skriva v sebi svoje zgodbe, ki s časom bledijo in izginjajo skupaj z ljudmi, ki drobne zgodbe ustvarjajo in jih živijo. Moja ulica bi ne bila ista brez njega. Brez njegovih počasnih korakov, iskrivega smeha iz srca in domiselnih šal, ki bi se nekomu lahko zdele vulgarne, v resnici pa v podtonu nosijo življenjske nauke, ki so nenadomestljivi še posebej v današnjih časih, ko temeljne vrednote izgubljajo svoj pravi pomen.

Gospod Kelšin Stanislav je rojen v Ljubljani daljnega leta 1922 kot peti izmed šestih otrok. »Če me porežeš po roki, bo iz nje priteklo 15 različnih vrst krvi,« se pošali v njemu lastnem slogu in s tem ponazori nacionalno mešanico njegovih prednikov. V Žužemberk se je njegova družina preselila, ko je bil star 8 let. Njegov oče je bil frizer, ki je bil zaradi krize in dolgov prisiljen svojo frizerijo v Ljubljani prodati. Kupil je hišo v Žužemberku, ki je kasneje v velikem požaru pogorela, ko je bil gospod Stanislav star 12 let. Iz šolskih let so mu v spominu ostali predvsem strogi učitelji. Posebno strogi so bili župniki, ki so v okviru takratne osnovne šole poučevali verouk. V tistih časih je bilo fizično kaznovanje otrok v šolah še močno prisotno. Še kot najstnik je pomagal pri zidarjih: »Spominjam se, da smo začeli zidati današnji zdravstveni dom. Mojster je zjutraj povedal, da moram, če hočem postati pravi zidar, popiti vsaj vrč žganja na tešče. Bil sem star 14 let in sem ga samo debelo gledal«. O Žužemberku v predvojnem času pove:»Takrat je imel Žužemberk svoje sodišče, policijo in finance, ki so pobirale davek tudi od lastnikov vžigalnikov«.

Vojna leta so bila zanj še posebej burna. »Nikoli se nisem boril za ideologijo. Bil sem mlad, dali so nam puške in smo šli v borbo za svobodo.« Po eni izmed ofenziv so ga po spletu nesrečnih okoliščin zajeli Italijani in ga odpeljali v taborišče na Rabu, kjer je bil dva meseca. Od tam so ga odpeljali na zaslišanje v Ljubljano, kasneje pa v koncentracijsko taborišče Visco pri Palmanovi. »Taborišče v Viscu sem odprl jaz,« pove v smehu. »Prve dni sem bil povsem sam, šele kasneje sem dobil enega sojetnika, nato pa se je napolnilo in ker sem bil tam najdlje, sem dobro vedel, kakšen je sistem, zato sem se kar dobro znašel«. Po kapitulaciji Italije se je kar peš vrnil v domovino in nazaj v svojo enoto, ki se je kmalu podala v ofenzivo za osvoboditev Ljubljane. »Imel sem v žepu tri metke, v rokah pa italijansko puško, ki je bila tako velika, da sem jo vlekel za sabo, oni pa so imeli tanke. Seveda nam ni uspelo«. Ponovno so ga zajeli tokrat Nemci in ga odpeljali v taborišče Dachau, kjer je po dveh težkih letih dočakal konec vojne. »Če ne bi bil tako lep, kot sem, bi me gotovo ubili, tako pa so me pustili pri življenju,« zna poskrbeti za humor tudi v najbolj žalostnih delih njegove zgodbe.

Po vojni se je vrnil v Žužemberk. »Ko sem prišel domov, je bilo hrane še manj kot v Dachavu,« se spominja. Kasneje, ko se je odprla avtobusna proga, je dobil službo sprevodnika na avtobusu pri državnem avtobusnem podjetju: »Zgodilo se je, da se je šofer tako napil, da ni bil sposoben voziti, pa sem kar jaz zapeljal avtobus, poln potnikov, domov. Danes me pa lovijo, da nimam izpita za traktor«. Leta 1946 se je poročil in živel v Bregu, v hiši, v kateri še vedno živi njegova hčerka z družino, kasneje pa sta z ženo zgradila hišo in kmetijo v Dolgi vasi. O tem obdobju govori umirjeno in zadovoljno: »Nisem več hodil v službo in sva samo kmetovala. Redila sva prašiče. S štirimi prašiči na leto sva se lepo preživela in nobenih težav s holesterolom nisva imela«. V isti hiši živi še danes, ko jih šteje 89. Z ženo sta poročena že neverjetnih 65 let in zdravje jima glede na okoliščine še vedno kar dobro služi. Imata 2 otroka, 5 vnukov in 8 pravnukov, katerih obiska se še posebej veselita.

Gospod Kelšin je iskriv sogovornik brez dlake na jeziku. Njegova odkritosrčnost in neposrednost mu je prinesla veliko težav, pa vendar se zdi, da je prav zaradi teh lastnosti uspel previhariti viharje, ki mu jih je prineslo življenje. Čas v njegovi družbi teče neverjetno hitro in zgodbe, ki jih govori, se poslušajo kot najbolj napeti kriminalni romani. Kljub neverjetno hudim stvarem, ki so se mu zgodile v življenju, je znal ohraniti optimizem in z zvrhano mero humorja reševal težke situacije. Sokrajani ga poznamo kot nevsiljivega spremljevalca našega vsakdana, ki vedno najde razlog za glasen smeh, v odmevu katerega se skrivajo grenkobe in sladkosti novejše zgodovine našega kraja.

Čistimo Slovenijo

Mnoge države, med njimi tudi članice Evropske unije, že vrsto let pozivajo prebivalstvo k odgovornemu odnosu do narave in njenih bogastev. Vsak, še tako majhen prispevek, tudi posameznikov, lahko pripomore k ohranitvi naše neizmerne dobrine – čistega in zdravega okolja. Pomemben prispevek k prizadevanjem je tudi naš skupni projekt Pomladansko urejanje in vzdrževanje čistega okolja, ki ga že vrsto let spodbuja in usklajuje Turistična zveza Slovenije.

Namen vseslovenske spomladanske akcije je urejati okolje, da bo privlačno tako za prebivalce kot za obiskovalce Slovenije, prispevati k ozaveščanju in s tem tudi h kakovosti življenja. Dejavnosti, ki so hkrati tudi uvod v projekt Moja dežela – lepa in gostoljubna, so usmerjene v urejanje bivalnega okolja, podeželja, nabrežij potokov, jezer, rek in morja, gozdnega prostora, okolice prometnih poti.

V marcu in aprilu sta tudi svetovni dan voda (22. marec) in svetovni dan zemlje (22. april) in v tem obdobju tradicionalno potekajo tudi naše akcije čiščenja s sloganom 'Prebivalci Slovenije, pometimo pred svojim pragom, tam se začenja naša dežela!'

Skupaj ustvarjamo prijaznejšo in privlačnejšo turistično Slovenijo!

VladiMir

Očistimo Slovenijo

v enem dnevu!

5. tradicionalni suhokranjski pohod po poti Janeza Kmeta

Kulturno društvo Dvor v okviru svoje pestre dejavnosti skrbi tudi za ohranjanje tradicije in korenin preteklosti, ki jih uspešno povezujemo z današnjimi vrednotami. V spomin na našega rojaka pisatelja, domoljuba in župnika Janeza Kmeta smo letos zadnjo nedeljo v marcu že petič organizirali tradicionalni spominski pohod po njegovih poteh, ki je tudi letos privabil lepo število pohodnikov. Ne prav prijazna vremenska napoved je odvrnila nekaj pohodnikov, vendar udeležba je bila kljub temu iz zelo različnih krajev Dolenjske, kar je posebej vzpodbudno. Dobro ime pohoda, ki se je uveljavilo kot prijetno nedeljsko druženje, kjer je poskrbljeno poleg rekreacije tudi za telesno in duhovno hrano, se širi naokrog in daje organizatorkam vzpodbudo za nadaljnje delo.

Organizacijo pohoda so s svojimi prispevki podprli tudi nekateri domači podjetniki in društva, še posebej pa krajani Ajdovške planote s tamkajšnjim župnikom, ki so naklonjeni ohranjanju tradicije in vrednot v lokalnem okolju. Skratka, vsak je prispeval svoj kamenček v mozaik uspešnega pohoda, ki je tudi tokrat minil v nepozabnem vzdušju. Beseda slovesa ob koncu ni bila potrebna, saj je vsakdo dejal: »Naslednje leto se vidimo.«

Hvala za udeležbo in pomoč pri organizaciji. Dobrodošli vsi, ki ste bili letos z nami, ostali pa se nam pridružite naslednje leto. Ne bo vam žal.

Valerija Vidmar

Foto: Jadranka Meglen

Pustno rajanje za otroke z gledališko predstavo Mineštralala gledališča Ku-kuc iz Lendave

Že tradicionalno peto leto zapored smo se v Kulturnem društvu Dvor odločili, da skupaj z našimi malčki preženemo letošnjo trdoživo zimo s pustnim rajanjem, ki je tudi tokrat potekalo v večnamenski dvorani na Dvoru. Sicer hladno pustno nedeljo je prijetno ogrelo dogajanje v dvorani, polni malih in velikih pustnih šem ter ostalih obiskovalcev.

Pustno vzdušje je otrokom, njihovim spremljevalcem in ostalim gledalcem tokrat ustvarilo gledališče Ku-kuc iz Lendave. Igralki in animatorki Urška in Miša sta z zabavnimi vragolijami v predstavi Mineštrala pritegnili male pustne šeme, ki so se z velikim veseljem vključevale v predstavo in se seveda ob tem neizmerno zabavale. Po predstavi sta se igralki prelevili v animatorki, s katerimi smo peli, plesali, rajali in se igrali. Kljub napovedanemu presenečenju ob zaključku zabave so otroci kar težko zapustili prizorišče.

Na otroškem pustnem rajanju seveda ne sme manjkati bonbončkov, še posebej, ker so ob taki zabavi tudi starši bolj tolerantni, zato smo poskrbeli za obilo drobnih sladkih dobrot. Pustni krof, ki ga je prejel prav vsak obiskovalec, pa je že kar zaščitni znak naše zabave. Za lažje slovo od pustnega rajanje so male in velike šeme prejele še darilce za domov.

Kulturno društvo Dvor in organizatorke Jadranka, Valerija in Vesna smo kljub težkim razmeram uspele pridobiti in ohraniti naklonjenost donatorjev, ki so nas nesebično podprli s finančnimi in materialnimi prispevki. Iskreno se vam zahvaljujemo! Brez vas nam ne bi uspelo pričarati veselja našim najmlajšim in osrečiti iskrenih otroških src, kar je cilj naše prireditve.

Valerija Vidmar

Foto: Jadranka Meglen

Člani DPM Suha krajina v Beli krajini

Bilo je megleno in mrzlo jesensko jutro, ko smo se člani Društva podeželske mladine (DPM) Suha krajina skupaj z DPM-jem Trebnje odpravili na ekskurzijo po Beli Krajini. Takoj, ko smo se začeli spuščati z Gorjancev, nas je dodobra predramilo toplo sonce in dan se je izkazal kot ravno pravšnji za ogledovanje lepot, ki jih premore ta del Slovenije.

Prijetno vzdušje se je po prvem ogledu turistične kmetije Raztresen v vasi Rim pri Adlešičih le še stopnjevalo. Pričakal nas je lastnik kmetije v tradicionalnih lanenih oblačilih, »podmazan« s številnimi prigodami in znanjem o pridelovanju lana ter pridobivanju prediva za tkanje. Njegova žena nam je pokazala izdelovanje pisanic, sin pa je predvajal filmček o celotnem postopku: od sejanja lana pa vse do izdelovanja lanenega platna.

Našo pot smo nadaljevali do Gribelj, kjer smo si ogledali kmetijo Štrucelj. Lastnik nam je najprej povedal nekaj osnovnih stvari o kmetiji, jo razkazal, na koncu pa nas je še pogostil z odlično belokranjsko pogačo. Peš smo pot nadaljevali do družinske turistične kmetije Filak. Tam nam je gospodar postregel z odličnim suhim sadjem. Njihova posebnost so različni izdelki iz doma pridelanih hrušk viljamovk. Cele hruške sušijo približno 200 ur, tako da se skrčijo na velikost krhlja, veliko pa jih vzgojijo v steklenici in potem zalijejo z žganjem. Sledilo je odlično kosilo z dobro pripravljenim belokranjskim jagenjčkom. Ker smo mladi in polni energije, smo se po kosilu odpovedali počitku in se raje z gospodarjem sprehodili po kmetiji. Fante je najbolj pritegnil športni plug, saj je gospodar tudi večkratni državni prvak v oranju. Urnik nas je neumorno priganjal naprej v vas Krasinec na ekološko turistično kmetijo Trdič. Ekološka zato, ker brez kemijskih aditivov in škropil pridelujejo zelenjavo in vzrejajo govedo in v domači mesnici vsaj dvakrat na mesec prodajajo sveže ekološko goveje meso. Turistična pa zato, ker oddajajo apartmaje. Obnovili so namreč staro kmečko hišo, v kateri sedaj z veseljem stanujejo turisti, ki se pridejo »namakat« v toplo Kolpo. Ponovno smo bili deležni gostoljubja Belokranjcev, saj so nas postregli s pogačo in pijačo, sin David pa nam je zaigral nekaj pesmi na harmoniko. Klub temu, da se je vzdušje spreminjalo že v pravo kmečko »veselico« in da bi bili brez problema pripravljeni tam ostati in še malo »zafeštati«, smo se morali posloviti, saj nas je v vasi Čurile pri Metliki že čakal gospod Pečarič, gospodar vinogradništva in trstničarstva. Naredili smo kratek obhod njihove kleti, potem pa smo odšli na degustacijo njihovih vin v lepo urejen prostor, namenjen prav temu. Degustacija je bila res nekaj posebnega, opravili smo jo sede in se pred vsakim poizkušanjem različnih sort vina pogovorili o značilnostih. Čakala nas je še zadnja postaja našega veselega druženja, vinogradništvo Dolc, kjer smo se preizkusili v prav posebni veščini. Vino smo pili, medtem ko smo bili priklonjeni z glavo navzdol. Na tak način smo izkazali hvaležnost vinu. Dan smo zaključili s prijetnim druženjem do poznih večernih ur. Vsi smo bili mnenja, da je ekskurzija dobro uspela, zato se že veselimo naše naslednje skupne dogodivščine.

Lucija Anžlin

Udeleženke tečaja ob pripravljenih jedeh.

»Me, me, me kuhamo, me, me, me duhamo... «

V soboto, 29. 1. 2011, je DKŽ Žužemberk organiziralo enodnevni kuharski tečaj v kuhinji OŠ Žužemberk. Vodila ga je ga. Valerija Poreber. Vesele smo, da nam ravnateljica ga. Jelka Mrvar vsako leto omogoči uporabljati prostor, pripomočke in posodo. Okoli trideset se nas je sukalo okoli štedilnikov, loncev in skled.

Spretne roke članic DKŽ so napisane recepte s pomočjo koristnih nasvetov in napotkov mentorice ge. Valerije kmalu spremenile v omamno dišeče jedi, ki so že z videzom spodbudile delovanje ustnih žlez in brbončic.

Med pripravljanjem jedi smo si izmenjale izkušnje, pokramljale in nazadnje tudi poskusile narejeno.

Druženje nas je osebnostno in kulinarično obogatilo.

»Ta kuharija je poezija, pa ne za nas, pa ne za nas, pa le za vas.«

Lilijana Hrovat
Članica DKŽ Žužemberk

Na sejmu **Alpe – Adria Turizem in prosti čas** se uspešno predstavila tudi Suha krajina

Konec januarja se je odprl sejem **Alpe-Adra: Turizem in prosti čas ter Salon plovil**. Na otvoritveni slovesnosti za poslovno in splošno javnost je za štiri dni odprl svoja vrata. V Marmorni dvorani Gospodarskega razstavišča so sejem slavnostno otvorili **mag. Iztok Bricl**, direktor Gospodarskega razstavišča, **dr. Wolfgang Platzer**, generalni sekretar Delovne skupnosti Alpe Jadran, **mag. Marjan Hribar**, generalni direktor Direktorata za turizem pri Ministrstvu za gospodarstvo in **mag. Maja Pak**, direktorica Slovenske turistične organizacije. Otvoritveni program je spremljal kulturno glasbeni program Dolenjske, regije partnerice letošnjega osrednjega turističnega sejma.

Otroški in mladinski cerkveni pevski zbor

Otroški in mladinski pevski zbor je po starosti pevcev najmlajši zborček v naši župniji, katerega začetki segajo v leto 1947/48.

V teh letih je v naši župniji deloval kaplan Vinko Šega, sicer rojen v Grahovem pri Cerknici. Imel je nekaj glasbene izobrazbe in znal dobro igrati na harmonij. Na njegovo pobudo je bil z uvedbo otroške nedeljske maše, ob osmi uri zjutraj, pri sv. Roku ustanovljen tudi otroški pevski zbor. Velja omeniti, da je bil to zborček z velikim številom otrok, ki je vsako nedeljsko bogoslužje polepšal s svojim ubranim petjem ob spremljavi harmonija. Leta 1952 je komunistična oblast kaplana za štiri leta zaprla. To je bil razlog, da je otroški pevski zbor prenehal delovati.

»Včasih smo jokali,
včasih se smejali.
Kakor z nami so ravnali,
tak odgovor smo jim dali.«
(Vinko Šega)

V župniji je od tega leta naprej deloval samo mešani pevski zbor, otroški pa je bil ponovno ustanovljen šele leta 1994, ko je v Žužemberk prišla sestra Krista Povirk. Ona je bila tista, ki je otroke ponovno spodbudila k petju pri svetih mašah. Peli smo vsako nedeljo pri 10. maši in sodelovali pri raznih blagoslovih. Sestra Krista je imela zelo veliko ljubezen do otrok in glasbe, zato je temu posvečala večino svojega časa. Maše smo pevci pod njenim vodstvom nemalokrat polepšali z raznimi dramskimi uprizoritvami svetopisemskih zgodb (npr. za božič) in recitacijami. Zbor je sestavljalo 20-30 otrok, vaje pa so potekale enkrat tedensko. To so bili za nas, pevce, najlepši trenutki, ki se jih še danes prav radi spominjamo. Sestra Krista nam je za vsak praznik prinesla majhne pozornosti (podobice, kadila, razne figurice), na vajah pa je vedno poskrbela, da smo se preko igre učili in vadili nove pesmi. Vsi smo jo imeli zaradi njene izjemne glasbeno-pedagoške danosti zelo radi. Skupaj z ministranti smo pogosto hodili na izlete. Največkrat smo obiskali kočo Mu nad Moravčami (vikend župnika, gospoda Franca Povirka), odpravili pa smo se tudi na morje v Portorož. Sestri Kristi sta pri spremljanju zbora na harmonij sprva pomagala Lidija Godec in Franci Godec (sedaj župnik v Kranju), obema pa se je leta 1998 pridružila tudi Simona Košiček. Sestra Krista je otroški in mladinski pevski zbor vodila vse do svoje smrti, za tem pa ga je prevzela že omenjena organistka Simona Košiček. Prevzela je tudi starejši cerkveni zbor, ki je prav tako deloval pod taktirko sestre Kriste.

Leta 2004 sem vodenje otroškega in mladinskega pevskega zbora prevzela jaz, Nina Zajec, sedaj študentka Akademije za glasbo v Ljubljani. Pri vodenju mi pomaga Klavdija Longar, s kitaro pa nas spremlja Jasmina Perko. Letos zbor sestavlja 19 osnovnošolskih otrok, od 5. leta starosti dalje. Z otroki sodelujemo pri vsaki nedeljski maši, razen ob večjih praznikih, ko pri maši poje mešani pevski zbor. Z aktivnim sodelovanjem pevci začutijo, da so pomembni pri sooblikovanju bogoslužja. S tem se navadijo redno obiskovati nedeljske maše in postanejo aktivni člani župnijskega življenja. Enkrat tedensko se s pevci redno udeležujemo sobotnih vaj, kjer nam ne manjka dobre volje in prijetnega vzdušja. Redno udeležbo in trud pevcev smo med poletnimi počitnicami, leta 2006, nagradili z izletom. Za štiri dni smo se z avtobusom in vlakom odpravili v uršulinski samostan vMekinje pri Kamniku. Tamkajšnje prikupne sestre so poskrbele za dobro voljo, zanimive izlete ter maksimalno izkoriščene minute prostega časa. Med drugim smo si ogledali letališče Brnik, Volčji potok ter spoznali delovanje jezuitov. 2. januarja 2007 pa smo bili povabljeni v Postojnsko jamo, kjer smo prepevali ob živih jaslicah. Nedvomno je bilo to enkratno in zanimivo doživetje, petje v tako akustični jami pa nepozabno. Drugi, za nas pomemben dogodek in lepa izkušnja, je bil evharistični dan novomeške škofije, ki se je odvijal aprila 2010. Ta dan smo združeno z ostalimi otroškimi pevskimi zbori iz cele škofije ter orkestrom sodelovali pri sveti maši.

Vinko Šega

Z našim petjem in igranjem se trudimo popestriti nedeljske maše, da vam pesem ogreje srca in polepša nedeljo. Pri tem nas podpira in vseskozi spodbuja župnik, gospod Franci Vidmar, za kar smo mu iskreno hvaležni. Pojemo pri poročnih mašah, včasih tudi krstih, se veliko družimo in predvsem uživamo ob petju. V zboru se naučimo poslušati drug drugega – tako takrat, ko pojemo, kot tudi v družabnem delu. Predstavljamo skupnost, družino. V naši župniji pa si močno želimo, da bi bila ta družina še večja, zato smo vedno odprti za nove člane, vse tiste, ki imate kaj volje do petja in bi si želeli prepevati z nami.

Nina Zajec

Otroški pevski zbor z zborovodkinjo Nino Zajec

Praznični december

December je zadnji mesec v letu, zato je kar v celoti prežet s prazničnim vzdušjem, pripravami na zaključek leta, čiščenjem stanovanj, inventuro dela, vsak posameznik pa narediti tudi neke vrste inventuro pri sebi, si zada nove cilje in skuša odpraviti slabe navade. Predvsem pa je to čas druženja s prijatelji, družino, sodelavci ob sproščenem vzdušju, dobri hrani , pijači, pogovorih.

Tudi na OŠ Prevole začnemo ustvarjati to pravljično vzdušje že z Miklavžem, ki otroke obdari s sadjem in pečenimi parkeljni, krasimo šolo, izdelujemo voščilnice, risbice na to temo, pišemo voščila drugim šolam, gremo na ogled gledališke predstave in imamo na šoli kulturni dan, ki je po navadi kar zadnji delovni dan pred počitnicami.

Letos so nas obiskali policisti iz Dolenjskih Toplic in nam predstavili svoje delo. Za mlajše so pripravili lutkovno predstavo, za starejše učence pa predavanje in predstavitev poklica, v kar so vključili tudi pogovor o nevarnosti uporabe pirotehnike. Učence je tema zelo pritegnila in kar niso nehali postavljati vprašanj. Nato so nam predstavili delo s policijskim psom, kar je bilo še posebej zanimivo, saj so izurjenega psa pripeljali s seboj in konkretno prikazali delo z njim. Razkazali so nam tudi svoje avtomobile in opremo za delo v različnih situacijah. Na koncu so učence opozorili še na obvezno uporabo odsevnikov na sprehodih, kolesih in tudi to nazorno prikazali.

Policisti so bili zelo prijazni, potrpežljivi, pripravljeni odgovarjati na vsa vprašanja učencev, zato je bil tudi odziv otrok izreden. Ves čas so z zanimanjem sodelovali, se vključevali v predstavitve in hkrati pridobili zelo veliko koristnih in uporabnih informacij.

Kulturna prireditev, na katero so bili vabljeni vsi krajani, je bila obarvana času primerno – veliko petja, plesa, voščil, igric, vse prisotne pa je pozdravila ravnateljica in jim zaželela sreče, zdravja in dobrega sodelovanja s šolo v prihodnjem letu.

Praznični december v šoli smo zaključili s plesom za učence, saj potrebujejo tudi take vrste sprostitve in res jih je bilo lepo videti, kako zavzeto so se pozibavali v ritmu glasbe, ki jim je pri srcu.

Veliko lepih misli, voščil je izrečenih v tem mesecu. Mnoge misli so le prepisane in izrečene nekako mimo ljudi, le zato, ker je to navada in morda jih sploh ne preberemo do konca. A prav bi bilo, da se kdaj res zamislimo in nekomu izrečemo besede iz srca in tudi mislimo s srcem. Verjamem, da kar daješ drugim, prejemaš sam, tako dobro kot slabo. Torej želimo vsem dobro in se nam bo dobro vrnilo. Predvsem pa je pomembno, da ne živimo drug mimo drugega, ampak da se družimo, si prisluhnemo, se odpremo, priznamo svoje stiske in poiščemo tolažbo, tako bo vsem lažje. In mislim, da prihajajo časi, ko bo edino to nekaj štelo.

Irena Blatnik

Za KORK Žužemberk je uspešno leto

Na občnem zboru konec februarja, so strnili pregled svojega dela tudi članice in člani Krajevnega odbora Rdečega križa Žužemberk. O prehojeni poti v letu 2010 je spregovorila predsednica Genovefa Maver in se ob tej priložnosti zahvalila vsem prostovoljkam in prostovoljcem, ki so v preteklem letu svoj prosti čas namenili pomoči najbolj ogroženemu sloju naših občank in občanov. Tako je bilo v letu 2010 razdeljenih 125 paketov redne pomoči, poslanih devetnajst voščilnic tistim, ki so dopolnili 70 let, s skromnim darilom se je obiskalo osemnajst osemdesetletnikov in eno devetdesetletnico, v mesecu maju je bilo v OŠ Žužemberk organizirano srečanje starostnikov. V marcu in avgustu sta bili v telovadnici OŠ Žužemberk izpeljani krvodajalski akciji, v mesecu marcu pa je bilo zbranih tudi za 1.220 EUR prostovoljnih prispevkov občank in občanov. V tednu prireditev ob občinskem prazniku je bilo organizirano merjenje krvnega tlaka, sladkorja in holesterola, v maju je v treh trgovinah potekala akcija »Košarica«, v mesecu septembru pa »Drobtinica«, v kateri so otroci OŠ Žužemberk ob sodelovanju učiteljic in prostovoljk KORK Žužemberk organizirali prodajo domačega kruha in peciva, v kateri so zbrali 417 EUR, denar pa je bil namenjen pomoči najbolj ogroženim otrokom. V septembru so našo občino prizadele poplave in poplavljencem je na pomoč priskočil tudi Rdeči križ in jim pomagal tako s paketi kot z denarno pomočjo. Prednovoletni čas je bil namenjen obisku starostnikov na njihovih domovih kot tudi tistih, ki so oskrbovanci v domovih za starejše. Vsi so prejeli skromno darilo, veliko pa jim je pomenil tudi obisk naših prostovoljk in prostovoljca na njihovih domovih. V nadaljevanju je predsednica Genovefa Maver predstavila še plan dela za leto 2011, v katerem bi aktivnost iz leta 2010 dopolnili še z organizacijo brezplačnega tečaja za nego bolnika, ki bi ga izvedli v zgodnjih jesenskih mesecih v sodelovanju z OZRK Novo mesto in Občino Žužemberk. Finančno poročilo za leto 2010 je podala blagajničarka Saša Pajk. KORK Žužemberk je imel za 4.051,70 EUR prihodkov in 3.303,01 EUR odhodkov. Denar je bil porabljen za srečanje starejših in njihovo novoletno obdaritev, darila jubilantom, letovanje otrok iz socialno ogroženih družin na Debelem Rtiču, finančna pomoč pa je bila dana tudi v dveh solidarnostnih akcijah. Leto 2010 je KORK Žužemberk zaključil s 748,69 EUR v svoji blagajni, pravilnost poslovanja pa je pregledala nadzornica Olga Drab. Prisotne na zboru je v imenu Občine Žužemberk pozdravil podžupan Jože Šteingel in jim zaželel veliko uspeha pri njihovem nadaljnjem humanitarnem delu.

Dare Pucelj

Zimska liga malega nogometa v dvorani

V Novem mestu se je končala zimska liga malega nogometa v dvorani. V ligi sta nastopali tudi ekipi Fužine z Dvora in ekipa iz Žužemberka. Z odličnim strelskim izkupičkom se je izkazal igralec Fužine Dvora Dejan Maver, ki je bil z 10 zadetki najboljši strelec svoje lige.

Končna lestvica 4A lige

		tekme	zmage	neod.	porazi	razl. zadetkov			difer.	točke
1.	BRŠLJIN	6	5	0	1	18	:	8	10	15
2.	ZNASS RATEŽ	6	3	2	1	15	:	14	1	11
3.	DOLŽ	6	3	1	2	21	:	16	5	10
4.	VETERANI BAR RACMAN	6	2	2	2	10	:	14	-4	8
5.	FUŽINA DVOR	6	2	1	3	18	:	16	2	7
6.	PIRAMIDA - MALAGA	6	0	5	1	14	:	16	-2	5
7.	PAHA 007	6	0	1	5	9	:	21	-12	1

Končna lestvica 4B lige

		tekme	zmage	neod.	porazi	razl. zadetkov			difer.	točke
1.	FC OTOČEC	5	3	1	1	12	:	13	-1	10
2.	MIRNA PEČ	5	3	1	1	11	:	7	4	10
3.	HRUŠICA	5	2	2	1	27	:	10	17	8
4.	KLAMFER	5	2	1	2	16	:	13	3	7
5.	ŽUŽEMBERK	5	2	1	2	11	:	14	-3	6 (-1)
6.	KARTELJEVO	5	0	0	5	11	:	31	-20	0

Ekipa športnega društva Krajna v 1. ligi

V Grosupljem se je v zimski ligi malega nogometa odlično odrezala nogometna ekipa Športnega društva Krajna, ki je v 2. ligi osvojila odlično drugo mesto. V naslednji sezoni bodo nastopali v 1. ligi. V dveh letih, odkar so fantje iz Hinj in okolice začeli nastopati v tej ligi, so se ekspresno iz 3. lige povzpeli v najvišji rang tekmovanja. Fantje so pokazali, da igro z nogometno žogo obvladajo, saj so prvo mesto nekoliko nesrečno izgubili pol minute pred koncem srečanja. Iskrene čestitke fantom za odlične igre in, glede na videno, sem prepričan, da imajo še nekaj prostora za napredovanje. Dva njihova člana sta začela s pridobivanje licence za Futsal trenerja C, saj nameravajo v bližnji prihodnosti ustanoviti nogometno šolo predvsem za mlajše igralce iz naših koncev in jim tako dati možnost, da se naučijo veščin v malem nogometu.

D.Novak

6. občni zbor Društva podeželske mladine na Frati

Občni zbor Društva podeželske mladine Suha krajina je v soboto, 12. 2. 2011, potekal že šestič zapored, tokrat v okrepčevalnici Dom Frata.

Na rednem zasedanju občnega zbora so bili prisotni številni člani društva, pridružili pa so se jim tudi novi obrazi in povabljeni gostje. Po uradnem začetku občnega zbora, je vse prisotne člane in povabljene goste predsednik društva Miha Zupančič presenetil z izvirno predstavitvijo poročila o delu v preteklem delu, ki je bilo prikazano v obliki filmov in slik, tako da so zbrani lahko videli razgibano dejavnost aktivnih članov društva v letu 2010. Blagajnik Aleš Zaletelj je podal finančno poročilo, predstavnik občine, podžupan Jože Šteingel, pa je zagotovil pomoč s strani občine tudi v prihodnjem letu. Prisotni gostje so bili še predsednik Turističnega društva Suha Krajina Vlado Kostevc in predstavnik podeželskih društev Dolenjske regije Matej Zore ter predsednica Janja Rogelj in predstavnica upravnega odbora Društva podeželske mladine Trebnje, ki je močan podpornik in sodelavec domačega društva.

Društvo se je v lanskem letu ponovno izkazalo kot zanesljivo in uspešno z organizacijo regijskega kviza Mladi in kmetijstvo, udeležbi na številnih kmečkih igrah, sejmih in ekskurzijah. Poleg predstavljenih aktivnosti je bil podan tudi načrt dela za leto 2011 in spodbude gostov za nadaljnje delo in organizacijo zanimivih aktivnosti za mlade, ki jih izvaja Društvo podeželske mladine Suha krajina. Uradni del se je zaključil s prijetnim vzdušjem ob manjšem prigrizku in klepetu.

Mateja Iskra

»Skozi celo leto se družimo, med drugim smo lansko leto obiskali kmetijski sejem v Veroni, sodelovali in pomagali pri organizaciji regijskega kviza »Mladi in kmetijstvo » v Ajdovcu, čistilni akciji po Suhi krajini, pripravili Trške igre v Žužemberku in sodelovali na številnih kmečkih igrah po Dolenjski in Beli krajini,« je dejal predsednik društva Miha Zupančič.

Brez »Kranjčanov« ne gre

Ljubitelji konj iz številnih krajev so se v nedeljo, 26. decembra, na Štefanovo, zbrali pri podružnični cerkvi sv. Roka v Gorenjih Sušicah v Občini Dolenjske Toplice. Več kot šestdeset jezdecev in ljubiteljev konj, tudi iz Suhe krajine, med njimi sta bila najmlajša triletni Tilen in njegova starejša sestrica Tamara Hočevar (na sliki), se je kljub sneženemu vremenu zbralo pred cerkvijo sv. Roka, kjer je sveto mašo za zdravje živine in konj daroval župnik Dušan Kožuh. Po maši pa je zbrane konjenike čakal še tradicionalni blagoslov, hkrati pa je topliški župan Jože Muhič podelil spominske medalje.

Foto :S.M.

Čezmejno sodelovanje

Gasilci prostovoljnega gasilskega društva Križi v občinskem poveljstvu Občine Žužemberk so z delom v preteklem letu zadovoljni, po besedah poveljnika Tomaža Špelka še najbolj z operativo, ki je na različnih tekmovanjih dosegla lepe uspehe.

Kriški gasilci niso imeli težav s požari, so pa sodelovali z gasilci ob nedavnih poplavah v Žužemberku. Uspešno so organizirali čistilno ekološko akcijo in izpeljali Valentinov pohod.

»Valentinov pohod je privabil veliko vaščanov, gasilcev in gasilk vseh starosti in je popolnoma uspel, zato ga bomo organizirali tudi v prihodnje,« je dejal predsednik Pgd Križi Peter Špelko, ki je ponosen zlasti na mlajše tečajnike in tečajnice.

Društvo bo v kratkem bogatejše za 18 novih gasilcev in gasilk, ki so se urili na osnovnem tečaju, ki ga je organiziralo občinsko gasilsko poveljstvo Občine Žužemberk. Nedeljski občni zbor 23.januarja kriškega društva je bil tudi prelomnica v dosedanjem delu.

Gasilci so namreč vzpostavili stik s hrvaškimi gasilci iz DVD Pravutina iz občine Žakanje. V imenu hrvaških gasilcev je zbrane pozdravil predsednik DVD Pravutina Zlatko Pihner in dodal, da se hrvaški gasilci veselijo pristnih prijateljskih stikov, medsebojnega spoštovanja in prijateljstva ob obiskovanju letnih občnih zborov, gasilskih veselic in raznih športnih srečanj, ki jih bosta obe društvi v prihodnje organizirali.

Kriške gasilce in hrvaške kolege je pozdravil tudi žužemberški župan Franc Škufca. Gasilci so podelili tudi vrsto zahval in priznanj, med dobitnike pa sta se zapisala tudi dosedanja predsednika Jožef Hribar in Jože Perko.

Foto: S. Mirtič

Priznanje za 60 let dela v gasilski organizaciji je prejel dolgoletni predsednik Janez Gliha

Gasilske vrste se krepijo

Natanko 27. maja 1888 je več uglednih mož v Žužemberku: nadučitelj Franc Koncilija, Jakob Dereani, Josip Rohrman in Franz Wallan udejanjilo idejo o ustanovitvi požarne branmbe v Žužemberku.

Po 123 letih so se pred dnevi v sejni sobi Prostovoljnega gasilskega društva Žužemberk zbrali člani in članice v delovnem vzdušju na vsakoletnem občnem zboru. Pregledali so delo v minulem letu in zastavili nove cilje. Po besedah predsednika Feliksa Mrvarja je bilo lansko leto uspešno tudi z vidika opremljanja voznega parka, saj so v garažo pripeljali novo gasilsko vozilo za prevoz moštva, v tem letu pa bodo nabavili še gasilski priklopnik za to vozilo. Poveljnik Boris Sajevic je pohvalil vse gasilske desetine, ki so se odrezale na različnih tekmovanjih, predvsem pa gasilce, ki so pomagali poplavljenim ob lanskoletnih poplavah. Obilo uspehov in čim manj intervencij so gasilcem zaželeli delegatka GZ Novo mesto Irena Pust, župan Franc Škufca, poveljnik Občinskega poveljstva občine Žužemberk Andrej Banko, predsednik PGD Dvor Tomaž Obštetar, predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc ter gasilci prijateljskih društev iz Črnomlja, Zbur, Dobrniča in pobratenega društva sosednje Hrvaške DVD Belavići. Gasilcem so bila podeljena tudi priznanja za dolgoletno službovanje in napredovanje v gasilski organizaciji, med drugim je priznanje za 60 let dela prejel tudi dolgoletni predsednik Janez Gliha. Kar dvajset novih gasilcev in gasilk pa je občni zbor sprejel v svoje vrste, kar je dokaz, da so gasilska vrata odprta za vse. V uvodnem delu in za konec zbora so zaigrali Žužemberški rogisti, z obilno zakusko pa je poskrbelo tudi Gostišče Koren iz Žužemberka, ki je bilo ob lanskoletnih poplavah med najbolj prizadetimi v občini.

S.Mirtič

Gnidovčev traminec, **suhokranjski šampion**

Suhokranjski vinogradniki so v soboto, 19. marca, na slovesni prireditvi v gostišču Zupančič v Žužemberku spravili pod streho letošnje že 17. ocenjevanje vin in podelili odličja najboljšim pridelovalcem, razglasili najboljša vina, pridelana na vinogradniškem območju Suhe krajine, od soteške do gradenške gore, Talov , Hriba, Boršta, Brinove gore in tudi izven nje.

Vsekakor pa je bila rdeča nit vinogradniškega večera, popestrenega s petjem domačih vinogradniških mož in glasbe ansambla Kristal, razglasitev najboljših pridelovalcev vin z zaključno pogostitvijo. Zbrane sta pozdravila tudi prvi mož dolenjskih vinogradnikov Jože Žura in župan žužemberške občine Franc Škufca.

Glede na to, kar sta ugotovili kar dve strokovni komisiji, so vinogradniki in vinarji lahko več kot zadovoljni. Kljub nekoliko slabši letini, ki jo je nudila narava, pa so bila vina na 17. ocenjevanju zelo dobro ocenjena. Pozna se napredek pri kletarjenju. Pri belih vinih je bil izločen samo en vzorec, pojavlja se tudi H_2S in cik. Iz generalne ocene izhaja, da so bila dolenjska bela vina ocenjena kakovostno, presenetil je rizvanec, pinot in navdušil traminec. Z lepo barvo in polnimi okusi so bila prepričljiva tudi rdeča vina. Sam značaj zweigeltov je navdušil komisijo in njenega predsednika dr.Julija Nemaniča, ki je predlagal določitev novega standarda pri ocenjevanju zweigeltov, slog mladega vina in slog vrhunskega zweigelta, ki bi ga opredelili v novem pravilniku. Predsednik društva Anton Koncilja je v nagovoru pohvalil delo članov, ki so v minulem letu realizirali in presegli zastavljene cilje. Med drugim se lahko člani pohvalijo z novo vinoteko v grajskem stolpu žužemberškega gradu in številnimi akcijami in z izpeljanimi strokovnimi predavanji. Komisiji sta letos ocenili 97 vzorcev (60 rdečih vin in 37 belih vin), kar je primerljivo z vzorci v preteklih letih, sicer nekoliko manj.

Med dobitnike številnih priznanj in šampiona za vino traminec se je zapisal Jože Gnidovec

»Na ocenjevanje je bilo prinesenih nekoliko manj vzorcev kot preteklo leto, a je bilo bistveno manj tudi izločenih, kar pomeni, da znajo vinogradniki sami selekcionirati vina, namenjena ocenjevanju,« je povedal predsednik društva vinogradnikov Suha krajina Anton Koncilja in dodal, da je skupna ugotovitev ocenjevalnih komisij ta, da imajo vina, letnika 2010, nekoliko višje kisline, manj alkohola in lepše sadne cvetice v primerjavi z vini v preteklih letih.

»Lahko se pohvalimo, da smo društvo, ki ima ob degustiranju izločenih vin najmanj glede na odstotek,« je številnim zbranim povedal predsednik Koncilja in dodal, da je bilo od skupnih 98 prinešenih vzorcev izločenih le 6. Vina so bila anonimno ocenjevalna in kot taka pripravljena za ocenjevanje. Vodstvu društva je uspelo na ocenjevanje v Suho krajino, po besedah predsednika »zibelko zweigelta«, pritegniti tudi vinogradnike iz drugih okoliševv, kar bo prvenstvena naloga tudi v prihodnje.

V komisiji belih vin in cvičkov, ki jo je vodil dr. Mitja Kocjančič, so sodelovali dr. Franc Čuš, Peter Lavrič, Stane Novinc, Anton Koncilja in Toni Novak, v komisiji rdečih vin pod vodstvom dr. Julija Nemaniča pa so sodelovali Drago Vovk, Slavko Gliha, Jože Gnidovec in Jože Vencelj. Obe komisiji sta imeli zahtevno delo, a so ga uspešno opravili. In rezultati. Najvišjo oceno in zlato medaljo si je pri belih vinih zaslužil chardonnay Franca Gnidovca (17,03) iz vinske gorice Stara gora, dolenjsko belo Albina Kužnika(17,03), vinska gorica Soteska, beli pinot Slavka Kocjančiča (17,23), iz Gradenške gore, scheuerebe Slavka Strojina iz gorice Hrib, in Jožeta Glihe iz gorice Boršt ter kerner Petra Lavriča iz Hriba. Najvišjo oceno in naziv šampiona pa je prejel traminec vinogradnika Jožeta Gnidovca, ki je, kot kaže, najuspešnejši suhokranjski vinogradnik, saj že vrsto let sega po najvišjih odličjih. Med rdečimi vini je bilo kar 37 vzorcev zweigelta, lanskega, pa tudi predlanskega letnika barik, ki so se pokazali v lepi zbirki. Najboljšo oceno zweigelta- barik letnika 2009 (17,60) je prejel vinogradnik JožeVencelj iz vinske gorice Čatež, v skladu z društvenim pravilnikom o ocenjevanju pa je bil najbolje ocenjeni zweigelt vinogradnika Antona Koncilje(17,10) iz vinske gore Hrib.

Anton Koncilja

Foto: S.Mirtič

Memorial **g. Rudija Cerkovnika**

Rekreativni košarkarji Občine Žužemberk so tudi letos preizkušali moči v Suhokranjski košarkarski ligi (SKL), že peti po vrsti. Žužemberčanom košarka ni tuja, saj jih je za ta šport pred približno petdesetimi leti navdušil nedavno preminuli g. Rudi Cerkovnik. Mladi iz Športnega društva Loka, ki so organizatorji lige, so se zato odločili, da bo letošnja in vsaka nadaljnja Suhokranjska košarkarska liga posvečena v njegov spomin.

Letos se je na parketu žužemberške telovadnice borilo 6 ekip, ki so v vseh petih krogih lige pokazale zavzetost in razigranost, vendar ob tem niso pozabile, da se je bilo najpomembnejše zabavati. Za najboljšo ekipo v Suhi krajini so se pet nedeljskih popoldnevov v novembru in decembru borili: Žužemberk, ŠD Stavča vas, Sveti Peter, Srednjeveški najemniki, Net informatika in Trebča vas. Ekipa Svetega Petra je premagala vse svoje nasprotnike in tako zasluženo postala prvak, drugo mesto je pripadalo ŠD Stavča vas, tretje pa Žužemberku. Vendar tudi druge ekipe niso ostale praznih rok, saj je tudi v njihove roke romal pokal za sodelovanje in požrtvovalnost. S pokalom je bil nagrajen tudi igralec, ki je skozi vse tekme največkrat spravil žogo skozi obroč in ta je pristal pri košarkarju Svetega Petra Juretu Bobnu. Vse nedelje pa so igralce spodbujali navijači, ki so pridno polnili tribuno in glasno navijali.

Športno društvo Žužemberk se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali in kakorkoli pomagali. Zahvala generalnemu pokrovitelju Net informatiki, ki je pokrila stroške z najemom telovadnice, Občini Žužemberk za pokale in Osnovni šoli Žužemberk, ki je omogočila izvedbo lige v telovadnici. Športno društvo se zahvaljuje tudi obema sodnikoma, saj sta korektno poskrbela za red in pravico na igrišču ter županu Franciju Škufcu za podelitev pokalov. Organizatorji so dobro poskrbeli za informiranost o rezultatih in ostalih podrobnostih, saj so za v namen suhokranjske lige oblikovali spletno stran z najvažnejšimi podatki (http://suhokranjskaliga.tk/). Memorial g. Rudija Cerkovnika je uspel. Vsi, sodelujoči in navijači, so pokazali zavzetost, da se liga tudi v prihodnje ohranja in verjamem, da se tudi bo.

Lepši spol najuspešnejši na tekmovanjih

Rebrški gasilci pokrivajo požarni okoliš Rebri in vas Zalisec. V gasilske vrste je vključena skoraj vsaka hiša, pomagajo pri delu v domu ali njegovi okolici.

Lansko leto so skupno čistili tudi okolico vasi in gozdove , ki so po besedah predsednika Janeza Papeža »zelo primerni za odlagališče smeti«, saj so s traktorji in ostalimi vozili zbrali več kot 40 m3 smeti in ostale nesnage. Rebrški gasilci so poznani v sektorju tudi po tekmovalnosti. »Naši tekmovalci so na občinskem tekmovanju lansko leto v Žužemberku dosegli tri prva in eno tretje mesto, na avtoralyu so članice osvojile prvo mesto, člani pa drugo mesto,« in dodal, da so se gasilke odrezale tudi na državnem tekmovanju, kjer so izmed tridesetih ekip dosegle imenitno deseto mesto. O uspehu društva pričajo tudi številni pokali, ki so jih gasilci dosegli v preteklih letih. Za bodočnost društva se ni bati, gasilske vrste bodo okrepili mladi gasilci. V zimskem času je osnovni tečaj gasilstva uspešno opravilo kar dvajset tečajnikov in tečajnic. Gasilcem in gasilkam so za njihovo vestno in predano delo na njihovem zboru čestitali tudi župan Občine Žužemberk Franc Škufca, predsednik GZ Novo mesto Fikret Fejzić in sektorski poveljnik Andrej Banko.

Slavko Mirtič

1. gasilski veleslalom

V soboto, 12. marca, je bilo izvedeno tekmovanje 1. gasilskega veleslaloma na smučišču v Kranjski Gori. Tekmovanje je pripravilo in izpeljalo podjetje Gasilska oprema d.o.o.. Gasilci PGD Žužemberk so se tekmovanja udeležili z 19 tekmovalci v različnih kategorijah. Trije gasilci pa so tudi nastopili v skupinski tekmi, in sicer v veleslalomu z gasilsko cevjo.

Tekmovanja se je udeležilo preko 350 tekmovalcev iz različnih gasilskih društev iz vse Slovenije. Med tekmovanjem je bilo poskrbljeno tudi za zabavo, saj so nam kratek čas med tekmovanjem in po njem popestrili Brigita Šuler in Korenti z Dravskega polja. Dva člana PGD Žužemberk sta si v svojih skupinah prismučala 4. mesto, za kar jima tudi čestitamo.

PGD Žužemberk

To je le nekaj vtisov s tekmovanja v Kranjski Gori. Povabljeni pa ste, da si ogledate tudi fotogalerijo in rezultate na spletni strani PGD Žužemberk www.pgd-zbk.si.

Krače za obnovo cerkve

Na god sv. Antona Puščavnika so v Žužemberku v cerkvi sv. Roka darovali mašo za zdravje živali, nato je sledila licitacija mesnih dobrot na kmetiji Pod gradom, likovnih in umetniških del, ki so jih darovali dobri ljudje. Med številnimi starejšimi običaji, ki so se ohranili v Žužemberku, je prav ta, da romarji na praznik sv. Antona prinesejo mesne in druge dobrote v cerkev sv. Roka. Cerkev je bila v zahvalo za premagano kugo zgrajena leta 1626. Ta običaj so po besedah ključarja Franca Rojca gojili še nekaj let po drugi svetovni vojni, dokler ga ni komunistična oblast popolnoma prepovedala, a so ga leta 1997 domačini spet obudili.

Sveto mašo v cerkvi sv. Roka in priprošnje za zdravje živine, ljudi, za dobro letino in medsebojno razumevanje je ob somaševanju dekana Franca Vidmarja in številnih duhovnikov letos vodil žužemberški rojak, kaplan v Trebnjem, Sašo Kovač.

Sicer je bilo letos, kot so ugotavljali kračmani, mesnih dobrot v košu za licitacijo manj, več pa je bilo raznih del na temo tega priljubljenega praznika, na koncu pa tudi evrov. Kračmani in licitatorji Franc Longar, Franc Rojc in Vlado Kostevc iz Turističnega društva Suha krajina so bili z izkupičkom zadovoljni, saj so presegli lanski izkupiček. Celotni izkupiček 16. kračevanja v Žužemberku je presegel lanskoletnega v višini 1727 evrov in je tako znašal 1840 evrov. Dan bo za obnovo cerkve sv. Roka.

Slavko Mirtič

Načrtovali štiriinštirideset, **izvedli preko dvesto dogodkov**

Slogan Turističnega društva Suha krajina »kjer čas teče drugače« se je v širšem slovenskem prostoru prijel že kot suhokranjska blagovna znamka. Širok spekter delovanja suhokranjskih prostovoljcev sega na področje etnologije, zgodovine, ekologije, organiziranja rekreativnih , športnih, kulturnih, etnoloških prireditev v kraju in tudi izven njega.

Suhokranjski turistični zbor, ki je 27. marca 2011 potekal v prostorih gostišča Zupančič v Žužemberku, je ocenil delo v preteklem in zastavil obširen načrt dela v prihodnjem letu. »Samo lansko leto smo načrtovali štirinštirideset, izvedli pa smo preko dvesto deset raznih dogodkov,« je povedal predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc in dodal, da uspešno sodelujejo tudi z ostalimi društvi v občini, odlično s sosednjimi turističnimi društvi in društvi v tujini. Navezali so tudi prijateljske stike z društvom »Bratstvom sveteg Mihovila«iz Karlovca ter vitezi iz Zelingrada iz Hrvaške. Tako v društvu deluje več sekcij: ljudske pevke v pokrajinskih nošah, viteški red, ljudski godci, turistični vodniki, literarna sekcija, sekcija ročnih del in karnevalska sekcija. V letošnjem letu bi radi poglobili stike s turističnimi agencijami, ponatisnili zloženke, postavili informacijske table in smerokaze ob spomenikih in pešpoteh, organizirali številne prireditve, med katero vsekakor sodijo Poletne grajske prireditve v žužemberškem gradu in Trške dneve. V kulturnem delu programa so se predstavili pevci Društva vinogradnikov Suha krajina, ljudske pevke in harmonikarja. Zbor so pozdravili tudi žužemberški župan Franc Škufca, predsednik turistične zveze Dolenjske in Bele krajine Jože Barbo ter številni gosti.

Foto: S.Mirtič

Načrtujejo nov prizidek

Leta 1974 so ajdovški gasilci pridobili gradbeno dovoljenje za nov, večnamenski dom. Nekaj let kasneje je gradnja doma stekla, že leta 1979 pa je bil dom zgrajen do 3. gradbene faze. V domu so gasilci pridobili prostore za dvorano in gostinski objekt, v spodnjih prostorih uredili orodjarno, na voljo pa je bila ljudem na ajdovški planoti tudi nova trgovina, ki jo je odprla tedanja Kmetijska zadruga. Potrebe, pa tudi zahteve po sodobnejših in tudi večjih prostorih, so v zadnjih nekaj letih botrovale odločitvi za gradnjo novega prizidka.

Člani društva so meseca januarja na občnem zboru izvolili tudi gradbeni odbor, ki bo poleg upravnega odbora skrbel za gradbena dela. Dokumentacijo za izgradnjo okoli 100 m^2 velike orodjarne z novimi dvižnimi vrati je že v delu in jo pripravlja biro Arhea iz Novega mesta. Z deli bi ajdovški gasilci pričeli takoj po pridobitvi gradbenega dovoljenja. Vrednost del ocenjujejo okoli 30.000 evrov, bodo pa vsa dela opravili v lastni režiji. Računajo tudi na pomoč občine in podpornikov. Lani so temeljito prenovili dvorano, prepleskali prostore in skrbeli za izobraževanja in tekmovanja. Gasilci po besedah predsednika Janeza Skubeta načrtujejo tudi nabavo prepotrebne opreme, izgradnjo poligona za vaje, nadgradnjo kombija za lestve, dolgoročno pa si želijo tudi novo vozilo za gozdne požare. Poveljnik Jernej Štravs je v poročilu izpostavil delo operative, zlasti še treh intervencij ob nedavnih poplavah v Žužemberku in Soteski, nesreči prevrnjenega vozila in smrti občana v fekalni jami. Občni zbor in številne zbrane gasilce so pozdravili tudi župan Franc Škufca, delegat GZ Novo mesto Boštjan Japelj, občinski svetnik Jože Šteingel in gasilci sosednjih društev. Mladi gasilski naraščaj pa je poskrbel za kulturni program.

Slavko Mirtič

Letos je na vrsti ribnik

Konjerejsko društvo Kljuse iz Budganje vasi so člani ustanovili 5. maja 2008. Na svojem občnem zboru, 26. februarja, so se v gostišču Koren zbrali na svojem tretjem občnem zboru. Pohvalijo se lahko s številnimi uspehi in aktivnostjo pri vzreji teh plemenitih živali, ki jim služijo manj za delo, več pa za zabavo in rekreacijo v prostem času. Predsednik Franc Tomšič, tajnica Nada Jankovič in blagajničarka Ana Glavan so glavni udi društva. V program dela za letošnje leto so po besedah predsednika Tomšiča zapisali vrsto aktivnosti.Tako bodo prirejali krajše in daljše izlete, se družili z drugimi konjerejskimi društvi, sodelovali na različnih prireditvah, med drugim tudi na suhokranjskem pustovanju, organizirali blagoslov konj in tradicionalno tekmovanje. Na njihovem prostoru ob »budgenjški luži« bodo poleg senika uredili tudi ribnik, kjer bo priljubljeno zbirališče članov in drugih ljubiteljev konj. Najvišji zbor društva so pozdravili tudi člani Konjeniškega društva Gombišče, člani suhokranjskega konjerejskega društva Suha krajina na čelu z Jožetom Papežem in žužemberški župan Škufca.

S. Mirtič

Ob jubileju novo vozilo

Zagnanosti in volje dvorskim gasilcem ne zmanjka. Za njimi je 78 let trdega dela, a je videti, da je »tazadnja«, močno pomlajena generacija z novim vodstvom in predsednikom Tomažem Obštetarjem smelo in ambiciozno zastavila širok načrt dela. Da so bili gasilci uspešni, so pokazala poročila vseh udov društva, ki so jih predstavili na sobotnem občnem zboru 12. februarja.

Priznanje za dolgoletno delo je prejel Anton Legan

»Lansko leto so gasilci opravili kar 3500 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji nove garaže in prenovljenem domu, sem seveda niso štete delovne ure operative,« je izpostavil predsednik Tomaž Obštetar. Dom z novo fasado, štirimi avtomatskimi dvižnimi vrati, zamenjanimi okni in vrati, novimi omaricami za zaščitne obleke, povečano sejno sobo z novim pohištvom in stoli nudi dobre pogoje za delo gasilcev.

»To je plod trdega, vztrajnega in usklajenega dela gasilcev, da pa smo ga uspešno finančno pokrili, je velika zasluga občanov in donatorjev,« je ob tem dejal predsednik in dodal, da so gasilci pridobili veliko lesa, ki so ga podarili občani Stavče vasi, Jame, Dvora, Podgozda, Kotov in Vinkovega Vrha.

Predsednik pobratenih šentiljskih gasilcev Milan Kojc je predsedniku Tomažu Obštetarju segel v roke kot prvi boter novega vozila

Gasilci so bili za svoje delo na humanitarnem področju nagrajeni z bronasto plaketo Občine Žužemberk, s prostovoljnimi gasilci iz Šentilja pa so podpisali tudi listino o prijateljstvu. Ob tem se je predsednik Obštetar zahvalil šentiljskim gasilcem, ki so budno spremljali dogajanje ob nedavnih poplavah na našem območju in imeli za vsak primer pripravljeno skupino operativcev. Ob pripravi letošnjega načrta predsednik Obštetar ni skoparil z načrtovanimi deli in načrti. »Našo osemdesetletno delovanje društva bi radi obogatili z novo pridobitvijo, novim terenskim vozilom za gozde požare z nosilnostjo do 3500 kg, 400 l rezervarjem in opremo za hitro posredovanje z visokim tlakom«, je zbranim gasilcem in gostom povedal Obštetar. Vrednost novega vozila skupaj z nadgadnjo gasilci ocenjujejo na okoli 80.000 evrov, zato bodo skušali čimprej zagotoviti tudi vire financiranja.

Namestnik poveljnika Klemen Kužnik je v svojem poročilu ocenil delo operative kot zelo dobro. V garaži so tri intervencijska vozila, avtocisterna Tam, Lada Niva in kombi Renault Master, za katere zelo dobro skrbita nova dva orodjarja Nejc Fifolt in Aleks Obštetar. Sicer pa so lani uspešno izvedli dve skupni vaji z žužemberškimi gasilci in sektorsko vajo v Ajdovcu, trikrat pa so se odzvali klicu na pomoč. Predsednik Obštetar in predstavnica GZ Novo mesto Martina Goršin sta gasilcem podelila tudi priznanje in značke za dolgoletno delo v gasilstvu ter gasilcem za opravljene tečaje. Sektorski poveljnik Andrej Banko se je v imenu upravnega odbora dvorskih gasilcev predsedniku Obštertarju zahvalil za vestno in predano delo v tem obdobju s posebno zahvalo.

Foto: S.Mirtič

Občni zbor gasilcev v Hinjah

V soboto, 15. 1. 2011, so se hinjski gasilci zbrali na letnem občnem zboru. Srečanja se je udeležil tudi predstavnik GZ Novo mesto Boštjan Japelj, žužemberški župan in predstavniki sosednjih gasilskih društev.

Iz poročil, ki so jih posredovali domači gasilci, je bilo videti, da jim dela v preteklem letu ni manjkalo. Prejeli so dva klica na pomoč. Novembra je na cesti Žvirče-Struge zagorelo osebno vozilo, ki so ga pogasili ob pomoči dvorskih in žužemberških gasilcev. Decembra pa so imeli intervencijo zaradi dimniškega požara na Žvirčah, ki so ga uspešno omejili. Septembra je šest prostovoljcev pomagalo v Žužemberku, ko je poplavljena Krka povzročala škodo in ogrožala varnost ljudi.

V mesecu požarne varnosti so se udeležili vaje na Ajdovcu. Sodelovali so pri izvedbi kolesarske dirke, čistilne akcije v mesecu aprilu in pri organizaciji pohoda iz Žužemberka do Močil. Člani PGD Hinje so se udeleževali tudi izobraževanj. Pionirska in mladinska desetina sta se pripravljali na tekmovanje in se ga udeležili. Veterani so se udeležili srečanja in tekmovanja v Ždinji vasi.

Gasilci so veliko časa in dela namenili tudi urejanju okolice gasilskega doma. Uspešno so organizirali in izpeljali tekmovanje harmonikarjev z veselico.

V preteklem letu so nabavili nekaj potrebnega materiala, letos pa nameravajo kupiti terensko vozilo, v katerega bi premestili opremo iz starega gasilskega vozila.

Mojca Obrstar

Predpraznični pevski koncert na Dvoru

Kulturno društvo Dvor je v večnamenski dvorani na Dvoru v soboto, 18. decembra, pripravilo predbožični koncert, na katerem so se predstavili domači mešani pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Marjane Dobovšek, moška vokalna skupina Lira iz Krmelja pod vodstvom umetniškega vodje Franca Bastarda in mladinski pevski zbor Osnovne šole Žužemberk pod vodstvom Katje Avsenik.

Nastopajoči pevci in pevke so številno občinstvo presenetili z lepim izborom pesmi, ki so bile praznično obarvane, primerne za predbožični čas. Mešani pevski zbor z Dvora, ki je tudi organizator koncerta, prepeva že več kot deset let, pojejo na različnih dogodkih v kraju in drugod. Dvorski pevci in pevke vsako leto pripravijo tudi koncert in številna gostovanja, s katerimi utrjujejo in dvigujejo kvaliteto petja, ki je v zadnjih letih tudi sad temeljitega in kvalitetnega dela zborovodkinje Marjane Dobovšek. Koncert je povezovala članica dvorskega zbora Mira Hrovat.

Za zaključek koncerta so prihranili najlepšo in najsvetejšo med božičnimi pesmimi– Sveto noč; zapeli so jo združeno.

Foto: S.Mirtič

Petnajsta, jubilejna **razstava dobrot**

Že vrsto let članice društva, gospodinje in kmetice, mlade in manj mlade ohranjajo tradicijo babic in dedkov, širijo znanja in pridobivajo nove veščine na različnih tečajih in predavanjih. Še posebej so se članice izkazale z jubilejno 15. razstavo dobrot, ki so jo 12. februarja pripravile v lovski dvorani LD Plešivica v Žužemberku. Čestitke in pohvale številnih govornikov in govornic, med drugim poslanca DZ RS Ivana Grilla, župana Občine Žužemberk Franca Škufce, predsednika TD Ljubljana Moste-Polje Edvarda Svetka, koordinatorice svetovalne službe pri KGZ Slovenije Jožice Rozman Vodopivec in Cvetke Lavrič, svetovalke za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Novo mesto, so bile namenjene članicam, ki so na svojevrsten način, z jubilejno razstavo kruha, številnih krušnih izdelkov, potic in slaščic, različnih ročnih del iz papirja, blaga in lesa, medenih izdelkov ter razstavljenih del enote žužemberškega vrtca predstavile delček zanimive slovenske kulinarike. Predsednici Leganovi in članicam pa so čestitale tudi predstavnice številnih društev kmečkih žena, s katerimi tesno sodelujejo.

V spremljajočem kulturnem programu so navdušili učenci in učenke Oš Žužemberk, pevke turističnega društva Suha krajina in pevska skupina društva kmečkih žena Žitni klas.

Slavko Mirtič

Pester program dela

Za delovnimi člani in članicami Društva upokojencev Žužemberk je uspešno leto, tako na socialnem in kulturnem področju, športu in rekreaciji, izobraževanju in družabnem delu. Po besedah predsednika društva Antona Novaka je v društvo včlanjenih 276 članov z območja Žužemberka, Šmihela, Križev in Rebri, ki so dejavno vpeti v različne sekcije in dejavnosti. Žužemberški upokojenci so potrdili tudi program dela za letošnje leto, med drugim bodo pripravili razstavo ročnih del v okviru praznovanj občinskega praznika, v okviru projekta »starejši za boljšo kakovost življenja« obiskovali starejše občane in s čestitko presenetili njihove jubilante, organizirali vrsto športnih dejavnosti, pohodov, srečanj in tudi izletov. Tako bodo pripravili izlet v Miramar, sv. Višarje, ogledali pa si bodo tudi znameniti Goli otok na Hrvaškem. Upokojenski zbor, zbran v gostišču Zupančič, pod vodstvom Jane Špiletič, je 13. marca pozdravil tudi župan Franc Škufca, predsedniki sosednjih upokojenskih društev ter društev, s katerimi tesno sodelujejo. V kulturnem delu so se predstavile društvene pevke pod vodstvom Vanje Erjavec, pesnice in žužemberški osnovnošolci.

Foto: S. Mirtič

V Žužemberku **županske volitve** s kocko PUST 2011

Suhi pustni nedeljski karneval v Žužemberku, ki ga je organiziralo Turistično društvo Suha krajina z ostalimi društvi, je kljub ne preveč prijaznemu vremenu privabil na žužemberški trg množico obiskovalcev in obilico maškar. Dogajanje so zaznamovala številna društva, ki so skušala pregnati zimo, zbrala pa so se pred glavnim odrom, kjer jih je pričakala Kranjška godba.

Zbrane je pozdravila tudi nova moč - občinska tajnica, ki se je pripeljala s taxi službo. Turistično društvo Suha krajina, ki je tudi organizator karnevala, je predstavilo evro Rome, eko kmete, pa tudi zgubljene starostnike, medtem ko je trebanjsko turistično društvo predstavilo simpatične Rimljanke. Konjerejsko društvo Kljuse je predstavilo svojega lipicanca, zgradili pa so tudi nov most, ki bo rešil vse probleme le v času pustovanja. Člani Turističnega društva grad Šumberk so uprizorili pogrebno slovesnost, medtem ko so se mirnopeški turistični delavci predstavili z izvirnimi županskimi volitvami, ki so jih med drugim predlagali tudi Žužemberčanom.

Za živo glasbo je poskrbel domači ansambel Diamanti, udarno so z godbo Mehičanov z Dobove zaključili člani KD Bogovič Dobova. Pustno rajanje je bilo tudi na Dvoru, kjer so se v dvorani ob spremljajočem programu zabavali najmlajši.

Foto: S.Mirtič

Kranjška godba

Evro romi nas obiščejo le enkrat letno

Eko kmetje

Predsednik Barbo med kurenti

Suho krajino so obiskali korenti društva Petovio , odganjali zimo in uganjali norčije. Žužemberk je obiskalo več kurentov, orači z babo in pokači. Kurenti so zaplesali okrog žužemberškega vodnjaka pred gradom, na katerem že ponosno stoji čarovnica Uršula s Kleka, krepko pa je odmeval tudi pok bičev. Številne prisotne na žužemberškem trgu je v kurentovi opravi presenetil prvi mož dolenjske turistične zveze Jože Barbo, ki je v veliki meri zaslužen, da so kurenti na Dolenjskem in v tem koncu Suhe krajine prisotni že vrsto let. Tudi tokrat so kurenti s svojimi značilnimi zvonci odganjali zimo in napovedali dobro letino tudi suhokranjskemu kmetijstvu. Ptujsko odpravo in občinstvo sta pozdravila tudi župan Franc Škufca in Vlado Kostevc .

S. Mirtič

Nov, izvirni most so zgradili člani KD Kljuse

Na podlagi Pravilnika o dodeljevanju sredstev iz naslova finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Žužemberk za programsko obdobje 2007 – 2013 (Uradni list RS, št. 90/07) v nadaljevanju pravilnik in Odloka o proračunu občine Žužemberk za leto 2011 (Uradni list RS, št. 23/2011) Občinska uprava Občine Žužemberk objavlja

JAVNI RAZPIS
za dodelitev sredstev iz naslova finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Žužemberk v letu 2011

I. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev iz proračuna občine za leto 2011 v skupni višini 35.200 EUR po shemi državnih pomoči v kmetijstvu, skladno z Uredbo komisije (ES) 1857/2006 – skupinske izjeme in Uredbo komisije (ES) št. 1998/2006 – pomoči de minimis, za namene, ki prispevajo k ohranjanju poseljenosti in kulturne krajine, k ohranjanju in izboljšanju naravnega okolja, povečanju konkurenčnosti primarnega sektorja, boljši učinkovitosti in strokovnosti kmetijstva.

II. SPLOŠNA DOLOČILA – POGOJI IN MERILA ZA UPRAVIČENCE

Upravičenci do pomoči so:
- pravne in fizične osebe, majhna in srednje velika podjetja, kot je opredeljeno v Prilogi I. državljani Republike Slovenije, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, imajo stalno prebivališče oziroma sedež v občini, so vpisani v register kmetijskih gospodarstev (MID) in imajo v lasti oz. v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju Občine Žužemberk,
- člani kmetijskega gospodinjstva, ki imajo stalno prebivališče na naslovu nosilca dejavnosti – na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev in ima sedež in kmetijske površine na območju občine,
- organizacije, ki so registrirane za opravljanje storitev na področju kmetijstva,
- registrirana stanovska in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva, in prehrane na območju občine,

III. UKREPI, PREDMETI PODPORE, UPRAVIČENCI, UPRAVIČENI STROŠKI, VIŠINA IN ZNESEK POMOČI TER VIŠINA SREDSTEV

Ukrep št. 1: Investicije v kmetijska gospodarstva
Višina razpisanih sredstev znaša 25.700 EUR

Namen ukrepa:
Namen ukrepa je posodabljanje in prestrukturiranje primarne kmetijske proizvodnje, dvig dodatne vrednosti in kakovosti v pridelavi, povečanje zaposlenosti v kmetijstvu in ohranjanje obdelanosti kmetijskih površin v občini.

Cilj ukrepa:
- zmanjšanje proizvodnih stroškov,
- izboljšanje ali preusmeritev proizvodnje,
- izboljšanje kakovosti,
- ohranjanje in izboljšanje naravnega okolja, izboljšanje higienskih razmer.

Predmet podpore - upravičeni stroški ukrepa:
- izdelava projektne dokumentacije, študije izvedljivosti,
- naložbe v posodobitev hlevov s pripadajočo notranjo opremo (oprema za krmljenje, molžo in izločke) za prirejo mleka, mesa in jajc,
- naložbe v skladišča za krmo s pripadajočo opremo (silosi, sušilne naprave),
- nakup novih strojev in opreme,
- agromelioracijska dela,
- postavitev večletnih nasadov: za nakup večletnega sadilnega materiala, pripravo zemljišča in postavitev opore ter ograje, postavitev proti točne zaščite (za trajne nasade nad 0,3 ha površine),
- nakup in postavitev rastlinjakov, plastenjakov vključno s pripadajočo opremo,
- nakup kmetijskih zemljišč do višine 10% upravičenih stroškov investicije, če je nakup zemljišča sestavni del celotne investicije,
- naložbe v postavitev pašnikov za nadzorovano pašo domačih živali in obor za rejo gojene divjadi;
- naložbe v izvedbo agromelioracijskih del in ureditev dostopov (poljske poti, dovozne poti, poti v trajnih nasadih na kmetiji) na kmetijskih gospodarstvih.

Podpore se ne dodelijo za:
- stroške zavarovanja,
- investicije povezane z namakanjem in drenažami kmetijskih zemljišč,
- davke, razne takse, režijske stroške,
- za že izvedena dela, razen za izdelavo projektne dokumentacije,
- stroške za refinanciranje obresti,
- nakup proizvodnih pravic,
- nakup živali in samostojen nakup kmetijskih zemljišč,
- nakup enoletnih rastlin,
- investicije, ki so financirane iz drugih javnih sredstev Republike Slovenije in EU,
- investicije, ki se izvajajo izven območja občine,
- investicije v naložbe trgovin.

K vlogi mora upravičenec predložiti še dodatno dokumentacijo:
- mnenje o upravičenosti in ekonomičnosti investicije, ki ga pripravi pristojna strokovna služba,
- ponudbo oziroma predračun za nameravano investicijo, za projektno dokumentacijo pa račun o izvedbi,
- v primeru agromelioracijskih del pa tudi kopijo katastrskega načrta in program del, ki ga pripravi pristojna strokovna služba,
- v primeru investicij povezanih z graditvijo objektov ustrezno prostorsko dokumentacijo,
- zbirno vlogo za leto 2011.

Upravičenci do sredstev so:
- do sredstev so upravičena kmetijska gospodarstva, majhna in srednje velika podjetja, kot je opredeljeno v Prilogi I in Uredbi (ES) št. 70/2001, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo in imajo sedež v občini.

Splošni pogoji upravičenosti:
- kmetijsko gospodarstvo mora biti vpisano v evidenco kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo,
- kmetijsko gospodarstvo mora z investicijo prispevati k izpolnjevanju vsaj enega od navedenih ciljev ukrepa,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah
- kmetijsko gospodarstvo mora imeti ob oddaji vloge vsaj 2 ha primerljivih površin,
  Za 1 ha primerljivih kmetijskih površin se šteje:
- 1 ha njiv ali vrtov (GERK 1100, 1130) ali
- 2 ha travnikov (GERK 1300) ali ekstenzivnih sadovnjakov (GERK 1222) ali
- 4 ha pašnikov (GERK 1330) ali
- 0,25 ha plantažnih sadovnjakov (GERK 1221) ali vinogradov (GERK 1211) ali hmeljišč (GERK 1160) ali oljčnikov (GERK 1230) ali ostalih trajnih nasadov (GERK 1240, 1180) ali
- 0,2 ha zavarovanih prostorov pri pridelavi vrtnin, v drevesnicah in pri trsničarstvu (GERK 1190) ali

- 200 m2 proizvodnih površin pri pridelavi gob ali
- 8 ha gozdov ali
- 5 ha gozdnih plantaž (GERK 1420) ali
- 6 ha močvirnih travnikov oziroma drugih površin (GERK 1321).

V primeru rabe kmetijskih zemljišč, ki je podlaga za preračun 1 ha primerljivih kmetijskih površin, se šteje raba po GERK-ih.

Finančne določbe:
- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev, do največ 4.000 EUR
- najvišja stopnja pomoči znaša do 50% upravičenih stroškov naložb v OMD, ali 40 % upravičenih stroškov na ostalih območjih
- najvišji znesek dodeljene pomoči posameznemu podjetju ne sme preseči 400.000 EUR v obdobju treh proračunskih let, ali 500.000 EUR, če je podjetje na območju z omejenimi dejavniki

Računi, ki bodo datirani pred prejemom sklepa o odobritvi pomoči, ne bodo upoštevani.

Ukrep št. 2: Varstvo tradicionalne krajine in stavb
Višina razpisanih sredstev znaša 1.000 EUR

Namen ukrepa:
- z ukrepom želimo ohranjati proizvodno in neproizvodno dediščino na podeželju – objekte/ tradicionalne stavbe, ki bi lahko služile skupnemu pomenu ter prispevati k privlačnosti vaškega okolja kot bivalnega prostora in potenciala za razvoj drugih dejavnosti. V okviru ukrepa se bodo izvajale podpore investicijam, ki imajo poseben pomen za ohranjanje naravne in kulturne dediščine na podeželju.

Cilji ukrepa:
- ohranjanje naravne in kulturne dediščine na podeželju,
- prispevki k izboljšanju kvalitete bivanja na podeželju,
- ureditev skupnih površin in objektov za različne namene,
- ohranitev naravne in kulturne dediščine na podeželju.

Predmet podpore:
Predmet podpore je sofinanciranje obnove objektov na kmetijah, ki so vpisani v Register nepremičnine kulturne dediščine (RKD), ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kulturo. Pomoč se odobri:
- za investicije ali prizadevanja, namenjena ohranjanju značilnosti neproizvodne dediščine, ki se nahajajo na kmetijskih gospodarstvih;
- za investicije ali prizadevanja za varstvo dediščine proizvodnih sredstev na kmetijah kot so kmetijska poslopja, če naložba ne povzroči povečanja zmogljivosti kmetije.

Upravičeni stroški:
- stroški za pripravo dokumentacije za rekonstrukcijo (ponovno postavitev) ali obnovo oziroma sanacijo objekta (posnetek stanja, arhitekturni in statični načrt), projekt gradnje ali obnove, popis del, konservatorski program,
- stroški za nabavo materiala za obnovo.

Podpore se ne dodelijo za:
- davke, razne takse,in režijske stroške,
- stroške zavarovanja,
- stroške za refinancirane obresti,
- za že izvedena dela, razen za izdelavo projektne dokumentacije,
- investicije, ki se izvajajo izven območja občine,
- investicije, ki so financirane iz drugih javnih sredstev Republike Slovenije in EU.

Upravičenci do sredstev:
- upravičenci do dodelitve državne pomoči za ohranjanje tradicionalnih stavb so nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev, tradicionalna stavba (objekt) pa leži na območju občine.

Splošni pogoji upravičenosti:
- objekt mora biti vpisan v register nepremičnine kulturne dediščine (RKD), ki ga vodi ministrstvo, pristojno za področje kulture;
- obnova objekta mora potekati v skladu s kulturno varstvenimi pogoji in kulturno varstvenim soglasjem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- kmetijsko gospodarstvo mora biti vpisano v evidenco kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo;
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah;
- investicija mora prispevati k izpolnjevanju vsaj enega od navedenih ciljev ukrepa.

Finančne določbe:
- do 100% dejanskih stroškov za naložbe namenjene za ohranjanje neproizvodne dediščine (arheološke ali zgodovinske znamenitosti),
- za proizvodna sredstva na kmetijah do 75% na OMD dejanskih stroškov ali do 60 % na ostalih območjih, pod pogojem, da naložba ne povzroči povečanja proizvodne zmogljivosti kmetije,
- dodatna pomoč se lahko odobri v višini 100% za pokritje dodatnih stroškov, ki nastanejo zaradi porabe tradicionalnih vrst materiala, ki je potreben za ohranitev značilnosti kulturne dediščine na stavbah.

Ukrep št. 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij
Višina razpisanih sredstev znaša 1.000 EUR

Namen ukrepa:
- namen ukrepa je s povečanjem obsega zavarovanj zmanjšati izgube nastale zaradi bolezni domačih živali.

Cilj ukrepa:
- zmanjšanje tveganja zaradi bolezni živali v kmetijski proizvodnji.

Upravičeni stroški:
Sofinancira se zavarovalna premija v tekočem koledarskem letu kot to določa uredba o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje na nacionalnem nivoju za posamezno leto za:
- zavarovanje domačih živali pred nevarnostjo pogina zaradi bolezni.

Podpore se ne dodelijo:
- kmetijskim gospodarstvom, ki niso vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo.

Splošni pogoji upravičenosti:
- kmetijsko gospodarstvo mora biti vpisano v evidenco kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah.

Upravičeni do sredstev:
- upravičenci do sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje so kmetijska gospodarstva, ki sklenejo zavarovalno polico po izdaji sklepa o odobritvi pomoči s strani pristojnega organa (občine).
- Financiranje zavarovalnih premij po policah, ki so bile sklenjene pred tem, ni dovoljeno (18. člen Uredbe Komisije (ES) št. 1857/2006.

Finančne določbe:
- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev,
- z upoštevanjem Uredbe o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje za tekoče leto, ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije, znaša najvišji delež - razliko pomoči do 50% upravičenih stroškov.

Ukrep št. 4: Pomoč za zaokrožitev zemljišč
Višina razpisanih sredstev znaša 1.500 EUR

Namen ukrepa:
- zaradi velikega števila majhnih in razpršenih parcel in neugodne posestne strukture, je namen ukrepa spodbuditi večje izvajanje združevanj in menjav kmetijskih zemljišč na območju občine.

Cilj ukrepa:
- s sofinanciranjem združevanj in menjav kmetijskih zemljišč omogočiti večjo racionalnost pri obdelavi kmetijskih zemljišč in s tem zmanjšati stroške pridelave.

Upravičeni stroški:
- stroški pravnih in upravnih postopkov,

Podpore se ne dodelijo:
- za aktivnosti, ki so financirane iz drugih javnih sredstev Republike Slovenije in EU,
- za aktivnosti, ki se izvajajo izven območja občine.

Upravičenci do sredstev:
- do sredstev so upravičena kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo in imajo sedež na območju občine.

Finančne določbe:
- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev do 100% nastalih upravičenih stroškov za pravne in upravne postopke.

Ukrep št. 6: Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijstvu
Višina razpisanih sredstev znaša 3.000 EUR

Namen ukrepa:
- namen ukrepa je omogočiti tehnično pomoč primarnim kmetijskim proizvajalcem za pridobivanje novih znanj za zagotavljanje ustrezne usposobljenosti in možnosti koriščenja storitev svetovanja, kar je temeljni pogoj za izvajanje primarne kmetijske dejavnosti.

Cilji ukrepa:
- povečevanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev skozi izobraževanje oz. strokovno usposabljanje njihovih nosilcev.

Upravičeni stroški:
- stroški izobraževanja in usposabljanja kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu,
- stroški storitev nadomeščanja mikropodjetjem, ustanovljenim za nudenje tovrstnih storitev, skladno s programom razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007/2013: dejanski stroški nadomeščanja kmeta, kmetovega partnerja ali delavca na kmetijskem gospodarstvu med boleznijo in dopustom,
- stroški svetovalnih storitev: stroški honorarjev za storitev, ki ne spadajo med trajne ali občasne dejavnosti kot je to rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje,
- stroški organizacije forumov za izmenjavo znanj med kmetijskimi gospodarstvi, tekmovanj, razstav, in sejmov ter sodelovanja na njih: stroški udeležbe, potni stroški, stroški publikacij, najemnine razstavnih prostorov,
- stroški na področju širjenja znanstvenih dognanj (prikazi in demonstracijski poskusi, delavnice, forumi,in predavanja za širšo javnost) pod pogojem, da posamezna podjetja, znamke ali poreklo niso poimenovani, z izjemo proizvodov iz Uredbe Sveta (ES) št. 510/ 2006 in Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, kjer so posamezna podjetja, znamke in poreklo imenovani,
- stroški publikacij kot so katalogi ali spletišča, ki predstavljajo dejanske podatke o proizvajalcih iz dane regije ali proizvajalcih danega proizvoda, če so informacije in predstavitev nevtralne in imajo zadevni proizvajalci enake možnosti, da so predstavljeni v publikaciji.

Podpore se ne dodelijo:
- za že izvedene aktivnosti,
- za aktivnosti, ki se izvajajo izven območja občine,
- za aktivnosti razširjanja znanstvenih dognanj, kakovosti za proizvode iz drugih držav,
- za stroške za storitve povezane z običajnimi operativnimi stroški podjetja, na primer rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje.

Upravičenci do sredstev:
- do sredstev so upravičene nevladne organizacije (društva) in organizacije, ki so registrirane za izvajanje aktivnosti tega ukrepa in opravljajo dejavnost na območju občine.

Finančne določbe:
- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev,
- pomoč se dodeli do 100% upravičenih stroškov v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju kmetijskim gospodarstvom,
- pomoč mora biti dostopna vsem upravičencem na območju občine,
- članstvo v nevladnih organizacijah ne sme biti pogoj za dostop do sredstev.

Ukrep št. 7: Investicije v dopolnilne dejavnosti na kmetijah
Višina razpisanih sredstev znaša 3.000 EUR

Namen ukrepa:
Namen ukrepa je ustvariti pogoje in možnosti za začetek opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali za posodobitev in modernizacijo že obstoječe dopolnilne dejavnosti, skozi sofinanciranje investicij, usmerjenih v:
- predelavo kmetijskih proizvodov, opredeljenih v Prilogi 1 Uredbe o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (Ur. l. RS, št. 61/2005),
- predelavo kmetijskih proizvodov, ki niso zajeti v Prilogi 1 Uredbe o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (Ur. l. RS, št. 61/2005),
- turizem na kmetiji,
- dejavnosti (storitve in izdelki), povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji,
- pridobivanje in prodaja energije iz obnovljivih virov,
- kompostiranje organskih snovi.

Cilji ukrepa:
- izboljšanje dohodkovnega položaja kmetijskega gospodarstva,
- ustvarjanje novih delovnih mest,
- uveljavljanje podjetniških iniciativ članov kmečkega gospodinjstva.

Upravičeni stroški ukrepa:
- vsi stroški v zvezi z izgradnjo ali obnovo objekta,
- nakup nove opreme,
- promocija,
- splošni stroški.

K vlogi mora upravičenec priložiti še dodatno dokumentacijo:
- finančno konstrukcijo investicije s planom izvedbe oz. dokončanja le te,
- pravnomočno gradbeno dovoljenje,
- račune za nakup strojev ali opreme oz. račune o izvedbenih delih,
- fotokopijo dovoljenja o registraciji dopolnilne dejavnosti ali izjavo, da bo registriral dopolnilno dejavnost najpozneje eno leto po zaključeni investiciji v primeru, če le ta še ni registrirana,
- zbirno vlogo za leto 2011.

Upravičenci do sredstev:
- nosilci kmetijskih gospodarstev in člani kmečkega gospodinjstva, ki se ukvarjajo ali se bodo ukvarjali z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev, ter ima sedež in kmetijske površine na območju občine.

Splošni pogoji upravičenosti:
- upravičenci morajo izpolnjevati vse pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti, določene v javnem razpisu, skladno z veljavno zakonodajo in Uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji (Ur. l. RS, št. 61/2005),
- dejavnost se mora opravljati v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji vsaj še naslednjih 5 let po zaključeni investiciji.
- kmetijsko gospodarstvo mora imeti ob oddaji vloge vsaj 1 ha primerljivih površin,

  Za 1 ha primerljivih kmetijskih površin se šteje:
  - 1 ha njiv ali vrtov (GERK 1100, 1130) ali
  - 2 ha travnikov (GERK 1300) ali ekstenzivnih sadovnjakov (GERK 1222) ali
  - 4 ha pašnikov (GERK 1330) ali
  - 0,25 ha plantažnih sadovnjakov (GERK 1221) ali vinogradov (GERK 1211) ali hmeljišč (GERK 1160) ali oljčnikov (GERK 1230) ali ostalih trajnih nasadov (GERK 1240, 1180) ali
  - 0,2 ha zavarovanih prostorov pri pridelavi vrtnin, v drevesnicah in pri trsničarstvu (GERK 1190) ali
  - 200 m2 proizvodnih površin pri pridelavi gob ali
  - 8 ha gozdov ali
  - 5 ha gozdnih plantaž (GERK 1420) ali
  - 6 ha močvirnih travnikov oziroma drugih površin (GERK 1321).

V primeru rabe kmetijskih zemljišč, ki je podlaga za preračun 1 ha primerljivih kmetijskih površin, se šteje raba po GERK-ih.

Finančne določbe:
- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev,
- največji delež pomoči znaša do 50% upravičenih stroškov investicije,
- skupna pomoč »de minimis«, dodeljena kateremu koli podjetju, ne sme presegati 200.000 EUR bruto v katerem koli obdobju treh proračunskih let.

IV. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija za javni razpis vsebuje:
- prijavni obrazec »Vloga za dodelitev sredstev iz naslova finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Žužemberk v letu 2011«.
- vloga mora biti izpolnjena na prijavnem obrazcu, vsebovati mora vse v obrazcu zahtevane podatke in obvezne priloge, ki se predložijo kot dokazila k posameznim ukrepom.

V. Obdobje za porabo dodeljenih sredstev

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena v proračunskem letu 2011.

VI. KJE SE DOBI RAZPISNO DOKUMENTACIJO IN KONTAKTNA OSEBA ZA POJASNILA GLEDE VSEBIN RAZPISA

Vloge bodo vlagateljem na voljo do 10.5.2011, in sicer v sprejemni pisarni občine Žužemberk, dostopna pa je tudi na spletni strani Občine Žužemberk: www.zuzemberk.si
Informacije v zvezi z javnim razpisom dobite na Občini Žužemberk pri Jasmini Mirtič, tel: 07/ 38 85 192.

VII. ROK IN NAČIN ODDAJE VLOG

Vloge se oddajo osebno v sprejemni pisarni občine, Grajski trg 33 ali pošljejo na naslov: Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, do vključno 10.5.2011 oz. morajo biti najpozneje ta dan oddane na pošti kot priporočena pošiljka.

Vloga mora biti speta in oddana v zaprti kuverti ter ustrezno označena. Na sprednji strani kuverte mora biti izpisano:
»NE ODPIRAJ – PRIJAVA NA JAVNI RAZPIS – kmetijstvo 2011, ukrep št. _____!«.

Na hrbtni strani kuverte morajo biti navedeni podatki o vlagatelju: ime in priimek ter naslov (če gre za fizično osebo) oz. naziv in naslov (če gre za pravno osebo).
Oddaja vloge pomeni, da se vlagatelj strinja z vsemi pogoji javnega razpisa.

VIII. OBRAVNAVA VLOG IN POSTOPEK ODOBRITVE

Postopek javnega razpisa bo vodila Komisija za kmetijstvo in gozdarstvo, ki jo imenuje župan.
Odpiranje vlog ne bo javno. Vloge, ki jih ne bo vložila upravičena oseba ali vloge, ki ne bodo pravočasne, bodo izločene iz nadaljnjega postopka. Komisija bo opravila pregled prispelih vlog in jih ocenila na podlagi pogojev in meril, ki so navedeni v javnem razpisu.
Če komisija ugotovi, da je vloga nepopolna, pristojna strokovna služba občinske uprave na predlog komisije pozove prosilca, da jo v roku 8 dni dopolni. Če prosilec vloge v določenem roku ne dopolni ali v tem roku ne zaprosi za podaljšanje roka oziroma pristojnega organa ne obvesti o nastalih objektivnih okoliščinah, se vloga s sklepom kot nepopolna zavrže.
Komisija bo pripravila predlog višine sofinanciranja.
Prejemnikom sredstev se bo izdal sklep o višini odobrenih sredstev za posamezen namen.
Medsebojne obveznosti med občino in prejemnikom pomoči se uredijo s pogodbo. Upravičencem se sredstva iz proračuna občine izplačajo na podlagi zahtevka posameznega upravičenca.
Strokovna komisija lahko zmanjša delež sofinanciranja pri posameznih ukrepih zaradi večjega števila zahtevkov kot je zagotovljenih sredstev v proračunu.
V primeru, da bo priliv sredstev v občinski proračun v letu 2011 manjši od načrtovanega, si Občina Žužemberk pridružuje pravico, da razdeli sredstva v manjšem obsegu od navedenih.

Seznam dobitnikov pomoči po posameznih ukrepih bo javno objavljen na oglasni deski in spletni strani Občine Žužemberk.

IX. RAZPOREDITEV SREDSTEV

V kolikor bo za posamezen ukrep prispelo manjše število vlog kot je razpisanih sredstev, se prosta sredstva lahko prerazporedijo na drug ukrep znotraj okvira javnega razpisa.

IX. OBVEŠČANJE O IZIDU

O izidu javnega razpisa bodo vlagatelji obveščeni najkasneje v 45 dneh po izteku razpisnega roka.

Številka: 330-6/2011-1
Žužemberk, 05.04.2011

Župan
Občine Žužemberk
Franc Škufca l.r.

Radioamaterski jubilej

Za delovnimi člani in članicami radiokluba Žužemberk je častitljiv jubilej, štirideset let dela. Kljub majhnosti, nenehnemu iskanju lastnih prostorov, so v tem času dosegli vrsto pomembnih rezultatov, katere jim zavidajo tudi močnejši klubi v državi.

Leon Gričar, prvi predsednik radio kluba

Radio klub Žužemberk je bil ustanovljen 15. decembra 1970 v prostorih tedanje KS. Ustanovni občni zbor je odprl predsednik tedanje Ljudske tehnike Milan Senica, v delovnem predsedstvu pa so sodelovali Janez Suhadolnik, Jože Klobčar, Miro Levstik, za pravilnost povedanega je skrbela zapisnikarica Anica Mohorčič ter overovatelja Leon Gričar in Srečo Brezovar. Triindvajsetčlanski ustanovitveni zbor je za prvega predsednika radio kluba izvolil Leona Gričarja, ki je delal v žužemberški Iskri. Začetki so bili vse prej kot lahki, brez opreme, a z veliko entuziazma so pričeli z delom. Radio klub, ki je imel nekdaj prostore v tedanjem domu Ljudske tehnike, nato v barakah brigadirjev, je bil tistih časih zelo popularen med mladimi. Le-ti so se srečali na raznih tečajih za operaterje in konstruktorje, se prvič seznanili z radioamaterstvom in z različnimi tehnologijami tudi pri raznih krožkih na šoli. Na prvi postaji, ki je bila velika kot nočna omarica z imenom LIB, so poslušali le signale, z drugo postajo TRIO TS 510, ki je bila pravi biser med tedanjimi postajami, pa so prve zveze vzpostavili junija leta 1971. Prva operaterja v društvu sta bila Dominik Gutman in Dušan Mikec.

Na slavnostnem zboru društva so 26. februarja 2011 v sejni sobi gasilskega društva Žužemberk obudili spomin na pionirske začetke. Zbrane je pozdravil predsednik Dušan Mikec in obudil spomin na štiridesetletno delovanje. Zbor je vodil Uroš Podbrežnik,na njem pa so pregledali tudi delovanje kluba v preteklem letu in zastavili program dela v prihodnje.

Slavnostni zbor je pozdravil tudi žužemberški župan Franc Škufca, predstavniki društva upokojencev in gasilskega društva, s katerimi radioamaterji tudi sodelujejo.

»Radioamaterji so bili vpeti v številne akcije in dejavnosti, povezane z zaščito in reševanjem, pomemben delež pa smo prispevali tudi osamosvojitveni vojni«, je dejal sedanji predsednik kluba Dušan Mikec, ki že od ustanovitve aktivno dela v upravnem odboru, vrsto let kot tajnik, blagajnik, zadnjih nekaj let pa tudi kot predsednik. Radio klub pa sta v zadnjih letih uspešno vodila tudi Jože Krese in Srečko Podbrežnik.

»Različne radio veze, zlasti ob popolni prekinitvi telefonskih zvez, smo vzpostavili tudi med vojno v nekdanjih republikah, ko se je vojna prenesla na Hrvaško in BiH,« nadaljuje Mikec in dodaja, da je njihova dejavnost potekala predvsem na povezavi stikov beguncev v Sloveniji, pa tudi v tujini z njihovimi svojci. Časi, ko so bili člani vrsto let brez prostorov, številnih selitev so verjetno za njimi. Leta 2002 so postavili kontejner, namenjen za tekmovanja na UKV področju, na Korenovem hribu nad Ajdovcem, leta 2009 pa jim je Občina Žužemberk dodelila tudi sedanje prostore nad bivšo trgovino, ki jih še vneto obnavljajo.

Žužemberški radioamaterji z oznako S59DCV imajo svojo spletno stran in so zelo aktivni na področju ARG tekmovanj, kjer so osvajali tudi medalje in pokale, zadnja čase pa uspešno tekmujejo na UKV področju, redno sodelujejo tudi na Trških dnevih, kjer prenašajo kolesarsko dirko po Suhi krajini. Kljub napredku tehnike in računalniške tehnologije, zlasti interneta, so možnosti delovanja pri delu radioamaterjev velike, žal pa je zanimanje mladih za to dejavnost manjše, le-te pa bodo po besedah Mikca skušali pritegniti s krožki v obliki tehničnih dni po osnovnih šolah, s katerimi bi mlade in ostalo populacijo informirali o dejavnostih kluba, hkrati s poklici, povezanimi s tehniko.

S. Mirtič
Foto: S.M.

Razvalina življenja na Dvoru

Življenje ni praznik, za dobre in tople medsebojne odnose se je potrebno truditi, tako je bilo nekoč, kot je tudi dandanes. Pohlep po denarju, kapitalu in imenitnosti ne vodi daleč. To govori tudi gledališka igra iz Finžgarjevih časov.

Gledališčniki s Krke so pod vodstvom Marjane Hočevar 5. marca pred številnimi gledalci na Dvoru predstavili ljudsko igro Frana Saleškega Finžgarja Razvalina življenja. Igralci in igralke: Robert Škufca, Sandra Smolič, Jožo Petrič, Jože Pečjak, Primož Bradač, Janez Miklavčič, Minka Strah in Miro Podržaj so pod vodstvom režiserke Marjane Hočevar odlično odigrali zgodbo ljudi, ki so v globini svoje duše dobri in pozitivni, a so jih okoliščine, kot jih je znal odlično opisati duhovnik Finžgar, pahnile v nezavidljivo situacijo. Igralci so bili brez izjeme izvrstni, še posebej pa sta navdušila Lenčka- Sandra Tomič in Martin – Jože Pečjak, doma iz Stavče vasi. Člani kulturnega društva Krka so igro predstavili že v Žužemberku, na Ajdovcu in na številnih odrih po Sloveniji, kjer so bili povsod toplo sprejeti.

Foto: S.Mirtič

Upokojence motijo previsoki stroški najemnine

Društvo upokojencev Dvor je na svojem občnem zboru 5. marca pregledalo delovanje društva, zastavilo načrt dela v tekočem letu ter izbralo novo vodstvo.

Z delom 310 članov društva je predsednik Dušan Mikec zadovoljen, tako je v svojem poročilu izpostavil predvsem delo na športnem in kulturnem področju, kjer so se izkazali predvsem literati, organizirali pa so tudi več izletov, druženj in pohodov. Uspešni so bili tudi pri informiranju članov. Koordinatorica projekta Starejši za starejše Martina Zupan je predstavila projekt za boljšo kakovost življenja, v okviru katerega so upokojenci obiskujejo starejše na območju Dvora, Hinj, Prevol in Ajdovške planote. V razpravi so se člani dotaknili velikih pogodbenih stroškov pri porabi energije, vode in vzdrževanju najemnih prostorov, ki so v lasti gasilskega društva Dvor. Upokojenci so sprejeli sklep, da novi upravni odbor uredi zadeve v zvezi s pogodbo s PGD Dvor in jo prilagodi tudi dejanskemu stanju.

Člani društva so ponovni predsedniški mandat zaupali dosedanjemu predsedniku Dušanu Mikcu, funkcijo namestnika predsednika bo opravljala Zvonka Bradač, tajniško Vida Bukovec in blagajniško Marija Ban.

Občni zbor je poleg drugih gostov sosednjih upokojenskih društev posebej pozdravil tudi podžupan občine Žužemberk Jože Šteingel. Kot je povedal predsednik Dušan Mikec, čakajo novo vodstvo zajetne naloge, med katere sodijo zlasti prizadevanja za večjo kvaliteto življenja doma, nadaljevali bodo z dosedanjo prakso obiskov po domovih starejših, organizirali bodo več predavanj, kulturnih dogodkov, izletov in prijetnih druženj za vse člane in članice. Dosedanji tajnici Antoniji Banko, dosedanji blagajničarki Silvi Legan in Francu Šenici, ki je vrsto let opravljal funkcijo predsednika, so v znak zahvale podarili slike slikarja Martina Blatnika. V kulturnem programu so se predstavili učenci podružnične šole Dvor pod vodstvom Mateje Zupančič in pevski zbor Dvorjani.

Nagrajenci Silva Legan, Franc Šenica in Antonija Banko, foto Dušan Mikec

S.M.

Znanje in izkušnje pomembne pri delu

Suhokranjska butična predelava mesnih dobrot turistične kmetije Štupar na Vinkovem Vrhu pri Dvoru je obrodila sadove, prvič z izjemnim zanimanjem kupcev za te specialitete in drugič z visokimi ocenami strokovne javnosti. Da so ti izdelki res kakovostni, potrjujeta tudi dve zaporedni zlati priznanji za salamo špehovko na razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju. Letos se bodo za ta laskavi naslov potegovali tretjič.

»Z izdelovanjem različnih vrst domačih salam in klobas, bržol, zaseke, tlačenk, želodčkov, prekajenih reber, krač, svežih krvavic in drugih mesnih dobrot smo pravzaprav dopolnili našo ponudbo na kmetiji,« pravi nosilec dejavnosti Srečko Štupar. Seveda se Štuparjevi poleg priznanj na razstavi na Ptuju pohvalijo tudi s priznanji z različnih tekmovanj in salamiad po širši Dolenjski in drugod. Pravo, dolgoletno »kilometrino« in precej zaslug za dobro ime, predvsem pa okus suhomesnatih dobrot, ima Srečkov oče Henrik Štupar, ki je bil kar 30 let gostinec, prave izkušnje z mesom pa je nabiral že kot izučeni mesar pred 45. timi leti.

Suhomesnate dobrote

»Za dobro salamo ali drug izdelek je potrebno izbrati meso ustrezne kvalitete, pomembna je ustrezna priprava, največ časa in pozornosti pa posvetimo sušenju«, pojasnjuje Henrik Štupar in dodaja, da imajo za sušenje svoje domače »zelhe« za prekajevanje, potem pa je potrebno še veliko časa za zorenje, pri salamah tudi do treh mesecev. Da je salama res dobra, mora biti primerna za rezanje, lepe barve, lepega zunanjega in notranjega izgleda, predvsem pa dobrega okusa in vonja. Z novo evropsko zakonodajo s področja higiene in predelave kmetijskih pridelkov na kmetiji so dovoljene tako imenovane kratkoverižne poti prodaje, na kmetiji, na tržnicah, v restavracijah itd. Da bi ohranili pestrost tradicionalnih izdelkov, se Štuparjevi poslužujejo tudi teh poti in iščejo čimkrajšo pot do potrošnikov in njihovih strank, zato so pogosti gosti na različnih sejmih po celi Sloveniji, od štajerskega konca, Ljubljane, ribniško-kočevskega dela do Jesenic.

»Dober glas seže v deveto vas«, pravi pregovor, zato se Štuparjevi trudijo, da goste pripeljejo tudi v domači kraj, na Vinkov Vrh pri Dvoru, kjer lahko na kmetiji po predhodni najavi postrežejo z domačimi dobrotami in vinom iz bližnjega vinograda tudi večjim skupinam. V vinski kleti lahko gosti degustirajo domača sortna vina, v načrtu pa imajo tudi prenočišča in sobe tudi za zahtevnejše goste. S.Mirtič

Srečko (levi) in Henrik Štupar

Foto: S.M.

Izdelovali **suhomesnate izdelke**

Strokovna skupina za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetiji pri KGZ Novo mesto si prizadeva, da bi pripravo kvalitetnih suhomesnih izdelkov na kmetijah dvignili na višjo raven, zato so v jesenskem času izpeljali kar nekaj enodnevnih tečajev na temo predelave mesa. Konec minulega leta so na Turistični kmetiji Štupar na Vinkovem Vrhu pri Dvoru slušatelji iz Mirne Peči prisluhnili mojstru predelave mesa Stanislavu Cartlu, ki je predstavil tehnologijo predelave svinjskega mesa s praktičnim primerom razkosanja svinjske polovice, v nadaljevanju praktičnega dela pa so skupno izdelali pečenice, kranjske klobase in salame. Učitelj Stanislav Cartl je ob tem dejal, da je za pripravo kvalitetnih suhomesnih izdelkov potrebno »veliko znanja in izkušenj, za dobro klobaso in salamo pa je zlasti in predvsem pomembno tudi prekajevanje in zorenje v pravih pogojih«.

Tečajniki so bili z izvedbo tečaja zadovoljni, saj so pridobili veliko novih znanj, med seboj pa so izmenjali tudi kar nekaj koristnih izkušenj, se pozanimali glede možnosti za registracijo in obratovanje kmetij ter neposredne prodaje suhomesnatih izdelkov s kmetij.

»Glede na vse večje povpraševanje po kakovostnih domačih mesninah so zelo dobre možnosti za predelavo in prodajo tradicionalnih suhomesnatih izdelkov s kmetij,« je povedala Cvetka Lavrič, svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti pri novomeškem KGZ, temu primerna so tudi dovolj velika zanimanja za tovrstna izobraževanja na tem področju.

Foto: S.Mirtič

Obisk veterinarjev iz Skopja

Na obisku v Veterinarski postaji Žužemberk se je konec minulega leta mudila delegacija veterinarske fakultete iz Makedonije. Vodja veterinarske izpostave mag. Simon Rakuljič Zelov in Jože Papež sta gostom, ki jih je vodil dr. Tomaž Zadnik, doc., predstojnik Klinike za prežvekovalce z ambulantno kliniko iz Ljubljane, predstavila delo ambulante, izmenjavo izkušenje, delo na terenu in v ambulanti. Suhokranjski veterinarji so s petdesetletno tradicijo in s trdim delom vzor ostalim ambulantam tudi v Sloveniji. Gostje iz Skopja so si ogledali tudi napredno kmetijo Bartelj iz Jablana pri Mirni Peči, kjer jih je zanimala predvsem prireja mleka in robotizirana tehnologija molže krav.

Na sliki: Goste iz Makedonije sta v Žužemberku sprejela mag. Simon Rakuljič Zelov in Jože Papež

Foto: S.Mirtič

Gozd kot lastnina v luči mednarodnega leta gozdov

Generalna skupščina Združenih narodov je že pred petimi leti razglasila letošnje leto za Mednarodno leto gozdov. Z obeležitvijo tega dogodka se želi po celem svetu:

1. povečati pozornost družbe do gozdov in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi;
2. povečati spoštovanje do gozda, do gospodarjenja z gozdovi ter do lesa kot surovine;
3. povečati motiviranost in povezanost vseh, katerih dejavnost je vezana na gozdove.

Tem ciljem smo v Sloveniji dodali še:

4. zmanjševanja razlike med dejanskim in možnim izkoristkom gozdnih potencialov.

Mnogi naši lastniki gozdov in druga slovenska javnost se niti ne zaveda dobre ohranjenosti slovenskih gozdov, njihove izjemne biotske pestrosti in strokovnega dela z gozdovi. Slovencem se to zdi samoumevno, oziroma da kar pride samo od sebe in da bo tako tudi večno ostalo. Pa ni tako. Slovensko gozdarstvo ima v tujini velik ugled prav zaradi uspehov pri gospodarjenju v polpretekli zgodovini.

Kakor koli že, zgodovina je za nami. Čaka nas prihodnost. Ta trenutek slovenski gozdovi v veliki meri omogočajo izpolnjevanje vseh potreb družbe na vseh treh področjih njihovih funkcij: na proizvodnem, ekološkem in socialnem. S klimatskimi spremembami, ki smo jim priča, pa se bodo morali spopasti tako gozdovi sami, z veliko strokovnega znanja bo to morala storiti gozdarska stroka, širša družba pa bo morala za to imeti dovolj posluha. Med slednje sodite tudi lastniki gozda. To lahko pomeni, da bodo morda kosi kruha, ki si jih skupaj režemo tako gozdarji kot lastniki gozdov, v prihodnosti tanjši.

Pred nami je veliko pomembnih nalog. Po eni strani bomo morali skrbeti za to, da bodo gozdovi optimalno opravljali vse svoje funkcije. To pomeni, da v prihodnosti morda ne boste več smeli samovoljno (kot temu rečete) počistiti iz gozda suha in propadajoča drevesa. Tudi ta v zelo veliki meri prispevajo k biotski pestrosti. Po drugi strani pa bomo morali skupaj usmerjati gospodarjenje z gozdovi tako, da bodo kos novim razmeram, ki so skoraj že tu ali tik pred nami. Vprašajte se, kdaj ste v nazadnje, če sploh kdaj, vprašali gozdarja, kaj vam je za postoriti v gozdu, da bo le-to

najbolje funkcioniralo. Z vaše strani običajno pride pobuda: potrebujem vas za odkazilo, ker hočem iz gozda drva, hlode, ostrešje itn. Morda bi se morali vprašati tudi kdaj, kaj vaš gozd potrebuje od vas, pa vi v tistem trenutku ne rabite od njega!

Med današnje izzive zagotovo sodi povečanje izkoristka možnosti, ki jih nudijo slovenski gozdovi, zlasti v smislu sečnje. Sečnja je namreč bistven ukrep nege gozdov. S sečnjo najlažje uravnavamo vrstno pestrost drevesnih vrst, uporaben les v življenjskem obdobju drevesa, ko je ta največ vreden in je najbolj uporabljiv, gojimo drevje, ki je več vredno ipd. Način oz. doktrina dela z gozdovi, ki jo ima na Slovenskem gozdarska stroka v zadnjih sto letih, je taka, da usmerjanje razvoja gozdov poteka z roko v roki z ekologijo in s spoštovanjem načela trajnostnih donosov.

V gozdovih vedno zraste nekaj lesa, ki je izjemne kvalitete, nekaj je takega, ki je dobre ali srednje kvalitete, nekaj ga je slabše kvalitete, delček pa ga je potrebno prepustiti organizmom, ki živijo na odmrlem drevju. Iz tega razloga v naših gozdovih ni na mestu vprašanje, ali je prava energetska ali industrijska poraba lesa. Prava je tista raba, ki optimalno izrabi "zraslo" ali dano kvaliteto drevja oz. lesa. Les dobre kakovosti je potrebno uporabiti tam, kjer dobro kvaliteto zahteva tehnologija izdelave in namen uporabe.

Les slabše kakovosti pa je primerneje uporabljati v energetske namene. Vse drugo je manj od optimalnega. Ključ do uspeha družbe na področju lesa in gozdov je v pridobivanju zavesti, da je les "eko", da je "naš" in da ga v nasprotju z mnogimi drugimi dobrinami lahko pričakujemo tudi v prihodnosti.

Pred nami je tudi izziv globalnega segrevanja. Z vrstno pestrostjo so slovenski gozdovi relativno dobro pripravljeni na klimatske spremembe. Je pa seveda vprašanje, kolikšne te spremembe bodo, saj zlasti drevje, ki živi lahko stoletje ali nekaj le-teh in je optimiziralo svoje delovanje in bivanje skozi zelo dolga zgodovinska obdobja, ne more z neskončno elastičnostjo odgovoriti na vse nenadne spremembe. Spreminjajo se namreč življenjski prostori drevesnih vrst. Bistveno hitrejši pri teh selitvah so drugi organizmi. Nekatere od teh, ki jih imenujemo škodljivci, moramo budno spremljati, saj z veliko hitrostjo trkajo na vrata naših gozdov, imajo pa lahko hude posledice za nekatere zelo pomembne drevesne vrste. Tu se morate lastniki gozdov zavedati, da je hitrost vašega odziva za obolela drevesa v vašem gozdu, na katera ste redno in dosledno opozorjeni, bistvenega pomena, da se gozd ohranja v največji možni meri, saj je le tak sposoben ubraniti se vedno večjih pritiskov.

Le-ti vse nas silijo k popolnoma novem pristopu do gozda. K novemu odnosu, ki temelji na zavedanju: vsi mi bomo vse bolj morali postajati zdravniki naših gozdov. V zdravstvu velja, da zdravnik samo pomaga telesu, da se samo ozdravi. Zdravniki študirajo telo šest let na fakulteti, da mu znajo pomagati in ga ohranjati v dobri kondiciji. Koliko časa ste namenili vi svojemu gozdu, z namenom, da bi vam vedno dobro služil?

Miloš KECMAN, univ. dipl. inž. gozd.

OBVESTILO VLAGATELJEM SUBVENCIJSKIH VLOG ZA LETO 2011

Pomoč pri izpolnjevanju in vnos vlog bo potekal v času od **1. marca do 6. maja 2011 vsak delovni dan med 7. in 15. uro, v pisarni KSS Straža, Ulica talcev 20, 8351 Straža.**

Obvezno preverite stanje GERK-ov, ki ste ga prejeli v mesecu februarju iz Agencije na dom oziroma na spetu: http://rkg.gov.si/GERK/. V primeru, da ste ugotovili, da GERK-i ne izkazujejo stanja v naravi, da je napisana napačna raba (njiva, travnik) ali da se ne ujemajo meje GERK-a, je potrebno stanje uskladiti. **GERK-i morajo biti pravilno izrisani najpozneje en dan pred začetkom vnosa zbirne vloge.** Vsi, ki morate še v letošnjem letu spremeniti GERK-e in zavesti ostale spremembe v Registru kmetijskih gospodarstev, se naročite na **Upravni enoti v Novem mestu pri ga. Vesna Bobnar tel. 07 393 91 90, ga. Mojca Krnc Saje tel. 07 393 91 89 in ga. Mihaela Zajc tel. 07 393 91 67.**

Pri vnosu zbirne vloge potrebujete naslednje dokumente:

1. predtisk zbirne vloge za leto 2011, ki ste ga dobili po pošti
2. dve originalno podpisani navadni pooblastili, ko nosilec kmetijskega gospodarstva pooblašča svojega zastopnika za elektronsko izpolnitev vloge (v prilogi)
3. izpisan kolobar na njivskih površinah za leta 2007, 2008, 2009, 2010 in 2011
4. zbirno vlogo za leto 2010 z vsemi prilogami
5. vlagatelji KOP ukrepov odločbo o prevzemu 5-letnih obveznosti za posamezne ukrepe KOP, izdano v februarju 2009
6. morebitne pritožbe in prošnje za KOP za leto 2010
7. popis staleža živali po vrstah in kategorijah na dan 1.2.2011 bančno kartico oziroma knjižico osebnega računa, kamor bodo nakazana sredstva
8. odločbo za mlečne kvote za leto 2010/11 (oziroma zadnje stanje)
9. potrdilo o poreklu za konje in drobnico v primeru, da uveljavljate KOP ukrep PAS

Za uspešno elektronsko izpolnjevanje letošnje zbirne vloge vas prosimo, da se držite teh navodil.

Vse ostale informacije dobite na enoti Kmetijske svetovalne službe v Straži (tel. 30-83-816) med uradnimi urami, ki bodo v času od 1. marca do 6. maja 2011 vsak delovni dan med 7. in 8. uro.

Kmetijska svetovalka:
Polona Seničar

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO

Jubilanti – 80 let

Le v redkih primerih se zgodi, da bi na isti dan dve osebi, istega leta in v isti vasi praznovali tako visoki jubilej – 80 let, kot se je to zgodilo v mesecu decembru 2010 v Budganji vasi. 16. decembra sta praznovala svoj visoki življenjski jubilej - 80 let ANŽIČEK Valentina in ZUPANČIČ FRANC. Člani DU in odbora RK Žužemberk so ju ob tem prazniku obiskali, zaželeli še veliko zdravja in sreče v krogu svojih domačih in skromno obdarili.

Zupančič Franc

je bil rojen v domači vasi na manjši kmetiji skupaj s še 3 sestrami. Ker je delni invalid, se ni mogel zaposliti, zanj so skrbeli starši. Po njihovi smrti pa zanj skrbi sestra Vida. Brez njene nesebične pomoči ne bi mogel živeti sam, zato ji je za vse zelo hvaležen. Prejema tudi manjšo invalidnino in tako nekaj prispeva k skupnim stroškom.

Tekst in foto: Tinca Canjko

Bašelj Jože in Terezija

Bašelj Jože je dne 13.3. 2011 praznoval svoj visoki življenjski jubilej – 80 let. Malo pred njim, 26.1., pa je prav tako visok jubilej praznovala njegova žena Terezija.

Bašelj Jože je bil rojen v Kamencah pri Novem mestu v kmečki družini z 8 otroki. Tako se je še kot mlad fant, star komaj 17 let, podal na samostojno pot, saj si je želel pridobiti izobrazbo. Skupaj z mladimi skoraj iz cele Slovenije so se podali na pot v Bosno in v Goraždu končali šolanje za zidarja. Po končanem šolanju je odšel na odsluženje 2-letnega vojaškega roka, potem pa se je zaposlil kot zidar pri gradbenemu podjetju Pionir Novo mesto.

Med delom na terenu je spoznal svojo ženo Terezijo, ki je bila doma iz Volčjih Jam, in se z njo poročil leta 1961. Tako sta letos poleg visokega starostnega jubileja praznovala tudi zlato poroko.

Ga. Terezija je rojena 26. 1. 1931 v vasi Volčje Jame v občini Trebnje. Tudi njena družina je štela veliko članov, saj je bilo 10 otrok (7 deklet in 3 fantje).

Ko je spoznala svojega moža Jožeta, sta kupila hišo v Žužemberku in se po poroki preselila. Mož Jože je po poroki še nekaj časa delal v Novem mestu in Ljubljani, nato pa se je leta 1963 zaposlil v tedanji Iskri v Žužemberku, kjer je delal do upokojitve leta 1991.

Žena Rezka pa je skrbela za domačijo in otroke (sin Jože in Franc, hčerka Marjana). Sin Jože in hčerka Marjana sta se poročila, ustvarila svoji družini in se odselila. Doma pa je ostal še sin Franci, ki poleg svojega dela skrbi še za starše in jima pomaga pri delu na kmetiji. Oba pa se najbolje razveselita obiska svojih 7 vnukov in vnukij, ki jima s tem polepšajo dneve.

Člani društva upokojencev in odbora Rdečega križa Žužemberk smo ju ob tem visokem jubileju obiskali, zaželeli, da bi jima zdravje še naprej tako služilo kot do sedaj in ju skromno obdarili.

Tekst in foto: Tinca Canjko

Anžiček Valentina,

po domače Tinca, je bila rojena v domači vasi, v kmečki družini s petimi otroki in kot najmlajša v družini ostala na kmetiji in skrbela za starše. Njen mož Anton je delal kot telefonist na terenu, tako sta se tudi spoznala in pozneje, leta 1955 tudi poročila. V zakonu je rodila dva sinova – Toneta in Silva. Ker je bilo na domači kmetiji zelo malo zaslužka, si je poiskala zaposlitev v tedanji Iskri Žužemberk leta 1963, kjer je delala vse do upokojitve. Mož ji je umrl leta 1992. Kolikor ji zdravje dopušča, opravlja še vsa dela pri hiši. Če je potrebno, ji priskoči na pomoč sin Tone, ki si je v bližini zgradil svojo hišo. Ima 4 vnuke, katerih obiskov se zelo veseli.

Rada pa se udeleži kakega klepeta s starejšimi sosedami, s katerimi skupaj praznujejo tudi rojstne dneve.

Tekst in foto: Tinca Canjko

Zupančič Justina

Zupančič Justina iz Žužemberka je 11. januarja 2011 praznovala svoj visoki življenjski jubilej – 80 let.

Rojena je bila v Peklu pri Trebnjem z dekliškim priimkom Černe v družini s 6 otroki. Po končani osnovni šoli v Trebnjem je nadaljevanja z izobraževanjem za frizerko pri trebanjskem frizerju Francu Rusu, ki je bil njen prvi učitelj. Pri njem je bila vajenka, potem pa še pomočnica, ki je skrbela za vajeniški naraščaj. V tem času je opravila tudi mojstrski izpit in leta 1953 zapustila Trebnje, saj jo je ljubezen gnala v Žužemberk, kjer se je njen bodoči mož Jože Zupančič ukvarjal z gradbeništvom, pozneje pa z gostinstvom, in se z njm leta 1954 poročila. V zakonu je rodila dva otroka: hčer Božo in sina Jožeta, ki je po smrti očeta Jožeta leta 2006 prevzel gostinsko dejavnost.

Gospa Justi ima vseskozi svoj frizerski salon, v katerem so se izučile številne frizerke, poleg tega je skrbela za gospodinjstvo svoje družine in nudila pomoč v gostilni. Sama zase pravi, da dokler ji bo zdravje služilo, bo delala še malo v salonu, ker se tako čuti koristno, pa tudi stikov z ljudmi noče prekiniti. Rada pa se udeležuje tudi srečanj in izletov s člani DU Žužemberk.

Veseli se tudi srečanj s svojima odraslima vnukoma (Mitja in Miran), z domačimi vnuki (Gašper, Miha in Žiga) pa ima vsakodnevne stike.

Člani DU in odbora RK Žužemberk smo ji za ta visoki jubilej iskreno čestitali, zaželeli še veliko zdravja in dobrega razpoloženja in jo skromno obdarili.

Tekst in foto: Tinca Canjko

Strnad Ana

Dne 30. januarja 2011 je na svojem domu v Drašči vasi praznovala svoj 80. rojstni dan, naša upokojenka Ana Strnad.

Rojena je bila na Prevolah v kmečki družini s 7 otroki. Vso mlada leta je preživela na domači kmetiji pri opravljanju kmečkih del. Spoznala je svojega moža Alojza, se z njim leta 1955 poročila in preselila k njemu v Draščo vas, prav tako na kmetijo.

V zakonu je rodila 5 sinov (Lojze, Jože, Stanko in Mirko), eden pa je še kot dojenček umrl. Dokler so bili otroci še manjši, sta skupaj z možem delala doma na kmetiji. Ko pa so otroci malo odrasli, se je zaposlila v IMP Ivančna Gorica in tam delala vse do svoje upokojitve leta l988.

Otroci so odrasli, si ustvarili svoje družine, z možem pa sta skupaj nadaljevala delo na kmetiji ob pomoči odraslih otrok. Mož ji je leta 2010 umrl. Sedaj živi skupaj z družino sina Mirka, ki zanjo lepo skrbi. Razveseli pa se tudi obiska svojih 6 vnukov in 2 vnukinj, ki jo pogosto obiščejo.

Člani DU Žužemberk smo jo ob tem njenem visokem jubileju obiskali, zaželeli še veliko zdravih let v krogu njenih dragih in jo skromno obdarili.

Tekst in foto: Tinca Canjko

Marija Praznik

Praznik Marija je 17. februarja praznovala svoj visoki življenjski ljubilej 80. let. Rojena je bila v Sadinji vasi, v veliki kmečki družini. Mlada leta je preživela na domači kmetiji v Sadinji vasi in pozneje na Vrhovem, kjer je spoznala moža Emerana in se z njim poročila. Mož je bil zaposlen v Iskri Žužemberk, sama pa je skrbela za delo na manjši kmetiji in za svoje otroke (sinovi; Emeran, Jože in Dušan, hčerka Mija). Sin Dušan je pozneje umrl v prometni nesreči. Otroci so odrasli, si ustvarili svoje družine. Njo pa je zelo prizadela nenadna smrt moža Emerana. Zelo težko je zbolela. Nekaj časa so ji nudili vso pomoč doma, sedaj pa koristi usluge doma starejših občanov Novo mesto.

Tu smo jo tudi obiskali člani DU in odbora RK Žužemberk. Kljub bolezni se je našega obiska zelo razveselila.

Človeka lahko trpljenje in starost močno prizadeneta, vendar nekatere notranje vedrine nam nihče ne more odvzeti. Tako se je tudi naša jubilantka ob obisku v domu od srca nasmejala ob omembi nekega dogodka, ki sta ga doživeli skupaj z go. Geni.

Želimo ji še mnogo sproščenih nasmehov in prijetnih trenutkov.

Tekst in foto: Tinca Canjko

Danica Legan

Pred 80-imi leti je pri Leganovih v Gornjem Kotu kot peta od sedmih otrok luč sveta zagledala hčerka Danica. Bratje in sestre so odšli na svoje, ona in brat sta ostala doma. Najlepša leta in mladost je poklonila delu in skrbi za starše.

V šestdesetih letih so v Žužemberku odprli tovarno Iskra. Tudi Danica se je prijavila za službo. V drugem krogu zaposlovanja je že dobila delo na metalizaciji. Pot iz Kotov je premagovala s kolesom, potem je naredila izpit in se vozila z motorjem. Po 11-ih letih je zaradi težav z očmi to delo zapustila in se zaposlila v Ljubljani, v Astri.

Leta 1990 je izpolnila pogoje in se upokojila.

Živi v svoji hiški, ki jo je v zahvalo za pomoč in vsa dobra dela podedovala po svoji sestri. Šumeča Krka, nad katero stoji hiša, ji poleg pogostih obiskov polepša dneve.

Njeno življenje in delo je bilo vedno usmerjeno v pomoč bližnjim; najprej skrbi za bolno mamo, ki jo je vzela celo k sebi v Ljubljano. Pomagala je tudi v župnišču. Veliko časa je posvetila sestri Marici in njenemu možu, peku. Zanju je skrbela tudi v času bolezni.

Še danes zna speči hrustljave žemljice in nasmejane »indijančke«, katerih se malo starejši krajani še dobro spomnimo. Pogosto smo jo srečevali z velikimi šopi rož, ki jih je na kolesu vozila v farno cerkev in krasila njeno notranjost. Kljub manjšim zdravstvenim težavam še vedno nosi cvetje v Marijino kapelico ob cerkvi, kjer ureja tudi dve gredici.

Smeje se pravi, da so njeno življenje rože in trnje in da še vedno poskrbi za svoje telo in dušo. Telo si krepi z opravili v in ob svoji lepi hiški. Predvsem uživa na cvetočem vrtu, na katerem si pridela tudi vso zelenjavo. Dušo si napolni z vsakodnevnim obiskom maše, do katere jo vodi pot skozi pokopališče, kjer jo spomini na najbližje notranje umirijo.

Vesela je bila obiska članic KORK. Zaželele smo ji še veliko zdravih in vedrih let ter se nasmejane poslovile.

Tekst in fotografija: Helena Glavič

Franc Mavsar

Članice RK Žužemberk smo ob praznovanju 80-ega rojstnega dne v Malem Lipovcu obiskale Franca Mavsarja.

Četudi na berglah, zaradi bolečih kolen, nas je bil vesel. Nasmejan nas je povabil v svoj topel in prijazen dom.

Franc se je rodil na Korinju kot prvi izmed sedmih otrok. Pred 57-imi leti ga je ljubezen do Flisove Verone pripeljala na Ajdovško planoto. Službe ni bilo, zato sta z ženo kmetovala na gruntu. Gospa Verona je bila odlična gospodinja in je veliko pekla. Iz njegovega pripovedovanja smo začutile, da Franc ne more pozabiti njenega dobrega kruha in peciva.

Postavila sta si nov dom in h kruhu spravila tri otroke. Franc je kot samouk izdeloval mline in kolesa, lotil se je tudi krovskih del. Tega rokodelstva se je kot mlad fant navadil že v domačem okolju, ko je delal z različnimi mojstri. Koliko ostrešij je postavil, še sam ne ve; zagotovo je največ hiš pokril v novem dvorskem naselju. Spominja se, da je zadnji "cimper" postavil pred desetimi leti, v Talih, preden so ga začela izdajati kolena. Po ženini smrti, pred sedmimi leti, jesen življenja preživlja v svoji hiši.

Zanj lepo skrbijo vsi trije otroci, ki so si svoje družine in dom ustvarili v bližini. Ponosen je na svojih osem vnukov in se veseli njihovih obiskov. Zdravje mu kar služi, politika ga ne zanima, rad pa pogleda kakšen film na televiziji.

Njegov optimističen pogled na svet nas je notranje obogatil. Ob slovesu smo mu zaželele, naj ga zdravje in vedrina spremljata tudi v bodoče.

Tekst in fotografija: Helena Glavič

Franc Rojc

V življenju so se Francu Rojcu s Trških njiv v Žužemberku zgodile tako dobre kot slabe stvari. Čas druge svetovne vojne pušča v njem grenke spomine na pokojne brate, zato pa se z veseljem spominja časa, ko sta se poročila z Marijo iz bližnje Budganje vasi in se jima je v zakonu rodilo pet otrok. Vse življenje dela na kmetiji, kjer še danes kljub letom postori vse potrebno v hlevu, z veseljem se usede v traktor in na kosilnico, a kljub delu si je vedno našel čas, da je dolga leta pel v moškem pevskem zboru iz Žužemberka, da že petdeset let opravljal naloge ključarja v cerkvi sv. Roka in da že nekaj let sodeluje kot licitator na tradicionalnem kračevanju. Hvaležen je, da je zdrav dočakal toliko let v družbi svoje žene, otrok, devetih vnukov in enega pravnuka in da je v sebi ohranil šaljiv duh, kar mu polepša vsakodnevno življenje.

Dare Pucelj

Jubilanti – 90 let

Pavlina Blatnik

5. decembra 2011 je praznovala častitljivih 90 let Pavlina Blatnik iz suhokranjske vasice Visejec. Ob tej priložnosti so jo na njenem domu obiskali župan Franc Škufca s sodelavci, hinjski župnik Ciril Murn, župnijska Karitas, otroci OŠ Prevole pa so ji pripravili prisrčen kulturni program.

Gospa Pavlina se je rodila 5.decembra leta 1920. Z možem sta si pred vojno ustvarila dom, v katerem je bila tudi kovačija. Žal ji je vojna mnogo prezgodaj vzela moža, ki je krivično končal v breznih kočevskega Roga. Po vojni se je na skromni suhokranjski zemlji, sama s tremi otroki Darinko, Marijo in Pavlo borila za preživetje.

Gospa Pavlina je ljubezniva, globoko verna in dobrosrčna ženska, njene dobrote in prijazne besede so bili deležni vsi, s katerimi se je vsakodnevno srečevala. Zdravje ji še dobro služi, do pred kratkim je še brala, najraje tednik Družino in vse, kar je povezano z njihovimi kraji. Rada ima svoje bližnje, nasmeh na lica pa se ji še posebej prikaže ob obiskih njenih vnučkov in pravnučkov, ki ji v življenju delajo veselje in ji popestrijo vsakdan. Ima kar deset vnukov, triindvajset pravnukov in enega prapravnuka.

S.Mirtič

Božislava Papež

Konec meseca januarja je praznovala častitljivih 90 let Božislava Papež, doma z Lopate v hinjski župniji. Rojena je bila 31.1.1921 v suhokranjski vasici Žvirče. Po domače se je reklo pri Štrikarjevih. Kljub trdemu delu na kmetiji in hudim življenjskim preizkušnjam, ki jih je doživela družina, je letošnja slavljenka ostala do današnjih dni optimistična in vedra. Njen jubilej so počastili z obiskom kočevski dekan in župnik v Hinjah Ciril Murn, članice župnijske Karitas, aktivistke RK Hinje s predsednico Fani Pečjak, za popestritev so s krajšim kulturnim programom poskrbeli prevolski šolarji z ravnateljico Marijo Breceljnik. Vesela je bila tudi obiska župana Občine Žužemberk Franca Škufce ter direktorja občinske uprave Vlada Kostevca, pa tudi številnih sorodnikov, sosedov in prijateljev. Častitljiva leta v jeseni življenja preživlja s hčerko Marinko, vnukom Damjanom in vnukinjo Katjo. Je še zelo čila, rada poje, skrbi za svoje zdravje in postori marsikaj po hiši, še vedno pa gre rada na domačo njivo.

S.M.

Ela Plot

Župan Občine Žužemberk Franc Škufca je v spremstvu predsednice Krajevnega odbora Rdečega križa Hinje Fani Pečjak in direktorja občinske uprave Žužemberk Vlada Kostevca v vasi Žvirče pred novim letom obiskal Elo Plot, ki je nedavno praznovala častitljivih 90 let in ji zaželel vse dobro v letu 2011. Vsi skupaj so ji zaželeli še veliko zdravja in osebnega zadovoljstva. Gospa Ela živi sama na svojem domu in je kljub svojim častitljivim 90 letom, boleznim, ki jo tarejo, še vedno živahne in vesele narave. Z njo smo pokramljali o njenem življenju, delu in nam je vedro odgovarjala na naša vprašanja. Življenje ji žal ni bilo z rožicami poslano. Tudi na starost ji ni lahko. Že pogled na njeno skromno izbo sredi Žvirč pravzaprav pove vse. Kurjave v teh zimskih dneh pravzaprav nima, greje pa se ob radiatorju na električno energijo. Hrano, s katero je zelo zadovoljna, ji enkrat dnevno vozijo iz bližnjih Prevol. Med drugim pohvali kuharico, še posebej pa je vesela obiska patronažne sestre Katje, ki ji postori marsikaj in doda: » Zapišite, da sem zelo hvaležna za vso pomoč, ki jo prejemam. Rada berem in gledam televizijo, žal pa se je pokvarila!« In res izgleda, da gospe, ki nima sorodnikov, ni še nihče usposobil televizijskega sprejemnika na »di-gi«. Slavljenka Ela je te dni zaradi bolezni odšla v dom, kjer bodo še naprej skrbeli zanjo.

S.M.

Marija Molek

V vasici Veliko Lipje se je 3. februarja 1921 v družini Papež, po domače »pri Gregorjevih«, rodila Marija Molek. To je bila številna kmečka družina z osmimi otroki. Zelo zgodaj je umrl oče, nato zaradi tifusa še mama. Marija se spominja otroških let. »Doma na kmetiji je bilo potrebno prijeti za delo na vsakem koraku, otroci smo hodili v »tabrh«, nabirali gobe in zdravilna zelišča, da smo se preživljali,« in doda, da ji je bilo še posebej hudo med drugo svetovno vojno, ko je izgubila brate. Spomini so res trpki in grenki. Na ljubljene brate, ki so najverjetneje umrli v kočevskem Rogu, jo spominja le orumenela fotografija. Ko sta se leta 1953 poročila in pričela z njenim, sedaj že pokojnim možem Janezom na njegovem domu v isti vasi gospodariti, ju je čakalo težko delo, predvsem obnova domačije.

V zakonu so se jima rodili štirje otroci: sinova France in Štefan ter hčerki Marija in Danica. Sedaj Marijino družino bogati tudi devet vnukov in vnukinj ter dva pravnuka. Kleno in marljivo Marijo so ob njenem visokem jubileju obiskali njeni najbližji, sosedi in vaščani, po tradiciji pa so ji zaželeli veliko zdravja in duhovnih moči tudi kočevski dekan in župnik v Hinjah Ciril Murn, članice župnijske Karitas Marija Pečjak in Danica Škufca ter župan Občine Žužemberk Franc Škufca.

S.M.

Zupančič Zalka

V lepem pomladnem dopoldnevu smo se člani DU in Občinskega odbora RK Žužemberk skupaj z županom občine Francem Škufca odpravili na obisk h ga. Zalki Zupanič, ki je dne17.3. 2011 v domu starejših v Šmarjeti praznovala svoj visoki življenjski jubilej – 90 let.

Ga. Zalka je bila rojena v Vel. Lipovcu v kmečki družini. Stara komaj 14 let je odšla od doma dobesedno »s trebuhom do kruha«.Pot jo je zanesla v okoliške vasi, kjer je opravljala razna kmečka opravila pri bogatih kmetih. Leta 1948 jo je pot zanesla v Žužemberk, kjer se je zaposlila pri znanem Žužemberčanu, Vehovec Milanu, kjer je opravljala vsa gospodinjska dela. S skromnimi prihranki si je kupila majhno hiško pod žužemberških gradom, z lepim pogledom na reko Krko. Tu je leta 1952 rodila sina Jožeta, ki ji je polepšal življenje. Leta 1963 se je zaposlila v Iskri Žužemberk kot snažilka in bila tu zaposlena vse do upokojitve.

Ga. Zalka je bila zelo skrbna gospodinja, saj se je njeno delo obdržalo tudi na njeni hišici. Na malih oknih je bilo polno rož, kakor tudi okoli nje. Zelo rada je opravljala tudi dela na svoji njivici.

Sin Jože se je poročil in odselil iz Žužemberka, a za mamo vseskozi lepo skrbi. Najbolj je vesela obiskov svojih 2 vnukov in tudi pravnukov.

Ob koncu obiska smo ji vsi skupaj zaželeli še veliko zdravih let in dobrega počutja.

Jubilanti – na pragu stote

Košiček Štefanija

Skupaj s sodelavko v projektu Starejši za boljšo kakovost življenja – ga. Gabrič Vesno sva se podali na obisk v Zafaro k naši najstarejši članici, saj je malo pred božičnimi prazniki – 22. decembra 2010 - praznovala svoj 98. rojstni dan.

Ga. Štefka, kakor ji vsi rečejo, je bila rojena v Zafari, v veliki kmečki družini z 8 otroki, 4 so ostali živi, ostali so že v mladosti umrli. Ker so na kmetiji ostale samo ženske, je ona prevzela skrb za kmetijo. K njen se je priženil g.Stane Košiček, po domače Bašljev iz Žužemberka, s katerim sta se leta 1947 tudi poročila. V zakonu je rodila sina Francija in hčerko Stanko. Vse svoje življenje je delala doma na kmetiji ob pomoči moža in tudi otrok. Otroka sta si ustvarila družini, hčerka Stanka v bližnjem Žužemberku, sin Franci pa je ostal doma na kmetiji in skupaj z ženo pridno delata.

Kljub visoki starosti je vse do leta 2009 skrbela za številno gospodinjstvo s petimi vnuki. Leta so naredila svoje. Sedaj pa jo razvajajo »tamladi«.

Ga. Štefka je še vedno dobre volje in kolikor toliko zdrava, zato sva ji zaželeli veliko zdravja in na srečanje ob njenem 100. rojstnem dnevu.

foto: Tinca Canjko

Marija Bradač

Decembra je praznovala svoj 99. rojstni dan Marija Bradač – Mirčeva mama iz Trebče vasi. Pred božičem sta jo obiskala predsednik in tajnica Društva upokojencev Dvor Dušan Mikec ter Tončka Banko in ji v imenu društva in tukajšnjega odbora RK zaželela veliko zdravja, miru, notranje sreče in dobrega počutja v krogu najbližjih. Bradačeva mama jesen svojega življenja preživlja doma pri sinu Žanu v Trebči vasi pri Dvoru, zelo rada pa obišče tudi svojo hčer Zlato v Ljubljani. Marijina življenjska knjiga se je začela pisati davnega 1. decembra leta 1911 v vasi Vrhovo, pri Hrenovih, po domače Jerenkovih. Poročila se je v Trebčo vas in z možem na kmetiji ustvarila družino. Garanje in težaško delo na kmetiji jo je dodobra utrdilo, a dobre volje, vere v Boga in poguma na njeni preizkušeni življenjski poti ji ni nikoli zmanjkalo. Svoje življenjske izkušnje, posebej iz mladosti, Marija rada deli s sogovorniki, še posebej pa je vesela vsakega obiska. Rada prebira časopise in novice, še posebej iz domačih krajev, kljub temu, kot sama pravi, ji nagaja vid. Liste v njeni življenjski knjigi so ji zapolnili njeni trije otroci Žan, Zlata in Peter, še posebej pa ji je pri srcu njenih devet vnukov in enajst pravnukov, s katerimi bo naslednje leto na skupnem praznovanju obrnila svoj stoti list življenja. Slavko Mirtič

foto: S.M.

Jubilanti – stoletnica

Milka Debeljak

V rojstni hiši Milke Debeljak, po domače » pri Lcajevih«, je bilo v začetku decembra veselo in prešerno, saj so svojci in mama Milka imeli res stoletni razlog za slavje. Milka se je v kmečki družini v Žvirčah rodila 3. decembra davnega leta 1910. V življenju ji ni bilo posuto z rožicami. Že leta 1914 je ostala brez očeta, ki je dolga leta garal v Ameriki, po prihodu nazaj pa ga je vzela prva svetovna vojna. Prvih nekaj mladostniških let je preživela v težkem, vse prej kot prijaznem okolju. Mati se je vnovič poročila in se preživljali na skromni kmetiji. Težko je bilo tudi med drugo svetovno vojno, pogorela jim je hiša, ostali so brez vsega, tudi po vojni ni bilo nič bolje. Z možem Francem, ki je umrl leta 1972, se jima je v zakonu rodilo šest otrok. Danes ji življenje lepša enajst vnukov in kar 13 pravnukov. Zmeraj je živela skromno in preprosto, kar je pravzaprav njen recept za dolgo življenje. Kljub visoki starosti, nagaja ji sluh in slabo vidi, je še vedno zelo zgovorna in solidnega zdravja. Ob prihodu gostov pa je zrecitirala kar nekaj pesmi, tudi tisto o svetnikih. Njim in zavetnikom se še posebej priporoča pri molitvi. Vsakodnevno moli za domače in za vse v vasi, in sicer od hiše do hiše.

Zadovoljna je z vsem, kar ji življenje prinaša in s posebnim zadovoljstvom je sprejela čestitke predsednice tukajšnjega odbora RK Hinje Marije Pečjak, župana Franca Škufce in direktorja žužemberške Občinske uprave Vlada Kostevca, že dopoldne pa so slavljenko obiskali tudi otroci prevolske šole z ravnateljico Marijo Breceljnik in hinjski župnik Ciril Murn.

foto: S. MIRTIČ

Hišnik Branko Gašperšič med sanacijo nekdanje drvarnice.

Nova lopa

Med poletnimi počitnicami smo na PŠ Šmihel dobili lepo urejeno lopo, ki stoji na šolskem igrišču. Včasih je na tem mestu stala drvarnica, ki jo je zob časa že močno načel, zato je bila potrebna obnove. Z obnovitvenimi deli je začel naš hišnik Branko Gašperšič. Najprej smo mislili, da jo bomo le malo obnovili, vendar je naneslo drugače. Tako imamo sedaj na tem mestu novo lopo. Načrt zanjo je naredil g. Matija Cvitkovič, izdelalo jo je gradbeno podjetje Krajnagrad iz Budganje vasi, vrata in okna pa je izdelal mizar g. Marko Mavsar. Lopa je razdeljena na dva dela. V enem delu bomo imeli športne pripomočke, v drugem orodje. V toplih dneh jo bomo lahko uporabili tudi kot učilnico na prostem. Potrudili se bomo, da bo še dolgo ostala tako lepa.

Jana Košiček, učiteljica na PŠ Šmihel

Delavci domačega gradbenega podjetja Krajnagrad.

Priprošnje kmalu blaženi Antoniji (Jožefi) Fabjan iz Malega Lipja

Številni župljani župnij Žužemberka, Ajdovca, Hinj, Ambrusa in okoliških župnij so se v nedeljo, 16. januarja, pri molitvi zbrali v majhni vasici Malo Lipje v župniji Žužemberk. Papež Benedikt XVI je podpisal odlok o razglasitvi Božjih služabnic drinskih mučenk, ki so utrpele smrt zaradi sovraštva do katoliške vere, za blažene. Med njimi sta bili **Antonija Fabjan iz župnije Žužemberk** (nekdaj župnija Hinje)in **Jožefa Bojanc iz župnije Šmarjeta**,obe iz novomeške škofije.

Slovesno molitev in priprošnje ob številnih duhovnikih iz suhokranjskih župnij je vodil kanonik Florijan Božnar iz Dobrniča. Žužemberški dekan Franc Vidmar je ob tem dejal, da je Suha krajina veliko pretrpela pod različnimi režimi, a upanje in svetal vzgled daje tem krajem prav s. Antonija Fabjan, ki se bo s svojimi dejanji kot prva zapisala med blažene in dodal, da je Jožefa prevzela križ trpljenja že v rani mladosti, številnim pa bodo priprošnje drinskih mučenk pomagale v težkem vsakdanjem življenju. Molitve in priprošnje so bile prežete z mislijo o njenem polnem življenju, njeni vedrini, duhovnih vrednotah, prijaznosti in predanosti božji volji na njeni duhovni poti, ki jo je zločinska roka na tako krut način prekinila. Duhovno pot je Jožefa začela v bližnji cerkvi v Velikem Lipju, starši so jo krstili v farni cerkvi v Hinjah, sveto birmo pa je prejela v Ajdovcu. Obe cerkvi sta bili med vojno in takoj po njej porušeni in nato na novo zgrajeni.

S. Mirtič

Foto: Antonija Fabjan

Kanonik Florijan Božnar iz Dobrniča in žužemberški dekan Franc Vidmar z duhovniki pred rojstno hišo Antonije Fabjan.

Vas Malo Lipje pred vojno

Pred stopetnajstimi leti, 23. januarja 1907, je na svet v kmečki družini 8. otrok prijokala na svet očetu Janezu in materi Jožefi Antonija (Jožefa) Fabjan. Očeta je izgubila zelo zgodaj, pri štirih letih, le dva meseca potem, ko se je rodila najmlajša sestra Angela. Mati Jožefa je ostala sama z osmimi nepreskrbljenimi otroki, nekaj let pozneje pa je tudi ona hudo zbolela in kmalu umrla. Enajstletno Jožefo je v dobrotljivo varstvo vzela teta v Ajdovec, kjer je dozorela odločitev za redovniško pot. K redovnicam Hčere božje ljubezni je Jožefa prišla po posredovanju sorodnice s. Margarete Jarc. V noviciat je stopila na svoj god, 19. marca 1930, in prevzela ime Antonija. Po začasnih zaobljubah je služila predvsem v Sarajevu, leta 1936 pa je bila premeščena na Pale. Tudi po večnih zaobljubah (28. avgusta 1937) se je vrnila v samostan na Pale – nepolna štiri leta pozneje pa je te zaobljube podpisala z mučeniško krvjo.

Bogoslovca novomeške škofije Boštjan Gorišek in Matej Gnidovec prejela posebno službo

V začetku januarja je bila v stolnici sv. Nikolaja v Novem mestu slovesna maša in podelitev služb bogoslovcem. Slovesnost je ob somaševanju številnih duhovnikov vodil škof mons. Andrej Glavan. Tako so štirje bogoslovci prvih letnikov iz novomeške škofije Matej Gnidovec iz župnije Žužemberk, Boštjan Gorišek iz župnije Ajdovec, Štefan Hosta iz župnije Šentjernej in Roman Ivanetič iz semiške župnije prejeli posebno službo v pripravi na diakonat – službo bralca. Ta služba da bogoslovcem posebno mesto, poklicani so, da berejo božjo besedo in iz nje tudi žive. Slovesne maše v kapiteljski stolnici so se udeležili tudi številni sorodniki in župljani vseh štirih župnij.

Slavko Mirtič

Dobrodelna božična tržnica 2010

Zadnje tedne iztekajočega se koledarskega leta na naši šoli že nekaj let zaznamujejo priprave na dobrodelno božično tržnico, s katero zbiramo denar za pomoč družinam naših učencev in socialno ogroženim krajanom. Tudi letošnje vzdušje na delavnicah je bilo ob izdelovanju izdelkov prijetno in toplo, saj smo ustvarjali z mislimi na plemenitost našega početja. Letos smo na prodaj ponudili 47 različnih ličnih izdelkov, delo naših ustvarjalnih učiteljic, vzgojiteljic, kuharic, učencev in nekaterih staršev, novost pa je pomenila predprodaja prazničnih voščilnic. Poleg že ustaljenih izdelkov, ki grejo »za med«, smo ponovno ponudili veliko novih in izvirnih darilc - od limoninega žganja, slastnih piškotov in medenjkov, domačih marmelad, okraskov iz gline, rezancev, pa do negovalnega mazila za ustnice. Lepo presenečenje nam je pripravila tudi učenka Valerija Turk. Deklica je že med poletnimi počitnicami ob pomoči mame pridno kvačkala prisrčne angelčke in prtičke, ki jih je namenila za prodajo, katera je potekala 17. decembra po zaključku božično-novoletne prireditve v telovadnici šole. Učenci prostovoljci so na osmih stojnicah prepričljivo ponujali izdelke, obiskovalci pa so si po nakupu ob toplem čaju in okusnih piškotkih vzeli čas za pogovor in druženje.

Letošnja tržnica je bila izjemno uspešna, saj smo zbali kar 2.400 €. Pri odločitvi o porabi zbranih sredstev sodelujemo s patronažno službo, ki nam je posredovala nekaj informacij o krajanih, ki potrebujejo pomoč. Tako smo letos že pomagali starejši gospe z nakupom nove postelje, vzmetnice in posteljnine, mladi mamici s plenicami in otroško hrano, starejši krajanki s paketom hrane in denarno pomočjo, s paketom hrane in nekaj gotovine pa smo ponovno obiskali gospoda,

ki živi sam, je na berglah in se preživlja z izjemno skromnimi prihodki. Del izkupička smo namenili za nakup očal za našega učenca, družini naših učencev smo pomagali pri plačilu položnic, neki drugi družini pa z nakupom zamrzovalne omare. Ob vsaki akciji pomoči v avli razstavimo kupljene dobrine, pri izročitvi pa svetovalni delavki vključiva tudi učence, ki ob tem zapišejo vtise. Tako so vsi učenci seznanjeni, komu so namenjena sredstva, ki so jih tudi sami aktivno pomagali zbirati. Na tak način pri otrocih gojimo vrednoti solidarnosti in medsebojne pomoči, ki v današnjem, potrošniško usmerjenem svetu, ko so pogosto v ospredju le interesi posameznika, izgubljata na pomenu.

Svetovalna delavka
Tanja Šenica

Božično - novoletni prazniki

V decembrskem času imamo številne praznike, ki so vezani na zanimive stare običaje. Naša naloga je, da jih ohranjamo in prenašamo naprej.

Povedala vam bom, kako ti običaji potekajo v naši družini.

Prvi, ki je že 6. decembra, je Miklavž, ki se ga zelo veselim kot vsi otroci, saj nam prinese veliko daril. 23. decembra s sestro vsako leto postaviva jaslice in okoli hiše napeljeva lučke, da je vse božično okrašeno. 24. decembra vso hišo pospravimo in s sestro napečeva peciva, mami pa potico in kruh. Proti večeru, ko je vse pospravljeno, jaz in oči pripraviva v posodo žegnano vodo, pušpan, v pločevinko pa damo žerjavico in malo smrekove smole. S tem gremo po hiši, v hlev in okoli vseh poslopij blagoslavljamo, kadimo in molimo. Ko to opravimo, se vrnemo v dnevno sobo, kjer se ob jaslicah zbere vsa družina in molimo rožni venec. Na mizi pa seveda ne sme manjkati domači kruh, potica in cevka. To pojemo pri božični večerji. Do enajstih gledamo televizijo ali se pogovarjamo, potem pa kot se spodobi na sveti večer se odpravimo k polnočnici.

In naslednji dan je seveda glavni cerkveni praznik - božič. Zjutraj vsi spimo malo dlje, vendar se na božič seveda ne sme delati, zato smo po navadi zbrana vsa družina in sorodniki ter se ob božičnem kosilu vsi veselo pogovarjamo in zabavamo. Tako mine božič.

Enako ponovimo na večer starega leta in 5. januarja, dan pred tremi kralji. Vendar moramo to delati iz srca in ne bo nesreče v družini, kot so pravili starejši ljudje.

Ko pri treh kraljih končamo s škropljenjem, pušpanovo vejico vržemo v peč ali štedilnik, da to zgori, vodo pa damo živalim. Kruh, ki ga spečemo za tri kralje, se imenuje poprtnik. Kolikor ga poješ, za toliko boš v novem letu zrastel.

Ti decembrski prazniki so zelo lepi, očara te že vonj po kadilu, peki, svežini, druženje z družino in sorodniki. Zato vsem polagam na srce, da ohranjate te običaje tudi za dobro počutje vas samih.

OŠ Prevole
Melita ČRČEK 7.r

Božični koncert na Dvoru

Mladinski pevski zbor OŠ Žužemberk je v soboto, 18. 12. 2010, nastopal na božičnem koncertu na Dvoru. Koncerta smo se udeležili na povabilo Mešanega pevskega zbora z Dvora.

Mladinski pevski zbor OŠ Žužemberk je zapel štiri pesmi. Ljudsko Sonce ljubo, kanon Valentine Vočanec Du-bi-du-a, ter priredbi pesmi Dan ljubezni in Na božično noč. Pri slednjih je spremljavo na diatonično harmoniko igral Rok Avsenik, na kitaro pa Blaž Koncilja.

Katja Avsenik, OŠ Žužemberk

Božično novoletni koncert

Že tradicionalno smo na OŠ Žužemberk v božičnem času organizirali božično novoletni koncert z božično tržnico. Gost prireditve je bil prof. dr. Žiga Turk, nekdanji minister za razvoj in redni profesor na Fakulteti za gradbeništvo. Znan je kot soustanovitelj revije Moj mikro. V svojem nagovoru občinstva je poudaril pomen božiča, sočutja in sožitja.

Na prireditvi so bile predstavljene solidarnostne akcije, ki jih naša šola izvaja. Vse akcije kažejo, da se na šoli dobro zavedamo vrednot in pomena humanitarne pomoči. Predstavila sta se otroški in mladinski pevski zbor, nekaj učencev z igranjem na instrumente ter učenka z recitacijo v angleščini. Učenci sedmega razreda so zaigrali v dramatizaciji Odiseja na otoku Kiklopov.

Po prireditvi je sledila božično-novoletna tržnica, kjer so učenci prodajali izdelke, ki so jih izdelali sami. Sredstva, zbrana na tržnici, pa so namenjena socialno ogroženim ljudem.

Tinka Fric

Gost, dr. Žiga Turk je poudaril pomen sočutja, sožitja in sobivanja

V pozdravnem govoru je navzočim spregovorila ga. ravnateljica

Govor prof. dr. Žige Turka v OŠ Žužemberk na prireditvi 17.12.2010

Srečno 2011

Sredi decembra sem bil povabljen na OŠ Žužemberk, da bi nekaj povedal na proslavi, ki so jo za otroke, starše in učitelje pripravili pred Dnevom samostojnosti in enotnosti ter božičnimi prazniki (Opomba: "božični prazniki" so Božič, Novo leto in Sveti trije kralji. Ne glede na pravopis jih pišem z veliko, ker se mi zdi, da gre za ime, lastno ime, nekega dneva. Se mi zdi, da je razlika, ali gre za Prvi maj ali za prvi junij).

Marsikje sem že govoril, tudi predsednikom, ministrom, evropskim komisarjem … ampak tam se da marsikaj zblefirati, pokazati nekaj diagramov, citirati nekaj študij in izpasti pameten. Otroci pa so tisti, ne odrasli, ki ugotovijo, da je cesar gol. Ki se jih ne da vleči za nos. Zato sem bil povabila vesel.In zato, ker je izziv govoriti tistim, ki so prihodnost – otrokom - in tistim, ki to prihodnost oblikujejo, staršem in učiteljem. Izziv, ker ne morem govora od nikjer copy-pastati.

In ob vseh velikih državnih proslavah, na katerih sem zadnja leta bil, sem slutil, da me sredi Dolenjske čaka kaj bolj pristnega, ker me bo spomnilo na moje šolske proslave in šolska leta. Pričakovanja so se izpolnila. Povzemam, kar sem povedal, deloma kot voščilo svojim bralcem, deloma kot sporočilo, na kaj se lahko vsak sam resetira.

Dragi otroci in odrasli,

Tale proslava je v času, ko začenjamo nekaj novega. Dan se bo začel daljšati, rojstvo Jezusa daje novo upanje, koledar bo stopil v novo leto. Je tudi v času, ko se spominjamo starega, da smo se namreč pred 20 leti odločili za samostojno državo. In ob obletnicah gledamo nazaj in gledamo naprej.

Zato bi rad nekaj povedal o prihodnosti in nekaj o preteklosti.

Radovednost

Če bi France Prešeren stopil v naš čas, bi se počutil obkrožen s čarovnijami. Avto, telefon, računalniki, letala … Ampak nekaj bi mu bilo poznano. Ko bi stopil v šolo, v kakšno vašo učilnico, bi videl klopi, tablo in kredo in rekel … ja, to pa poznam. Zato je današnja šola pred velikimi izzivi. Ljudi mora usposabljati za poklice, ki jih še ni, za delo z napravami in orodji, ki še niso razvita, za reševanje problemov, ki se jih še ne zavedamo.

V tem nekateri vidijo paradoks in bi šolo obrnili na glavo, modernizirali, posodabljali. Kar je verjetno res treba.

Včasih, je bila najbolj zoprn predmet v šolah latinščina, so se učenci izgovarjali, da če bi se Rimljani v šoli mudili z učenjem latinščine, potem gotovo ne bi osvojili sveta. Danes se učenci vsega mogočega ne bi učili, ker se itak vsako stvar na internetu najde, vse se da poguglat.

In to je res. Ampak ali otroke učimo, da vse poguglajo? Ali jih učimo kritičnosti do tega, kar najdejo? Jih učimo, da so radovedni, da postavljajo vprašanja o katerih bi guglali? Kitajski pregovor pravi: »Kdor postavi vprašanje izpade nevednež za minuto, kdor ga ne, je nevednež vse življenje«.

Postavljanje vprašanj, vzgoja za radovednost, je ena od ključnih človeških lastnosti, na katero v ob vsem spoštovanju do informacij in znanja, ki ga v šolah prenašamo na otroke, ne smemo zanemariti.

Svet okrog nas se morda res spreminja – namreč njegova tehnološka, gospodarska, energetska, politična podoba – ampak prav zato je še pomembnejše negovanje tistega, kar nas dela različne od strojev, kar nas dela človeške.

Omenil sem že radovednost. Rado-vednost, da rad veš. Vsa mlada živa bitja so radovedna, za mačke obstaja celo angleški pregovor »curisitykilledthecat« - »radovednost je ubila mačko«. Spomnite se svojih otroških let, spomnite se otroci svojih cicibanskih časov, kako ste vsako stvar hoteli pregledati, preskusiti, okusiti.

Tega radovednega otroka moramo v sebi nositi tudi po mnogih razbitih kozarcih, raztrganih hlačah, polomljenih vejah ali kosteh. Otroci, postavljajte vprašanja, sprašujte, ne verjemite na besedo!

Ustvarjalnost

Druga taka samo človeška lastnost je ustvarjalnost. Če nas pri radovednosti zanima, zakaj so stvari take, kot so, je ustvarjalnost tista, ki hoče narediti nekaj novega, ki si izmisli, domisli, naredi po svoje.

Ken Robinson je rekel »Vsi otroci se rodijo ustvarjalni, potem grejo pa v šolo«. Rad pripoveduje zgodbo o neki učenki nižjega razreda ali vrtca:

Med likovnim poukom je seveda risala. »Kaj pa rišeš«, vpraša učiteljica. »Rišem boga« odgovori učenka. »Kako pa lahko kaj takega rišeš, saj nihče ne ve, kakšen je Bog«. Pa punčka odgovori »Počakajte še pet minut, da dokončam risbo, pa boste vsi videli, kakšen je Bog«.

Stopamo v čase, ko računajo računalniki, rutinska dela opravljajo stroji in roboti, samo ljudje pa smo lahko ustvarjalni.

Sočutje

Radovednosti in ustvarjalnosti bi rad dodal še množico lastnosti, ki se začnejo s predpono »so«. Sočutje, sobivanje, sodelovanje, solidarnost. Sočutje ni sožalje, ni pomilovanje, pomeni le to, da z drugim čutimo. Da ne slišimo samo njegovih besed, ne razumemo samo njegovih misli, ampak ga tudi čutimo. Ali pa to vsaj poskušamo.

Tehnologija nam s telefoni, internetom, facebookom ponuja vedno enostavnejše možnosti za komuniciranje, ampak ali ima vse to kak smisel? Ali gre naša sposobnost sobivanja v korak s tehniko, ki krči fizične razdalje med nami?

Kakšen smisel ima vse to SM-Sanje, mailanje in chatanje, če nas so-čutno ne zanima, kaj se godi z osebno na drugi strani zaslona, telefona; če nismo sposobni so-delovanja, dela skupaj, če nismo sposobni so-bivanja.

Tudi to ni izobraževanje, ni prenos znanja, tehnik, spretnosti in veščin, ampak je vzgoja. Vzgoja za sočutje, so-bivanje, so-delovanje.

Odločnost

In to me pripelje k 20 letnici plebiscita o samostojni državi in sploh k tistim časom pred 20 leti, ko je nastajala naša država.

Naredili smo jo s so-delovanjem.

Naredili smo si hišo, ampak kot vsi vemo, in kot zdaj vsi vidimo, hiša ni dovolj. Okvir, država, forma niso dovolj. Da hiša postane tudi dom, da nam je doma v družini lepo, se moramo potrudi. Moramo se spoštovati, spoštovati resnico, se aktivno potruditi za so-bivanje in so-delovanje.

Takrat sprva niso bili vsi politiki ZA, ampak dovolj jih je bilo odločnih in doslednih, da so druge potegnili za seboj. Nismo bili zadovoljni s polovičarskim kompromisom kake drugačne Jugoslavije, s konfederacijo, asimetrično federacijo ali čem podobnim.

In če sem prej govoril o radovednosti, ustvarjalnosti in sočutju, potem naj bo nauk izpred dvajsetih let ta, da je treba biti pogumen in odlo-

čen, da je treba dati vse od sebe, da se velja potruditi. Da je treba imeti ambicijo za vse, ne samo za pol, ne za kompromis.

Tako, kot se potrudite za najboljši rezultat, ki igrate računalniško igrico, se velja potruditi, da če že hodite v šolo, ta čas izkoristite in se kar največ naučite; da če že pospravljate sobo, da jo pospravite v nulo in ne na pol. Če delate sneženega moža, da naredite največjega in najlepšega.

Za nekaj srednjega je škoda časa in energije.

Hvaležnost

Tako, kot si zasluži spoštovanje otroška ustvarjalnost in radovednost, tako si zaslužijo spoštovanje tudi učitelji. Ko primerjajo uspešnost šolskih sistemov po svetu, je vedno zelo visoko Finska. Različni ljudje bodo našli različne razlage, zakaj je tako. Po moje najbolj verjetna je tista, ki pravi, da zato, ker je učiteljski poklic najbolj cenjen poklic na Finskem, za vpis na pedagoško fakulteto največja konkurenca, učitelji pa najbolj cenjeni v svojem kraju.

V Sloveniji smo to pozabili, ampak morda je prav v manjših krajih, kjer ni toliko bleščave vseh mogočih drugih ustanov, še priložnost za to. Prelistal sem nekaj gradiva o Žužemberku. Težko zgodovino ima. Lepo pa je, kako so učitelji in šola povezani s krajem, kako je zaradi njih bogatejši.

Ko razmišljam nazaj o učiteljih in učiteljicah svoje hčerke, ko se spominjam svoje prve učiteljice v 1.d v Šiški tovarišice Galetove, pa potem razredničarke Zupančičeve v osnovni šoli, pa profesorica Komac iz gimnazije … ne morem mimo lepih spominov. In ne morem mimo majhnega občutka krivde, da jim namreč nisem sproti pokazal dovolj hvaležnosti za to, kar so naredili zame.

Vam otrokom se zdi marsikdo zdajle zatežen tečnež, ampak ko boste malo pozabili na strah pred spraševanjem in kontrolkami, se boste šole spomnili kot najlepših dni v svojem življenju. Pink Floyd nimajo prav! Dajte to učiteljem vedeti že danes, že sproti.Tudi to, ne samo državna plača, je tisto, kar dela učiteljski poklic lep, spoštovan in zaželen.

Samostojnost

Pa dovolj sentimentalnosti. Pred nami so božični prazniki, pred nami je dan Samostojnosti in enotnosti. Čas za nove začetke, čas za naslednjih 20 let samostojne države. Čas zato, da otroci v nas, v kolikor jih niso šole ubile, pogledajo na stvari radovedno, ustvarjalno in sočutno, čas, da ugotovijo, da je kdaj pa kdaj cesar v resnici gol. Čas, da smo bolj samostojni in hkrati človeški.

Vsem vam želim radovednosti in ustvarjalnosti v šoli in službah, sočutnosti do bližnjih in okolja, ter sožitja in ljubezni v družinah.

Območna revija otroških pevskih zborov

24 pevk in pevcev Otroškega pevskega zbora OŠ Žužemberk se je v sredo, 16. 3. 2011, udeležilo Območne revije predšolskih in otroških pevskih zborov v Novem mestu. Predstavilo se je 12 osnovnih šol z območja Dolenjske. Revija je potekala v dveh delih.

V programu revije je nastopilo 12 pevskih zborov.

OPZ iz Žužemberka je s svojim nastopom prepričal strokovno žirijo, ki je zbor predlagala za Regijsko tekmovanje otroških pevskih zborov, ki bo 20. 5. 2011 v KC Janeza Trdine v Novem mestu. Zapeli smo tri pesmi, in sicer:

1. *Ljudska.Letni časi,prir.Ciril Pregelj*
2. *R.Gobec:Hokus-pokus*
3. *P.Quaggiato: Spalni vlak*

Vse tri pesmi nas je s klavirjem spremljal g.Peter Smolič

Zborovodkinja Katja Avsenik

Spoznali smo Afriko

V mesecu januarju je prišla v staro šolo na obisk ga. Andreja Rustja. Otrokom je na zanimiv in pester način predstavila življenje v Afriki. Otroci so preko slik spoznali živalski svet, skromna bivališča Afričanov ter njihova oblačila, ki jih krasi veliko nakita. Spoznali so njihovo trdo, neudobno ležišče, ki ga ne bi zamenjali s svojim. Ga. Andreja je otrokom predstavila tudi afriško hrano. Poskusili so arašidovo maslo z banano ter kokos. Žal se je tu naše prijetno druženje končalo. Ga. Andreja nam je za slovo pustila nekaj materiala za ustvarjanje, z otroki pa smo v naslednjih dneh izdelali različen nakit, afriškega bojevnika, afriško ženo, žirafe, slone, ... Izdelki nas bodo še nekaj časa spominjali na Afriko.

Vzgojiteljica. Minka Fric

Praznovanje pusta

Pust so seveda veselo pričakovali učenci nižjih razredov in otroci iz vrtca, ki so se lahko tisti dan prelevili v svoje najljubše knjižne in risane junake. Učenci in otroci so tudi nam, učiteljem, pričarali vzdušje pusta.

Prešernov praznik v OŠ Žužemberk

Z bogato razstavo nabožnih slik in predstavitvi knjige so se v Žužemberku poklonili spominu na Prešerna

Na Osnovni šoli Žužemberk velik poudarek namenjajo vzgoji mladih,širitvi obzorja, v zadnjih nekaj letih so tako učenci in njihovi mentorji pripravili 118 raziskovalnih nalog, kar 18 znanih Suhokranjcev je našlo svoj prostor na častnem mestu. »Velik poudarek na šoli namenjajo znanju, vrednotam, predvsem pa rodoljubnemu odnosu do Suhe krajine,« je dejala ravnateljica mag. Jelka Mrvar. Prireditev ob prazniku kulture, ki je bila 4. februarja, je bila v znamenju predstavitve nove knjige žužemberškega občana Slavka Glihe »Moja pota« in otvoritvi bogate razstave bogoslužnih predmetov. Eden najuglednejših slovenskih agrarnih ekonomistov Slavko Gliha in častni občan Občine Žužemberk je vrsto let izredno dejaven tudi v svojem rojstnem kraju, kjer že vrsto let predseduje odboru za obnovo gradu. Da je Gliha velik in pokončen mož, med drugim tudi častni občan Občine Žužemberk, ki mu ogromno pomenita poštenost, iskrenost, delo, družina in rodna Suha krajina, je dokazal tudi z izdajo avtobiografska knjige, v kateri je z izjemnim občutkom za klen domač jezik nanizal vrsto pomembnih podatkov o razvoju slovenskega kmetijstva in njegovega življenja.V kulturnem delu so poleg predstavitve knjige in avtorja Glihe nastopili tudi otroški in mladinski pevski zbor, plesalci, recitatorji, dramska skupina, glasbenika Jurij in Janez Piškur z igranjem na trobento, Branko Gašperšič in mešani pevski zbor z Dvora pod vodstvom Marjane Dobovšek. V mali dvorani pa je ravnateljica mag. Jelka Mrvar odprla zanimivo razstavo bogoslužnih predmetov in izdelkov klekljarskega krožka. Ob tem se je zahvalila dekanu žužemberške župnije Francu Vidmarju, ki je širši javnosti omogočil ogled, vsekakor zanimivih slik, starih tudi več kot 350 let.

Urednik

Foto: Stane Maver

Diamantno Miklavževo darilo

Žužemberške osnovnošolce z vsemi podružnicami vred so presenetili člani ansambla Diamanti z enkratnim Miklavževim koncertom. Zbrane učence je v uvodnem delu pozdravila ravnateljica mag.Jelka Mrvar, nato pa so člani na novoustanovljenega ansambla Rok Legan, Uroš Legan, Dušan Sadar in Drago Zupančič zaigrali vrsto zabavnih viž, največ tudi iz domačih, suhokranjskih logov. Celotni program je duhovito, z vrsto pomembnimi podatki narodne in zabavne glasbe povezoval Matej Kocjančič. Koncert, enkratno glasbeno darilo za vse otroke, je bil odigran v izjemno pozitivnem vzdušju, saj so vsi fantje te skupine pred leti obiskovali to šolo.

Foto: S.MIRTIČ

Zimska šola v naravi

V ponedeljek, 7. 3. 2011, ob 7.30 smo se učenci šestih razredov poslovili od staršev, saj smo se polni pričakovanj odpeljali v šolo v naravi v CŠOD Bohinj. Da bi kar se da najbolj izkoristili čas, smo se najprej odpeljali do pravljično zasnežene Pokljuke, kjer smo praktično spoznavali tek na smučeh in se sprehodili do smučišča Viševnik. V torek zjutraj smo se na pol v sanjah »primajali« na jutranjo telovadbo. Sledilo je smučanje na smučišču Vogel in popoldanske dejavnosti. Ena skupina se je odpravila na pohod, ob katerem smo spoznavali Triglavski narodni park in njegove posebnosti, druga skupina pa je preizkušala lokostrelske spretnosti. Tudi v sredo in četrtek smo do enih smučali, popoldne pa smo drsali, tekmovali v lokostrelstvu, igrali družabne igre in spoznavali Triglavski narodni park. Pisali smo tudi test za Krpanovo športno značko. Skoraj polovica učencev se je udeležila turnirja v igri Boggle (ali po naše Goflja) ki smo ga zaključili v četrtek zvečer z velikim finalom. Četrtkov večer je bil naš zadnji v Domu in učitelj Matjaž nas je presenetil s svojimi cirkuškimi spretnostmi. Obvlada žongliranje, diabolo, vožnjo z monociklom in še nekaj drugih cirkuških rekvizitov, katere smo lahko preizkusili tudi mi. Kljub temu, da so nam rekviziti padali iz rok kot za stavo, smo neznansko uživali in se zabavali. Tisti večer pa smo imeli nekateri učenci pripravljene tudi razne točke, s katerimi smo se predstavili. Med njimi je bila tudi sledeča pesmica:

V ponedeljek smo se zbrali vsi,
da v šolo v naravi bi odšli.
Da od staršev se ločili bi
in sami skrbeli za svoje stvari.

Ko v dom smo prišli,
smo razveselili se vsi.
V sobe smo se namestili
ter se s kosilom pogostili.

Na pohode smo hodili,
se ob jezeru sprostili.
Veliko smo presmučali
in se na moč zabavali.

Danes zadnji je večer,
smejmo se, da bo nemir.
Zahvaljujemo se vsem,
učiteljem in delavcem.

V petek smo še zadnjič smučali na Voglu. Izvedli smo tudi pravo veleslalomsko tekmovanje. Pred kosilom smo spakirali vse stvari in nato odšli jest. Po kosilu so nam učitelji podelili zaslužena priznanja: za najboljše smučarje, zmagovalce v lokostrelstvu, vztrajnost pri smučanju, najboljše pustne maske ter za zmagovalce turnirja Boggle. Vse dni šole v naravi smo imeli čudovito sončno vreme in tako smo lahko izpolnili vse načrtovane naloge, le čas je prehitro minil. Šola v naravi je za vsakega od nas pomenila novo izkušnjo samostojnosti in odgovornosti. Večina učencev je prvič stala na alpskih in tekaških smučeh, tisti, ki pa so že znali smučati, so še izboljšali tehniko smučanja. Za vse nas, vključno z učitelji spremljevalci, je bil to zelo zanimiv in poučen teden, ki bi ga z veseljem ponovili.

Učenci 6.a, 6.b in 6.c
s spremljevalkami
Darjo Sedaj, Katjo Avsenik
in Tanjo Šenica

Presenečenje ob 8. marcu za delavke šole

V petek, 4. marca, popoldne je iz šolske kuhinje prijetno zadišalo po slastnih kolačkih, ki so jih za vse delavke šole spekli učenci Jan Šercelj, Tim Bolhar Novak in Karmen Koncilja.

Pridni kuharici ga. Andreja in ga. Amalija sta že dopoldne zamesili testo, spretne roke treh učencev pa so ob pomoči mentorice šolske skupnosti z veliko dobre volje in dobrimi mislimi valjale, oblikovale, pekle in v slastno čokolado pomakale piškotke petih različnih vrst.

V torek, 8. marca, so paketki s sladkim presenečenjem in voščilom razveselili prav vse delavke šole, a tudi na moške člane nismo pozabili.

S tem dejenjem smo ponovno pokazali, kako lahko z drobnimi pozornostmi ljudem okrog nas polepšamo dan in obogatimo ter oplemenitimo naše medsebojne odnose.

Mentorica Šolske skupnosti:
Tanja Šenica

42 let zbornika Z bregov Krke

V februarju, v mesecu kulture, je spet pred vami zbornik Z bregov Krke, ki z besedo in s fotografijo spominja na dogodke in uspehe v šolskem letu 2009/10. Že **42.** leto prinaša utrinke iz življenja in dela v OŠ Žužemberk, podružničnih šolah Ajdovec, Dvor, Šmihel ter v Vrtcu.

Uspešno šolsko leto 2009/10 je v **22** oddelkih krojilo **355** učencev in **160** predšolskih otrok v Vrtcu; zanje je skrbelo **79** odraslih.

Že **16.** leto sledimo viziji:

- **kvalitetno in konkurenčno znanje vseh učencev;**
- **vsestranski razvoj sposobnosti vseh otrok;**
- **vzgoja posameznika in kolektiva;**
- **odpiranje Zavoda v kraj in širši prostor – ugled.**

Po uspešno opravljenih popravnih izpitih je bil učni uspeh ob koncu šolskega leta **99,72**%, kar je tudi rezultat različnih oblik učne pomoči, prizadevanj učiteljev, učencev in staršev. Ob koncu šolskega leta je bilo podeljenih **277** pisnih pohval in **39** priznanj s knjižnimi nagradami. Že šestič so bila podeljena priznanja za največje dosežke šole – prejelo jih je **40** učencev za vrhunske dosežke v športu (v odbojki, mali odbojki, odbojki na pesku), za uspeh na tekmovanju Male sive celice, v angleščini in v plesu. V Zlato knjigo je bilo vpisanih **21** devetošolcev.

Solidarnost in sočutje do pomoči potrebnih smo udejanjali v že tradicionalnih solidarnostnih in zbiralnih akcijah. Zbrana sredstva v znesku **4120€** so bila namenjena: za šolanje naših učencev Glorije in Denisa iz Malawija, za izgradnjo zdravstvene postaje v Tasheringu v Pakistanu – v spomin na T. Humarja, ki je projekt začel; za prizadete v katastrofalnem potresu na Haitiju, za otroke v Angoli in za potrebe družin naših učencev ter krajanov v stiski. Šolska skupnost je vodila **zbiralno akcijo plastičnih zamaškov**, **kartuš, tonerjev in baterij**. **50** velikih vreč zamaškov je bilo odpeljano za potrebe otroka – invalida. Vse leto so potekale zbiralne akcije odpadnega papirja – za stroške šole v naravi.

Pripravili smo **šest javnih kulturnih prireditev**: **spominsko uro Leona Štuklja** – ob 10-letnici njegove smrti. Na rojstni hiši njegove matere Marije Milner, na Bildovi domačiji v Zafari, je bila odkrita spominska plošča z reliefno podobo olimpionika. Sredstva so prispevali donatorji, med gosti pa so bili: hčerka Lidija, Miro Cerar, Tomaž Zajc in številni sorodniki. Sledil je **božično – novoletni koncert** z nepalskim častnim konzulom mag. Aswinom K. Shrestho in vrhunskim alpinistom Vikijem Grošljem ter bogato tržnico s prodajo izdelkov za humanitarne namene; **Prešernov praznik** z dr. Mihaelom Glavanom in s slikarko – amaterko Anico Škoda; **materinski dan** s pisateljico Ivanko Mestnik in predstavitvijo knjige Z. Bradač Resnične o naših živalcah; Petje prinaša poletje – v KD na Dvoru; **zaključna prireditev ob dnevu državnosti**, na kateri je bilo predstavljenih **6** raziskovalnih nalog in je bil razglašen znani Suhokranjec Franc Požun, organist, zborovodja in skladatelj. Med kulturnimi dogodki šole je bilo srečanje z misijonarko s. Zvonko Mikec, Miklavžev koncert z mono-predstavo Čarobna mavrica razlik v sožitju, športna ura o tajskem boksu s svetovnim podprvakom F. Grajšem, filmske in gledališke predstave, podelitev bralnih značk in druga kulturna srečanja.

Razstave bogatijo šolski prostor vse leto. Podružnice Ajdovec, Dvor, Šmihel in Vrtec so se predstavili z zanimivimi temami: Ko bom velik…, Gozd, prostor živali in rastlin, Kraji v šolskem okolišu Dvor in Praznični december v Vrtcu. Za javnost je bila odprta razstava slik Anice Škoda, raziskovalnih nalog in športnih dosežkov, predstavitve šol v naravi ter ročnih del.

Šole v naravi in letovanja so bili v š.l. 2009/10 v Seči pri Portorožu – plavalna, v Gorenju – Rogla – smučarska, v Rakovem Škocjanu – naravoslovna, v Črmošnjicah – letovanje; vse s polno udeležbo in z uspešno izvedbo.

Dosežki na tekmovanjih iz znanja: 7 srebrnih in 2 zlati priznanji; na športnih tekmovanjih se je OŠ Žbk. uvrstila med 20 najbolj uspešnih šol v Sloveniji – 3. mesto v državi v odbojki, 2. mesto v odbojki na mivki; uspešni nastopi v gimnastiki in akrobatiki, atletiki in šahu so rezultat zavzetega dela mentorjev in učencev.

Šola je bila vključena v projekt »Shema šolskega sadja«. Iz sredstev EU je bilo razdeljeno za 1443€ sadja. Učenci so sodelovali v natečajih, delavnicah in predstavitvah. V šolskem **Eko-natečaju** je bilo podeljenih 44 knjižnih nagrad, izdelano pa je bilo sporočilno Eko glasilo. V vseslovenski očiščevalni akciji so se izkazali učenci, učitelji, starši in krajani – nabranih je bilo kar **426** velikih vreč smeti, zbranih veliko kupov večjih kosovnih odpadkov in popisanih **14** črnih odlagališč v šolskem okolišu centralne šole ter podružnic.

Dobro pripravljene in uspešno izpeljane so bile krajše in celodnevne **ekskurzije** od 1. do 9.r. Poseben simbolično zgodovinski pomen ima obisk devetošolcev v breznu **pod Krenom** v Kočevskem Rogu, pri grobišču žrtev povojnih pobojev.

Med **materialnimi pridobitvami** velja našteti: sanacijo ploščadi in delno prekritje strehe na PŠ Ajdovec, barvanja zunanjih oken in vrat PŠ Šmihel, beljenje notranjih prostorov v OŠ Žužemberk in Ajdovec, brušenje in lakiranje parketa (Žbk., Ajdovec), postavitev Ajdovške ute – delo mojstra Marka Mavsarja, zamenjava zaščitne mreže okrog igrišča Vrtca Žbk., ureditev prostora za deseti oddelek Vrtca v stari OŠ Žužemberk, pri PŠ Šmihel pa sanacija drvarnice v prostor za športne rekvizite in orodje ter številne manjše dobrine ter sredstva. Pri tem velja naglasiti kvaliteto del in donatorske prispevke vseh, ki so jih opravili.

Šolsko leto je bilo uspešno, a ne brez težav. Reševali smo jih skupaj – učitelji, učenci in starši. Slaba dejanja so se popravljala z dobrimi deli.

» Najlepša hvala za čudovito izkušnjo srečanja z učenci in učiteljskim zborom šole. Čutila sem, da se trudite za utrditev pristnih vrednot in s tem skrbite za pravo rast slovenskega naroda. Naj bo ta čut solidarnosti še naprej motiv za vsak trud in delo in naj vam prinaša obilo sreče,» je zapisala misijonarka sestra Zvonka Mikec.

Naj bodo sobivanje, sodelovanje, solidarnost in sočutje temelj naših prizadevanj za srečno življenje v naši Suhi krajini.

Ravnateljica:
mag. Jelka Mrvar

»Krški raki« v lepotici Krki

Pred dobrimi petdesetimi leti so otroci za zabavo, odrasli pa za hrano, lovili potočne rake v slovenskih potokih. V osnovni šoli se prav gotovo večina nas še spominja ur biologije in slike prečnega prereza potočnega raka, kjer smo dobro prepoznali krvožilje, prebavilo, vse noge hodilke, itd. Pravo nasprotje se pojavlja danes, ko mlajše generacije potočnih rakov skorajda v naravi ne poznajo, oziroma so prepričani, da so tako redki, da jih je nemogoče videti. V 19. stoletju so potočni raki zaradi bolezni račje kuge v mnogih vodah izginili, ponekod skoraj izumrli. Danes so tej potočni raki zakonsko zaščiteni, saj so močno ogroženi. Potočni raki spadajo med rake deseteronožce in naseljujejo tekoče, redkeje stoječe vode. Pogosto se zadržujejo v račjih luknjah (ali račinah) in skrivališčih, izkopanih v ilovnate brežine ali dno, med koreninami, listjem, med in pod kamenjem ali skalami. Raki so nočne živali, ki ponoči prilezejo iz skrivališča in iščejo hrano.

Avtohtone vrste potočnih rakov v Sloveniji

V Sloveniji živijo tri avtohtone vrste potočnih rakov: koščak, koščenec in jelševec. Nedavno je bilo z genetskimi raziskavami dokazano, da v porečju Kolpe živi gentsko dobro ločena populacija in morda celo nova vrsta, verjetno endemična na območju Slovenije in Hrvaške. Slednjo bi lahko šteli tudi kot četrto vrsto potočnega raka pri nas. Koščak, koščenec in jelševec so z zakonom zaščitene in ogrožene živali.

Koščenec (*Autropotamobius pallipes*) je razširjen v tekočih vodah Jadranskega povodja (reka Reka, Soča, Vipava s pritoki). Nekoč je bil zelo pogost v povodju Dragonje in v reki Rižani, kjer ga danes ogrožajo veliki odvzemi vode in onesnaževanje.

Koščak (*Austropotamobius torrentium*)je najmanjša vrsta potočnega raka pri nas. V Sloveniji je razširjen predvsem v pritokih rek Drave in Save. Koščak živi v tekočih vodah. Koščak je pri nas pogostejši od jelševca. Največkrat ga najdemo v majhnih, celo v zelo plitvih, gozdnih potokih. Pogosteje je prisoten v mrzlih in s kisikom bogatih vodah. Pogosto živi v hitro tekočih potokih in rekah, saj mu težji in trdnejši oklep omogoča preživetje v močnejšem toku kot jelševcu. Redkeje je najden v hudourniških ali stoječih vodah. Običajno živi tudi na višjih nadmorskih višinah kot jelševec. V redkih primerih najdemo koščaka in jelševca skupaj v istem potoku. Takrat lahko opazimo, da se koščak raje skrije v luknje pod skalami in kamni, med tem ko jelševec izbere raje peščeno dno, kamor se lahko zakoplje.

Jelševec (*Astacus astacus*) je razširjen v stoječih, redkeje tekočih vodah. Vzhodni del Slovenije je naravno območje razširjenosti jelševca, vendar pa ga najdemo danes tudi v mnogih drugih delih Slovenije. Jelševec je bil že v zgodovini znan kot gojitvena vrsta in pogosto naseljena vrsta npr. v ribnike in reke v bližini gradov, samostanov, itd. Največje gostote raka jelševca v Sloveniji so bile nekoč v reki Krki, kar je takrat poudarjalo še posebej pomemben gospodarski vidik. Na primer, v Žužemberku so nekoč v reki Krki pod gradom živeli vsem znani »krški raki« oziroma jelševci. Znano je bilo, da so bili posebna specialiteta na cesarskem dvoru na Dunaju. Da bi reki Krki vrnili sloves reke, bogate z raki, so v Krko v okviru programa repopulacije (1960–1976) vložili nekaj deset tisoč osebkov jelševcev. Prisotnost jelševca v Krki je danes slabo raziskana.

Ogroženost avtohtonih rakov

Potočni raki so bioindikatorji kvalitete celinskih voda, zato je njihov obstoj v celinskih vodah pomemben pokazatelj ekološkega stanja. Avtohtone vrste potočnih rakov so danes ogrožene tako zaradi onesnaževanja vode s pesticidi kot tudi zaradi fizične spremembe vodnega okolja (regulacije, zajezitve, hidromelioracije, osuševanje). Poleg tega potočne rake po vsej Evropi ogrožajo tudi tujerodne vrste, ki jih pogosto zanese v naše vode človek. Tujerodne vrste rakov vplivajo na avtohtone predvsem tako, da tekmujejo za hrano in prostor in uničujejo habitat. Tujerodni raki pogosto prenašajo bolezni, ki pa so za naše rake pogosto smrtne.

Severnoameriške vrste tujerodnih rakov (npr. signalni rak) so prenašalci bolezni račje kuge, sami pa so odporni nanjo. V drugi polovici 19. stoletja in v 20. stoletju je račja kuga zelo prizadela populacijo rakov v Evropi in tudi v Sloveniji. Prisotnost tujerodnih potočnih rakov v Sloveniji je bila do sedaj potrjena le v rekah Mura in Drava. Leta 2009 pa se je že pojavila nova tujerodna vrsta raka v Sloveniji na savski mrtvici na Prilipah. Tujerodni rak je avstralski rak rdeče škarjevec, ki spada sicer med tropske vrste, preživi v mrtvici in se uspešno razmnožuje.

Moje ime je Martina Jaklič in sem mlada raziskovalka na Nacionalnem inštitutu za biologijo, kjer se ukvarjem z raziskovanjem potočnih rakov.

V lanskem letu smo v številnih potočkih in pritokih srednjega in spodnjega dela reke Krke že našli potočnega raka koščaka. Po govoricah starejših domačinov potočnih rakov v zgornjem toku reke Krke niso videli že nekaj deset let. Raki živijo v organsko neonesnaženih vodah in v vodah brez pesticidov. Vsaka najdba potočnega raka je dokaz, da so naše vode še čiste in neonesnažene. Informacije o najdenih potočnih rakih so zato zelo dobrodošle (najbolj uporabne so informacije o najbližjem kraju in imenu potoka, kjer je potočni rak viden). O najdbi me lahko obvestite na e-mail: tina.jaklic@nib.si. Te informacije bi pripomogle k hitrejšemu zbiranju informacij o potočnih rakih v Sloveniji in ponovnem oživljanju zgodb o »krških rakih« v lepotici Krki in njenih pritokih.

Martina Jaklič

Suhokranjec v ansamblu Popotniki

Avgusta lansko leto je z delovanjem v prenovljeni zasedbi začel delovati ansambel Popotniki, v katerem po novem kot kitarist in pevec nastopa tudi Suhokranjec Mitja Šinkovec iz Šmihela pri Žužemberku. Zasedba je že na svojem prvem festivalskem nastopu v Dolenjskih Toplicah navdušila strokovno komisijo in v izjemni konkurenci prejela nagrado za najboljšo vokalno izvedbo skladbe Tvoj prstan. Tudi za letos načrtujejo kar nekaj festivalskih nastopov, pesti za njihov uspeh pa bomo držali tudi Suhokranjci. Poleg Mitje so v ansamblu še Vlado Kocjan iz Škocjana, Zdenko Šinkec iz Šmarjeških Toplic ter Gašper Kokalj iz Moravč.

"Zajec" za sezuvanje škornjev iz Dvora pri Žužemberku

Naprava za sezuvanje škornjev v podobi rogača, ki jo najpogosteje še danes imenujemo »zajec«, je izdelana iz umetniškega liva. Izdelki iz umetniškega liva so bili velika evropska moda prve polovice 19. stoletja, dejavnost pa se je imenovala železolivarstvo. Govorimo o posebni zvrsti železolivarskih izdelkov za okras, notranjo opremo prostorov, opremo pokopališč in grobov, stanovanjskih stavb, cerkva, znamenj, raznih javnih in zasebnih komunalnih naprav itd. Proizvodnja tovrstnih izdelkov na naših tleh je stekla po letu 1820 v nekdanji železarni na Dvoru pri Žužemberku v dolini zgornje Krke. Železarna je bila ustanovljena 1796 in je delovala do 1891. To je bil eden največjih zgodnjih industrijskih obratov na Slovenskem, katerega lastniki so bili knezi Auerspergi. Železolivarna na Dvoru je s posodobitvijo leta 1822 postala ena največjih na vsem ozemlju južno od Alp. Izdelovala je celo paleto izdelkov iz litega in kovanega železa. Poleg izdelkov umetniškega liva so izdelovali tudi predmete in elemente, ki so jih uporabljali v poljedelstvu, trgovini, gradbeništvu, industriji, pri gradnji cestnih in vodovodnih omrežij ter pri širjenju mreže železniških prog. Zlasti značilni so bili npr. litoželezni stebriči na peronih železniške proge med Dunajem in Trstom. Izdelki umetniškega liva iz dvorske železolivarne predstavljajo tudi prve primere industrijskega oblikovanja na naših tleh.

prof. dr. Janez Bogataj

Žužemberški ris na strehi Afrike

Na svojih potovanjih in alpinističnih odpravah sem videl že marsikaj in so stvari, ki so mi še posebej padle v oči. Ena od teh je izkazovanje nacionalnega ponosa, pripadnosti neki državi ali skupnosti, oziroma biti ponosen na to, kar si. Načini se od države do države nekoliko razlikujejo, skoraj povsod pa sem opazil pristen poudarek na nacionalnih simbolih- še posebej zastavah, ki ob praznikih ulice spremenijo v pisano valovito morje, saj so brez izjeme obešene na vseh poslopjih.

Še bolj izraziti pa so ti občutki v gorah. Zbirka mojih vzponov na naj… vrhove sveta je kar bogata in ob tem sem doživel že marsikaj. Za vedno mi bodo v spominu ostali prizori alpinistov, ki so s skrajnimi napori dosegli vrh in tam razgrnili zastavo svoje domovine. Težave z višino, izčrpanost, mraz... Nič se ni moglo primerjati z dragocenostjo, ki je zaplapolala v njihovih rokah. Uspelo jim je! Skupaj z delčkom svoje domovine so bili na enem od naj… vrhov sveta. Fotografiranje. Tekle so solze, solze sreče in ponosa.

Ob tem se vedno znova zamislim. Nekateri zastavo svoje domovine, kot največji zaklad, z velikimi napori odnesejo in razgrnejo na višinah, ki si jih je težko predstavljati, drugi pa je »ne zmorejo« za praznik obesiti niti na lastni hiši. Ko pomislim na Slovenijo, mi je vedno neprijetno. Čeprav je izobešanje zastav za državne praznike določeno tudi z zakonom, so zastave na hišah žal le redkost. In ob tem se pritožujemo, da tujci Slovenije ne poznajo in ne cenijo dovolj. Ja, le kako naj jo, če je še lastni prebivalci ne znamo spoštovati?!

Februarja sem za nekaj tednov odhajal na potovanje v JV Afriko, v okviru katerega sem se nameraval povzpeti tudi na njen najvišji vrh in čeprav je slovenska zastava tam že bila, sem jo nameraval vzeti s seboj. Tik pred odhodom pa sem se spomnil, da imamo na zastavi občine Žužemberk upodobljenega risa. Mačko, ki odlično pleza po drevju, zelo težko »spleza« na pročelje hiš (na zastavi) in pričelo me je zanimati, kako je z njegovim plezanjem po

gorah. Kaj pa, če bi šel ris z mano? Zamisel sem predstavil na občini, podatka, da bi zastava na Kilimandžaru sploh kdaj že bila, ni bilo in dobil sem zeleno luč. Čez nekaj dni sem bil z zastavo v nahrbtniku že na poti in v začetku marca je po štiridnevnem vzponu zaplapolala na zasneženem vrhu vroče afriške celine. Občutkov se ne da opisati. Tudi ris se je odlično počutil in sklenila sva, da bova najmogočnejše gore sveta odslej osvajala skupaj.

Po sestopu sva na safarijih obiskala še njegove precej bolj divje afriške »bratrance«, na potovanju pa sva se med drugim ustavila tudi v dolini Olduvai Gorge, ki velja za zibelko človeštva in kraj, od koder se je pred nekaj milijoni let človeška rasa pričela širiti in naseljevati po svetu.

Tomaž Špelko

Energetska učinkovitost objektov

Kako znižati stroške ogrevanja?
Na kaj moramo biti pozorni pri menjavi oken?
Kako do nepovratnih sredstev Eko sklada?

Učinkovitejša raba energije spada med trenutno globalno najaktualnejše teme, s katero se dnevno srečujemo vsi. Kako izboljšati energetsko učinkovitost naših stanovanjskih in poslovnih objektov in zmanjšati račun za ogrevanje? Na kaj moramo biti pozorni pri menjavi oken? Kdaj se odločiti za menjavo fasade? Kako priti do nepovratnih sredstev, ki jih za občane razpisuje slovenski EKO sklad?

Odgovore na ta in vrsto drugih vprašanj s področja energetske učinkovitosti objektov boste dobili na **brezplačnem predavanju**, ki ga v skupnem sodelovanju organizirata **Občina Žužemberk** in družbi **Jelovica okna** in **Jelovica hiše**.

Strokovnjaki Jelovice vam bodo posredovali koristne informacije s področja menjave stavbnega pohištva, obnov fasad in streh ter vam obrazložili, kako do nepovratnih sredstev za tovrstne ukrepe. Na voljo bodo tudi za vaša konkretna vprašanja.

Predavanje bo dne 15. aprila 2011, ob 19.00 uri, v sejni sobi Občine Žužemberk.

Vljudno vabljeni!

Prihajajo Diamanti!

Suha krajina je po nekaj sušnih letih spet dobila narodnozabavni ansambel, ki ima velik potencial tudi v širšem slovenskem prostoru. Moči so namreč združili prekaljeni suhokranjski glasbeniki, ki so v preteklosti močno zaznamovali suhokranjsko glasbeno sceno. Zasedbo sestavljajo Dušan Sadar, Drago Zupančič, Uroš Legan in Rok Legan. V decembru so v studiu Fink posneli svoji prvi skladbi in sicer priredbo skladbe Le Krka ve ter prvo lastno polko z naslovom Vem, ki se je že prijela pri poslušalcih radijskih postaj po Sloveniji, pravi hit pa je postala tudi na spletnem portalu Youtube, kjer strmo raste število poslušanj. Fantje imajo na svojih nastopih, poleg kvalitetne zabavne in narodnozabavne glasbe, pripravljen tudi pester zabaven program, v prihodnosti pa načrtujejo nekaj festivalskih nastopov, na katerih bodo gotovo dokazali svojo nesporno kvaliteto.

Matej Kocjančič

REZULTATI PROGRAMA SVIT V LETU 2010

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Namenjen je populaciji v starosti od 50 do 69 let. Koordinira in izvaja ga v sodelovanju s partnerji Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. Program je zastavljen kot učinkovito sredstvo za zmanjševanje raka na debelem črevesu in danki. Odzivnost v Sloveniji na program Svit se izboljšuje, saj je bila v lanskem letu 56,99 %.

Breme raka na debelem črevesu in danki je v Sloveniji velik javnozdravstveni problem, kar je razvidno iz visokega števila novo odkritih oseb za tem rakom vsako leto. Pogosto se bolezen dolgo razvija brez očitnih znakov, zato je za učinkovito zdravljenje lahko že prepozno. V letu 2007 je bilo na novo odkritih 1392 primerov, napoved za leto 2010 pa je 1479 novo odkritih primerov. Rak debelega črevesa in danke je 4. najpogostejši rak pri moških, 3. najpogostejši rak pri ženskah in 2. najpogostejši vzrok smrti med rakavimi obolenji. Letno zaradi te vrste raka umre 775 ljudi. Zelo nizek je tudi odstotek raka debelega črevesa in danke, odkrit v zgodnji fazi in znaša le 12-14 %. Relativno 5 letno preživetje bolnikov z rakom debelega črevesa in danke namreč znaša, če je rak odkrit v omejeni obliki 95 %, če pa je rak odkrit v stadiju, kjer so prisotni že oddaljeni zasevki, pa le to znaša 8 %.

Izvajanje Programa Svit v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2010 v Sloveniji

Od 1.1. 2010 do 31.12. 2010 je bilo v program povabljenih 310.404 oseb. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 175.570 oseb (56,99 %). Zaradi zdravstvenega razloga je bilo izključenih 22.417 oseb (12,77 %). Pozitiven test na prikrito krvavitev v blatu je imelo 8.730 oseb (6,27 %), od tega 7.488 oseb opravilo kolonoskopijo.

Analiza odzivnosti po zdravstvenih regijah za leto 2010 je pokazala najvišjo odzivnost v program Svit v zdravstveni regiji nova Gorica (61,56 %), sledili sta zdravstvena regija Kranj (60,77 %) in Novo mesto (60,51 %). Najnižja odzivnost je bila zdravstveni regiji Murska Sobota (50,69 %) in Maribor (52,03 %). Opaziti je tudi razlike med spoloma, ženske se v vseh regijah bolje odzivajo na program Svit kot moški. Če primerjamo občine v zdravstveni regiji Novo mesto, je odzivnost najvišja v občini Semič, Dolenjske Toplice in Straža, najnižja pa v občini Škocjan, Krško in **Žužemberk** (tabeli 1 in 2).

Tabela 1. Odzivnost vabljenih v Program Svit na ravni Slovenije in po zdravstvenih regijah v obdobju 1.1.2010 do 31.12.2010 skupaj in po spolu

	Odzivnost (%)		
Zdravstvena regija	Skupaj	Moški	Ženske
Celje	55,58	51,72	59,42
Nova Gorica	61,56	57,70	65,48
Koper	54,31	50,05	58,68
Kranj	60,77	57,14	64,23
Ljubljana	59,51	54,63	64,10
Maribor	52,03	47,82	56,21
Murska Sobota	50,69	46,73	54,73
Novo mesto	60,51	55,16	66,05
Ravne na Koroškem	57,72	53,89	61,69
Slovenija	56,99	52,63	61,27

Tabela 2. Odzivnost vabljenih v Program Svit v občinah zdravstvene regije Novo mesto, obdobje 1.1.2010 do 31.12.2010 skupaj in po spolu

	Odzivnost (%)		
Občina	Skupaj	Moški	Ženske
Semič	72,97	67,92	77,93
Dolenjske Toplice	70,28	63,88	77,14
Straža	64,99	60,14	69,33
Novo mesto	64,06	59,26	68,54
Šentrupert	63,86	58,79	68,86
Črnomelj	62,94	59,65	66,48
Metlika	62,65	56,19	69,31
Trebnje	60,24	53,14	68,33
Šentjernej	59,66	53,67	66,22
Mirna Peč	59,41	54,42	64,65
Mokronog-Trebelno	58,55	51,32	66,83
Šmarješke Toplice	57,83	52,97	63,27
Kostanjevica na Krki	55,16	56,85	53,50
Žužemberk	54,45	47,60	62,69
Krško	52,85	47,31	58,78
Škocjan	52,68	47,06	59,26
Novo mesto	60,51	55,16	66,05

Da bi bil lahko Program Svit uspešen na ravni populacije, se ga mora aktivno udeležiti vsaj 70 % povabljenih – še bolje pa več! Zato se ne bojte sveta tam znotraj in sodelujte v programu, v katerega boste povabljeni! Program Svit rešuje življenja – lahko ga reši tudi vam. S skupnimi močmi lahko dosežemo, da bo Svit uspešen!

Za vse dodatne informacije si lahko pogledate tudi spletno stran www.program-svit.si .

Doroteja Kuhar, dr.med., specializant javnega zdravja
Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto

Številni razlogi za dimniške požare

V zadnjem času se v javnosti neupravičeno širijo govorice, da so za dimniške požare odgovorni dimnikarji. V sekciji dimnikarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije opozarjajo na prepogosto prakso lastnikov stanovanjskih objektov, ki dimnike čistijo »**sami**«, namesto, da bi tovrstno delo prepustili za to usposobljenim dimnikarskim podjetjem. Posledično smo priča dimniškim požarom, za katere pa ne smemo vse povprek kriviti dimnikarjev!

Dimnikarji svoje storitve izvajajo zaradi javnega interesa, zato so državljani po zakonu obvezni, da dimnikarjem omogočijo izvajanje dimnikarskih storitev. Nespoštovanje predpisov namreč prispeva s slabšemu stanju kurilnih naprav, povečanju onesnaženosti in seveda k ogrožanju ljudi in njihovega premoženja. Število požarov, pa tudi ostalih nesreč (npr. zastrupitev), dokazuje, da **lastniki nikakor niso sposobni sami skrbeti za pravilno delovanje kurilnih in dimovodnih naprav. Edini strokovni nadzor nad tem mora biti prepuščen za to strokovno usposobljeni dimnikarskim službam, katerih interes je, da svoje delo opravijo kvalitetno, strokovno in v skladu s predpisi.**

Res je, da številni požari nastanejo zaradi neočiščenih dimnikov, vendar je potrebno raziskati, zakaj so neočiščeni. **Vedno večje število uporabnikov zavrača obvezne dimnikarske storitve**, poleg tega pa opozorila ter obvestila dimnikarjev pogosto izzvenijo v prazno. Več kot tretjina dimniških požarov nastane zaradi neustrezne in nestrokovne vgradnje ali obnove dimnika, pomanjkljivega projektiranja, nestrokovne uporabe naprav, dotrajanih naprav in kurjenja plastike, smeti in ostalih predmetov. Izvajalci del vgrajujejo dimnike, ki so iz materialov, ki niso pregledani od ustreznih inštitucij in to je največkrat tudi vzrok, da pride do pregretja dimniške tuljave. Vgrajujejo se doma narejeni kovinski dimniki, ki se izolirajo s stekleno volno, brez požarnega jaška. Izvajalci vgrajujejo dimnike v lesene dele, pozneje pa pride do vžiga ostrešja. Zaradi nestrokovne uporabe naprav in predvsem zaradi mokrega goriva (drva, premog) nastajajo smolnate obloge, ki se zelo hitro vnamejo, in že imamo dimniški požar.

Razlogov za dimniške požare torej ne smemo iskati le pri dimnikarjih, čeprav je s prstom najlažje pokazati ravno nanje. Krivdo za dimniške požare in nespoštovanje predpisov s strani državljanov mora prevzeti tudi Civilna iniciativa in posamezniki, ki državljane že več let pozivajo k državni nepokorščini oz. odklanjanju dimnikarskih storitev.

Do dimniških požarov in neljubih tragičnih dogodkov, kakršnemu smo bili priča za silvestrovo, zagotovo ne bi prihajalo, če bi državljani dosledneje spoštovali predpise na področju izvajanja dimnikarskih storitev, pa tudi predpise o vgradnji in servisiranju kurilnih in dimovodnih naprav. Sekcija dimnikarjev pri OZS državljane zato poziva, naj dimnikarjem omogočijo izvajanje dimnikarskih storitev, saj bodo s tem zaščitili sebe, svoje najbližje in svoje premoženje!

IBS MEDNARODNA POSLOVNA ŠOLA LJUBLJANA
Mencingerjeva 7, 1000 Ljubljana
telefon: 040/561 896, e-naslov: info@ibs.si, www.ibs.si

vpisuje v akreditirani visokošolski strokovni program:

MEDNARODNO POSLOVANJE

Študenti se pri študiju seznanijo s poslovnimi, upravnimi, ekološkimi in etičnimi vsebinami ter dosežejo visoko stopnjo znanja tujega jezika, pri katerem je poudarek na sproščenem komuniciranju in razumevanju. Predavanja so organizirana tako, da so kar najbolj prilagojena študentom ob delu: potekajo dvakrat tedensko popoldne od 16.30 do 19.45; naenkrat pa je na urniku le en predmet. IBS delno ali v celoti prizna študentom znanje, pridobljeno na drugih visokih šolah. Diplomo je možno pridobiti relativno hitro, ker imamo individualne izpitne roke. Za zaposlene v tujini imamo organizirano učinkovito izobraževanje na daljavo (izpeljano po modelu Open University). Študij in izpiti preko svetovnega spleta so možni tudi za invalide. Naši predavatelji imajo habilitacijo in poučujejo tudi na drugih slovenskih in tujih univerzah in visokih šolah kot so Deakin University, Avstralija, Jammu University, Indija, Kauno Kolegija, Litva, Munich Business School, Nemčija, Pacific University Hawaii, Savonia University of Applied Sciences, Varkaus, Finska, Universita degli studi di Trieste, Italija, Universität Klagenfurt, Avstrija, University of Bolzano, Italija itd.

LEILA, Višja strokovna šola, d.o.o.
Mencingerjeva 7, 1000 Ljubljana
T: 040/561 896, e-naslov:irena.marinko@guest.arnes.si, www.leila.si

vpisuje v višješolski strokovni program:

POSLOVNI SEKRETAR

K vpisu vabimo vse, ki želijo pridobiti višjo izobrazbo in naziv poslovni sekretar oziroma poslovna sekretarka. Specializirani smo za izobraževanje poslovnih sekretarjev, zato vsebine pri večini predmetov vsebujejo praktične primere, značilne prav za delovna mesta, na katerih delajo poslovni sekretarji. Izobraževanje izvajajo predavatelji z univerzitetno izobrazbo, magisterijem ali doktoratom, ki imajo izkušnje pri delu v gospodarstvu in poučevanju in uporabljajo sodobne učne metode. Študenti imajo možnost, da zaključijo študij prej kot v dveh letih, obstaja pa tudi možnost študija na daljavo. Šolnina je med najnižjimi v Sloveniji in vključuje vpisnino, učno gradivo, ponavljanje izpitov in individualne izpite. V šoli razvijamo pozitivno vzdušje in veselje do študija. Izobraževanje poteka na prijetni lokaciji v centru Ljubljane. S študenti delamo individualno. Ne pomenijo nam le številk, ampak ljudi, s katerimi imamo pogoste in prijateljske stike.

SPOROČILO

UPRAVNA ENOTA NAPROŠA OBČANE, DA PREVERIJO VELJAVNOST SVOJIH OSEBNIH IZKAZNIC TER PRAVOČASNO ODDAJO VLOGO ZA IZDAJO NOVE OSEBNE IZKAZNICE.

Upravna enota Novo mesto

**"KRKA VALOVI, ŠUMI, DERE ČEZ SLAPOVE,
ŠTEJE URE ALI DNEVE ..."**

Ob lepi zeleni lepotici, ki se vije in šumi, stoji izletniška kmetija MEDEN. Vsak človek lahko tukaj najde nekaj zase. Postregli vam bomo s hrano iz krušne peči, domačim kruhom, na jasi je lep prostor za piknike, zaključene družbe in seveda obilo dobre kapljice.

Odprto imamo vsak dan, od 15. ure naprej.

Uradna otvoritev bo v petek, 8. julija, ob 16. uri, v sklopu občinskega praznika.

Vljudno vabljeni.

ZAHVALA GASILCEM

V mesecu januarju 2011 je v jutranjih urah zagorelo v enem izmed pomožnih proizvodnih prostorov KEKO Varicon-a v Žužemberku. Sprožena je bila akcija gašenja in reševanja, na katero so se takoj odzvali gasilci bližnjih gasilskih društev.

Zahtevno gašenje in reševanje opreme so uspešno opravili gasilci PGD Žužemberk.

Zahvaljujemo se požrtvovalni, dobro opremljeni in usposobljeni ter odlično vodeni skupini gasilcev PGD Žužemberk za uspešno akcijo.

Zahvala velja tudi gasilcem PGD Dvor.

Direktor: Branko Klemenčič

INSTALACIJE JANI
OGREVANJE IN VODOVOD
Janko Prijatelj s.p., Dolnji Križ 12, Žužemberk
041 629 641

Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja

Na podlagi 2., 4. in 15. člena Odloka o priznanjih Občine Žužemberk (Ur.l. RS, št. 55/02 in 29/10) Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŽUŽEMBERK

I.

Občina Žužemberk **zbira predloge** za kandidate za priznanja, ki so se v letu 2010 izkazali s svojim delom in prispevali k prepoznavnosti, družbenemu, gospodarskemu in splošnemu razvoju, podeljujejo pa se v letu 2011:

1. **Naziv častnega občana Občine Žužemberk** se podeljuje posameznikom, občanom Občine Žužemberk, drugim državljanom RS, državljanom tujih držav za **izjemno pomembno delo in zasluge**, ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Žužemberk.
2. **Zlati grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku **za življenjsko delo**, za večletne uspehe ali enkratne izjemne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnega pomena ali skupini občanov oziroma pravnim osebam **za večletne uspehe ali dosežke** na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja in dela, s katerimi so pomembno vplivali na razvoj in ugled Občine Žužemberk. Podeljuje se eno priznanje.
3. **Srebrni grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku, skupini občanov, društvu ali drugi pravni osebi ob izjemnih enkratnih dosežkih, ob izrednem humanem in požrtvovalnem dejanju, **ob življenjskem ali delovnem jubileju** ali drugih posebnih priložnostih. Podeljuje se eno priznanje.
4. **Bronasti grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku, skupini občanov, društvu ali drugi pravni osebi za posebne uspehe in dosežke na področju življenja in dela, pomembne za občino, in dejanja, ki se **odražajo v humanem odnosu do soljudi**. Podeljuje se eno priznanje.
5. **Pisno priznanje** se podeljuje občanom, skupinam občanov in pravnim osebam za njihove uspehe in prizadevanja na posameznih področjih življenja in dela. Pisno priznanje se lahko podeli tudi ob posebnih priložnostih in slovesnostih.
6. **Pisna zahvala občine** se podeljuje občanom, skupinam občanov in pravnim osebam za njihove uspehe in prizadevanja na posameznih področjih življenja in dela. Pisna zahvala se lahko podeli tudi ob posebnih priložnostih in slovesnostih.

II.

Predloge za podelitev priznanj Občine Žužemberk lahko podajo občani, politične stranke, krajevna skupnost, podjetja, društva in druge pravne osebe.

III.

Predlogi za podelitev priznanj morajo biti **podani v pisni obliki** in morajo vsebovati naslednje podatke:

- ime in sedež predlagatelja,
- **osnovne podatke predlaganega prejemnika priznanj**a,
- vrsto predlaganega priznanja,
- podrobno utemeljitev predloga,
- priporoča se tudi dokument, ki potrjuje navedbe v obrazložitvi.

Predloge s podatki in obrazložitvijo predlagatelji posredujejo na naslov:
Občina Žužemberk, Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, 8360 Žužemberk, Grajski trg 33**, v zaprti ovojnici,** z oznako **"ZA PRIZNANJA OBČINE ŽUŽEMBERK",** do vključno **12. maja 2011, do 12. ure.**
Kontaktna oseba je g. Vlado Kostevc, direktor občinske uprave (vlado.kostevc@zuzemberk.si)**.**
Nepravilno označene ovojnice bodo zavrnjene in vrnjene pošiljatelju.

IV.

Predloge za podelitev priznanj bo obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Občinskega sveta Občine Žužemberk ter pripravila predlog za odločanje na Občinskem svetu Občine Žužemberk.
Priznanja za učence in dijake bodo podeljena na posebni svečanosti.
Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji Občinskega sveta Občine Žužemberk oz. slovesnosti v počastitev občinskega praznika, ki bo 17.07.2011.

Številka: 094-1/2011-1
Žužemberk, 30. 3. 2011

Komisija MVVIP
Občine Žužemberk
Dušan Papež l.r.

Seznam cepljenja psov

	PONEDELJEK – 18.04.2011		TOREK – 19.04.2011
7.30	Brezova Reber	**7.30**	Stavča vas
8.00	Veliki Lipovec	**8.00**	Lašče
8.30	Ajdovec	**8.30**	Lopata
9.00	Podlipa	**9.15**	Sela (Hinje)
9.45	Srednji Lipovec	**9.30**	Vrh (Hinje)
10.15	Trebča vas	**10.00**	Visejec
10.45	Sadinja vas	**10.30**	Ratje
11.15	Vinkov Vrh	**11.00**	Prevole
11.45	Dvor	**11.30**	Žvirče
12.45	Gornji Kot	**12.30**	Pleš
13.15	Dolnji Kot	**12.45**	Hinje

	SREDA– 20.04.2011		ČETRTEK –21.04.2011
7.30	Podgozd	**7.30**	Prapreče
8.00	Jama	**8.00**	Vrhovo
8.30	Veliko Lipje	**8.30**	Gor. Križ
8.45	Malo Lipje	**9.15**	Šmihel
9.15	Gradenc	**9.45**	Klečet
10.00	Plešivica	**10.30**	Drašča vas
10.30	Budganja vas	**11.00**	Dešeča vas
11.00	Žužemberk- desni breg	**11.45**	Cvibelj
12.00	Zafara	**12.15**	Reber
12.30	Žužemberk- levi breg	**12.45**	Zalisec

ZAMUDNIKI:
PETEK - 22. 4. 2011
Veterina Novo mesto: 8.00 – 13.00
Veterina Žužemberk: 7.00 - 8.00

Cepljenje lahko opravite tudi v naši ambulanti (tel.:07/ 393 47 51) vsak delavnik od 7.00 do 19.00 ure, ob sobotah od 7.00 do 11.00 ure.
Seznam je objavljen tudi na naši spletni strani: www.veterina-nm.si
Pri cepljenju imejte s seboj EMŠO lastnika psa, ki je obvezen podatek v centralnem registru psov.
Informacije: 07/393 47 40 Novo mesto
07/ 308 73 19 Žužemberk (med 7.00 in 8.00 uro)

ZAHVALA

28. 3. 2011 nas je zaradi bolezni v 79 letu starosti zapustil

Mato ANDRIJANIĆ,

roj. 13. 3. 1933, iz Žužemberka.

Pogreb pokojnika je bil 31. 3. 2011 na žužemberškem pokopališču. Ob boleči izgubi našega Mateja Andrijanića se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v žalosti in slovesu sočustvovali z nami. Še posebej se zahvaljujemo sosedom, prijateljem, pogrebnemu zavodu Novak ter prostovoljnemu gasilskemu društvu Žužemberk skupaj z gasilci občinskega poveljstva za nepozabno slovo, ki so nam ga omogočili ob slovesu na pogrebni svečanosti. Krajani Žužemberka - HVALA VAM!

Žalujoči družina
ANDRIJANIĆ iz Žužemberka
in ostali svojci

foto video studio
Maver
Vas vabi v
PRENOVLJENI STUDIO
nudimo vam:
digitalne fotoaparate
okvirje
poročne in ostale albume
...
NOVO
SONČNA OČALA
za vse starosti
moške, ženske in otroške URE
TERMOMETRE
POSEBNA PONUDBA:
digitalne fotografije 10x15
nad 100 kom. samo 0,08 € na kos
DARILO: povečava po želji
VABLJENI !

Ko tvojo zaželimo si bližino, gremo tja, v ta mirni kraj tišine, tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče, da te več med nami ni. Čeprav tvoj glas se več ne sliši , beseda tvoja v nas živi, povsod te čutimo, da med nami si.

ZAHVALA

V torek smo se na žužemberškem pokopališču poslovili od naše mame, babice in prababice, sestre in tete.

Štefke Jaklič

iz Zalisca pri Žužemberku

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo za vsa izrečena sožalja, cvetje, sveče in sv.maše. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu FS Prevozi, družini Zarabec, Zupančič Mariji, družinam Kastelic, Barle in Krese iz Šmarja, družini Žagar ter Hrenovim in Zoretovim. Hvala tudi vsem tistim, ki niso posebej imenovani, pa so nam kakorkoli pomagali. Zahvala tudi splošni bolnišnici Novo mesto za lajšanje bolečin, gospodu župniku za lepo opravljeni obred in ganljive besede ob slovesu, pogrebni službi Novak, pevcem in izvajalcem Tišine.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste našo mamo spremili k večnemu počitku.

Žalujoči vsi njeni.

FS AVTOPRALNICA
Žužemberk
Telefon: (07) 38 85 500
(07) 38 85 505
OSNOVNO PRANJE,
VOSKANJE,
PRANJE PODVOZJA
PRANJE
OSEBNEGA
AVTOMOBILA

DIMNIKARSTVO

ANA JELANČIĆ s.p.
tel.: 07 816 20 60

Ribniki 12 8290 Sevnica
GSM: 031 320 900
Fax: 07 816 20 61
ana.jelancic@siol.net

Dimnikarstvo Ana Jelančič s.p. edino pooblaščeno za izvajanje dimnikarskih storitev na dimnikarskem območju Žužemberk .

051 390 901 – dimnikar **Robert**
051 680 922 – dimnikar **Klemen**

Vsem uporabnikom kurilnih in dimno vodnih naprav smo na voljo tudi na tel. št. 07 816 20 60, 07 492 05 90 ali 031 320 900.

Kolektiv s 30-letno tradicijo
Dimnikarstvo Jelančič

Fotografi, na plan

Zanimivo fotografijo nam je poslal Gorazd Tratnik iz Celja. Na sliki iz 60. tih let je cerkev sv. Roka v Žužemberku. Spremembe po pol stoletja so danes očitne. Gorazd Tratnik prejme nagrado našega sponzorja.

Vabimo ljubiteljske fotografe, da zabeležite različne ljudske in glasbene dogodke, sejme, obletnice društev in dogajanja v vašem kraju. Pomlad je že tukaj in njena idila vsekakor kliče k temu, da s fotografskim aparatom ovekovečite naravo. Najboljšo poslano fotografijo bomo objavili v Suhokranjskih poteh, avtorja pa nagradili. Fotografije pošljite po elektronski pošti na naslov: suhokranjske.poti@zuzemberk.si ali klasični pošti za rubriko »Fotografi, na plan«

Urednik

POGREBNE STORITVE

Marija Novak s.p.
Reber 2a, Žužemberk
Tel.: 07/38 88 100
GSM: 031/876 276

Nudimo pogrebne
in pokopališke storitve
na območju občine Žužemberk

Koncesionar v Občini Žužemberk

SLIKOPLESKARSTVO
VIDIC
IN FASADERSTVO

Darko VIDIC s.p., Suhor 18, 8350 Dolenjske Toplice
gsm: 041/ 592-841

- **BELJENJE, KITANJE NOTRANJIH PROSTOROV**
- **BARVANJE OKEN, VRAT, NAPUŠČA**
- **BARVANJE VSEH VRST FASAD**
- **SUHOMONTAŽNE STORITVE KNAUF** (mansarde,spuščeni stropi,napušči)
- **IZDELAVA FASAD** (stiropor,kamena volna)
- **IZKOPI IN UREDITEV DVORIŠČ Z MINI BAGROM**

- **GSM: 041/592-841**
- **TEL/FAX: 07/3065-697**
- **E-MAIL: darko.vidic1@siol.net**

Odkrivamo stare fotografije

V rubriki Stare fotografije smo nagradili tri bralke, ki so nam posredovale kar nekaj podatkov s starih fotografij. Na prvi je kapelica v vasi Klečet, po domače Liščeva, poleg pa so žene, ki tolčejo kamen za cesto. Na drugi fotografiji pa so kmetje na tečaju na trgu v Žužemberku Bildkov Jože, Vidmar Jože, Travnik Henrik, Mohorčič Jože, Mirtič Ivan, Kic Jože, Adamov Jože, Hribar Gustelj,Godec Jaka , Košiček Franc,Zaviršek Mine in predavatelj Miha. Nagrajenke: Mirtič Marija, Vrti 1, 8360 Žužemberk; Darja Fink, Mala Stara vas 7, 1290 Grosuplje in Ožbolt Francka, Vrti 9, 8360 Žužemberk.

Za 41. številko Suhokranjskih poti pa nam je staro fotografijo nekdanjih učencev in učenk 4.razreda nižje gimnazije Žužemberk iz leta 1954 poslal Anton Kocjančič. Vprašanje za staro fotografijo: napišite vsaj par imen in priimkov, ki jih prepoznate na sliki. Odgovore pošljite na naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 37, 8360 Žužemberk **do 31. maja 2011.** Do takrat ste, dragi bralci in bralke, dobrodošli pri odkrivanju imen. Čakajo vas zanimive nagrade.

Uredništvo

Poznate vaš kraj?

Prejeli smo kar osemnajst odgovorov. Spominska tabla stoji na Selih pri Ajdovcu. Nagrade naših sponzorjev bodo po pošti prejeli: Mateja Novak, Veliki Lipovec 25a, 8361 Dvor, Jožica Erpe, Dolga vas 12, 8360 Žužemberk in Angel Breceljnik, Hinje 14, 8362 Hinje.

Čestitamo!

Na fotografiji je cerkvica na hribčku. Zaradi zaraščenosti senožeti bo kmalu »izginila« pred pogledi obiskovalcev. Napišite in navedite ime kraja, kjer stoji.

Odgovore pošljite na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk s pripisom: Poznate Vaš kraj? **do 31. maja 2011.**

Uredništvo

Nagradna križanka

			SESTAVILA PETRA KASTELIC		AUSTRAL ASIA LINE	SINDIKAT DELAVCEV ENERGETIKE	BODICA	ŽELJA	PROGRAMSKI JEZIK
				VNETJE SAPNIC / POLJ. NOGOMETAŠ, PAWEL					
			GLAVNO MESTO ŠPANIJE						
			PEVKA GODEC / POGOSTO ANGL. IME						
VČLANI= TEV					LETAL. DRUŽBA V SEULU	MAGRITTE RENE		RISANA SERIJA	MAJHEN AS
RENESAN. HUMANIST ROTTER-DAMSKI							ALAN PARKER / NASPROTJE DESNICI		
MESTO V MEHIKI									
6. IN 24. ČRKA			24. IN 19. ČRKA			PLES V TONGI			
LENAU NIKOLAUS			TUJA IN 21. ČRKA / REKA V EGIPTU			DOBA / ZVRST GLASBE			
KRAJ ROJSTVA JANEZA KRSTNIKA									PAWEL MASZCZYK JE POLJSKI NOGOMETAŠ
	VEZNIK			RACA V TOŽILNIKU					
	EGMONT LAMORAL				BOG PASTIRJEV, ČREDE				

Prejeli smo kar 36 rešitev. Nagrajenci 40. številke: Marija Mikuž, Gradnikove brigade 19, 5271 Vipava, Gal Klavs, Mali Lipovec 8, 8361 Dvor in Andrej Boh, Boršt pri Dvoru, 8361 Dvor.

Nagrajencem iskreno čestitamo, nagrade prejmejo po pošti. Rešitev križanke iz 41. številke pošljite **do 31. maja 2011** na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom Nagradna križanka.

Uredništvo

GOSTILNAZUPANČIČ, Gostgrad d.o.o.
Grajski trg 4, Žužemberk, e-mail: gostgrad@volja.net

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si. TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič. Uredniški odbor: Vlado Kostevc, Tinka Fric, Slavko Gliha in Mojca Obrstar. Zunanji sodelavci: Irena Blatnik, Damjan Novak, Matej Kocjančič, Mateja Iskra, Miloš Kecman, Aleš Sašek, Petra Kastelic, Dušan Šetina in Polona Seničar, sodelavka iz KGZS Straža. Lektorica: mag. Jelka Mrvar. Oblikovanje, grafična priprava in filmi: Grafika Pavlič Jože, s. p. Tisk: Kastelic Zvone, s. p. Novo mesto. Naklada: 1800 izvodov. Uredništvo Suhokranjskih poti si v skladu z uredniško politiko, zasnovo časopisa in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov.